نوین کنکور

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور
در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

صبح جمعه
۱۴۰۳/۱۱/۱۲

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۱

آزمون ۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۳۰ صبح **۹۰ سؤال** (۶۵ سؤال اجباری + ۲۵ سؤال اختیاری)

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر ردهٔ ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	ریاضی و آمار (۳)	۵	۱۱	۱۵	۵
۳	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۶	۲۵	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۲۰	۲۶	۴۵	۲۰
۵	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۴۶	۵۵	۱۰
۶	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۵۶	۶۵	۱۰
۷	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	جامعه‌شناسی (۳)	۵	۶۶	۷۰	
۸	انتخابی (زوج درس)	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۷۱	۷۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۷۶	۸۰	
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

novinkonkor.com

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمد بیگدلی، هادی پولادی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، احمد حسن‌زاده‌فرد، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، میثم خشنودی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، امیر محمودیان، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، رضا رنجبری، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، مهرزاد مشایخی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، یاسین ساعدی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	فاطمه بیات، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، فاطمه عبدالوند، عادله علیرضایی‌مقدم، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم شیرودی، محمد کرمی‌نیا، احسان کلاته عربی، روح‌الله گلشن، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، محمدعلی رحیمی، مهشید رستمی ریک، تابان صیقلی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشنیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، محمد کرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، آروین حسینی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سپیده فتح‌اللهی، مهرزاد مشایخی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، حسین سهرابی	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، مهشید رستمی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیّد محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر نهایی مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دنباله‌های حسابی
(تا پایان جملهٔ عمومی و نمایش دنباله)
صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸

۱- نهایی در یک دنبالهٔ حسابی با جملهٔ عمومی $a_n = 6n + 2$، جملهٔ چندم برابر ۵۰ می‌باشد؟

۱) یازدهم
۲) دوازدهم
۳) نهم
۴) هشتم

۲- درآمد کارمندی در یک شرکت خصوصی، ماهیانه ۱۵ میلیون تومان است که ٪۱۰ از آن به عنوان مالیات کسر می‌شود. اگر این فرد برای هر ساعت اضافه‌کاری، مبلغ یکصد هزار تومان از شرکت دریافت کند و بابت این اضافه‌کاری مالیاتی پرداخت نکند، پس از روزانه چند ساعت اضافه‌کاری، دریافتی خالص ماهیانه او، ۲۲/۵ میلیون تومان خواهد شد؟ (در ماه ۳۰ روز کار می‌کند و ساعت اضافه‌کار در ۳۰ روز یکسان است.)

۱) ۱/۵
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

۳- در یک کارگاه سنگ‌بری برای صیقل دادن سنگ‌ها از یک صفحهٔ ۱۵۰۰۰ گرمی استفاده می‌شود. اگر با مصرف هر ۳ روز هفته، از وزن سنگ ۷۵۰ گرم کم شود، پس از گذشت ۶ هفته، وزن صفحه چند برابر وزن صفحه پس از گذشت ۸ هفته می‌شود؟ (جمعه‌ها تعطیل است و سنگ‌بری کار نمی‌کند.)

۱) ۲
۲) ۴
۳) ۳
۴) ۵

۴- در یک دنبالهٔ حسابی با رابطهٔ بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + x$ جملهٔ پانزدهم ۹ واحد از جملهٔ دوازدهم بیشتر است. اگر جملهٔ چهارم این دنبالهٔ افزایشی، ۱۲ باشد، مقدار x کدام است؟

۱) ۲
۲) ۶
۳) ۴
۴) ۳

۵- مجموع جملات دوم و صدم یک دنبالهٔ حسابی برابر ۸۲ و مجموع جمله‌های چهارم و دویستم آن برابر ۱۳۳ است، جملهٔ دویست و یکم این دنباله چند است؟

۱) ۱۰۰
۲) ۵۱
۳) ۱۱۶
۴) $\frac{1}{2}$

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۶- نهایی در یک دنبالهٔ حسابی جملهٔ اول برابر ۷ و $a_7 - a_6 = 3$ است. جملهٔ دهم دنباله کدام است؟

۱) ۳۴
۲) ۳۱
۳) ۳۷
۴) ۴۱

۷- در یک دنبالهٔ حسابی، مجموع جملات سوم، پنجم و سیزدهم برابر ۷۵ است. جملهٔ هفتم کدام است؟

۱) ۲۲
۲) ۲۴
۳) ۲۵
۴) ۲۹

۸- در یک دنبالهٔ حسابی $a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = 20$ است. مقدار $a_1 + a_6$ کدام است؟

۱) ۸
۲) ۱۰
۳) ۱۲
۴) ۱۴

۹- در یک دنبالهٔ حسابی $a_{12}^2 - a_8^2 = 240$ و $a_{10} = 6$ است. واسطهٔ حسابی بین جملات چهاردهم و شانزدهم این دنباله کدام است؟

۱) ۳۱
۲) ۳۳
۳) ۲۹
۴) ۳۰

۱۰- نهایی در دنبالهٔ حسابی با جملات ...,۱,۴,۷,۱۰ چه تعداد جمله کوچکتر از ۵۰ داریم؟

۱) ۱۵
۲) ۱۶
۳) ۱۷
۴) ۱۸

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

دنباله‌های حسابی
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲

۱۱- مجموع n جملهٔ اول یک دنبالهٔ حسابی از رابطهٔ $S_n = \frac{۳}{۲}n^۲ - \frac{۱}{۲}n$ به‌دست می‌آید. جملهٔ عمومی این دنباله کدام است؟

۱) $a_n = ۵n - ۴$ ۲) $a_n = ۴n - ۳$ ۳) $a_n = ۳n - ۲$ ۴) $a_n = ۲n - ۱$

۱۲- در یک دنبالهٔ حسابی با جملهٔ عمومی a_n اگر مجموع n جملهٔ اول آن $S_n = ۳n^۲ + kn$ باشد، آن‌گاه حاصل $a_{n+۳} - a_{n+۱}$ کدام است؟

۱) ۶ ۲) ۱۲ ۳) ۱۸ ۴) به k بستگی دارد

۱۳- سالن همایشی جهت کار آموزشی در شهر تهران افتتاح گردید که در این سالن ردیف اول بیست صندلی، ردیف دوم بیست و پنج صندلی، ردیف سوم سی صندلی و با همین نظم تعداد صندلی‌ها در حال افزایش می‌باشند. اگر تعداد کل صندلی‌ها بین ۱۲۵۰ و ۱۴۰۰ صندلی باشد، تعداد ردیف‌های صندلی‌ها کدام است؟ آزمون وی ای پی

۱) ۲۰ ۲) ۱۹ ۳) ۲۱ ۴) ۲۵

۱۴- اگر دنبالهٔ $۴, x, y, z, w, ۴۹$ یک دنبالهٔ حسابی باشد. واسطهٔ حسابی بین دو عدد z و w کدام است؟

۱) ۳۵ ۲) ۳۵/۵ ۳) ۳۶ ۴) ۳۶/۵

۱۵- در یک دنبالهٔ حسابی با جملهٔ اول ۵، اگر ۳ واحد به اختلاف مشترک جملات اضافه شود، آنگاه به مجموع ۱۶ جملهٔ اول آن چقدر افزوده می‌شود؟

۱) ۳۶۰ ۲) ۳۰۰ ۳) ۲۷۰ ۴) ۲۲۵

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها
(نمودارهای یک متغیّره)
صفحه‌های ۷۱ تا ۱۰۹

۱۶- در کدام گزینه نوع متغیر داده شده نادرست نوشته شده است؟

۱) رتبهٔ تیم‌های والیبال شرکت‌کننده در لیگ جهانی پس از پایان بازی‌ها ـ کیفی ترتیبی

۲) تعداد مراجعه‌کنندگان به اورژانس یک بیمارستان در روز ـ کمی فاصله‌ای

۳) نوع گروه خونی دانش‌آموزان یک کلاس ـ کیفی اسمی

۴) طعم غذا از نظر شوری یا شیرینی یا ترشی ـ کیفی اسمی

۱۷- نمودار تعداد گل‌های ۴ بازیکن A و B و C و D در یک فصل به صورت زیر است. اگر میانگین تعداد گل‌های این ۴ بازیکن، ۲۰ درصد بیشتر از تعداد گل‌های بازیکن A باشد، بازیکن D در این فصل چند گل زده است؟

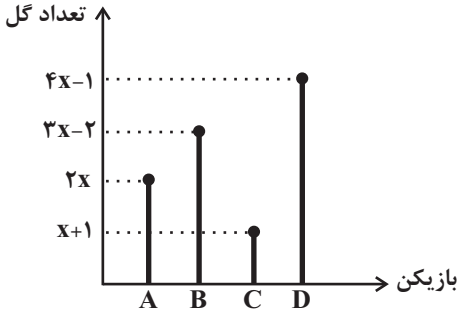

۱) ۲۱

۲) ۱۱

۳) ۱۵

۴) ۱۹

۱۸- اگر میانهٔ داده‌های $b-۳, b+۲, b+۵, b$ با میانهٔ داده‌های $۱, ۷, a, ۵, a-۶, ۱۸$ برابر بوده و $b>۰$ و $۱۱<a<۱۳$ باشد، آن‌گاه کدام گزینه رابطهٔ میان a و b را صحیح بیان کرده است؟

۱) $a-۲b=۱$ ۲) $a+۲b=۱$ ۳) $۲a+b=۱$ ۴) $۲a-b=۱$

۱۹- در نمودار میله‌ای زیر، مجموع میانه، مد و دامنهٔ میان چارکی کدام است؟

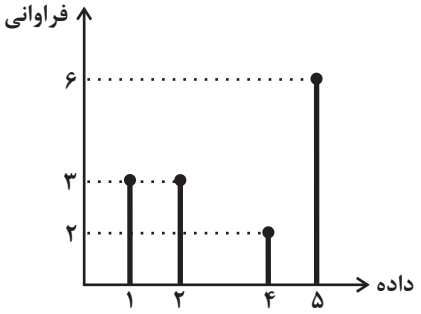

۱) ۱۲

۲) ۸

۳) ۱۰

۴) ۶

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۲۰- اگر واریانس داده‌های $y_1, y_2, y_3, \ldots, y_n$ برابر ۹ باشد، واریانس داده‌های $\frac{2}{3}y_1 - 6, \frac{2}{3}y_2 - 6, \frac{2}{3}y_3 - 6, \ldots, \frac{2}{3}y_n - 6$ کدام است؟

۱) ۱۶ ۲) ۸ ۳) ۶ ۴) ۴

۲۱- قدرمطلق انحراف از میانگین یک سری داده به صورت ۱، ۲، ۲، ۲، ۳، ۳، ۴، ۵ است. انحراف معیار آن‌ها کدام است؟

۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۹

۲۲- در نمودار روبرو تعداد افرادی که در دسته‌های A و B قرار دارند، به‌ترتیب ۲ و ۶ برابر تعداد افرادی است که در دستهٔ C قرار دارند. زاویهٔ مربوط به دسته B چند درجه است؟

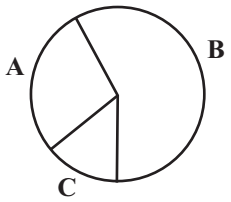

۱) ۱۹۰ ۲) ۲۲۰

۳) ۲۸۰ ۴) ۲۴۰

۲۳- در نمودار جعبه‌ای زیر دامنهٔ تغییرات برابر ۱۵ است. دامنهٔ میان چارکی کدام است؟

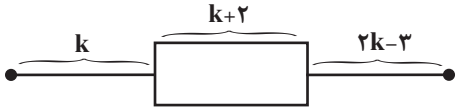

۱) ۴ ۲) ۶

۳) ۸ ۴) ۱۰

۲۴- در یک سری داده آماری که از منحنی نرمال پیروی می‌کنند. ۹۶ درصد داده‌ها با توزیع یکسان در دو طرف میانگین در فاصلهٔ (۵۰,۷۲) قرار دارند.

مقدار میانگین در این منحنی چقدر است؟

۱) ۷۲ ۲) ۵۰ ۳) ۱۲۲ ۴) ۶۱

۲۵- اگر در نمودار جعبه‌ای زیر دامنهٔ تغییرات از دو برابر دامنهٔ میان چارکی ۲ واحد بیشتر باشد. میانه کدام است؟

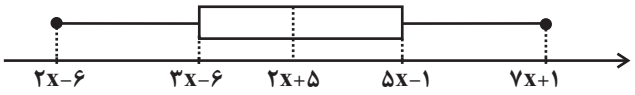

۱) ۵

۲) ۱۰

۳) ۱۵

۴) ۱۲

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دورهٔ معاصر و انقلاب اسلامی)
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۲

علوم و فنون ادبی (۲):
فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶

۲۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر چند خطا به چشم می‌خورد؟

«نثر سادهٔ دورهٔ معاصر را بیشتر با نمایشنامه می‌شناسیم و اولین نمایشنامه، در سال ۱۳۰۱ به قلم حسن مقدم نوشته شد و علاوه بر آن، قالب‌های دیگری مانند سفرنامه و مقاله نیز مشهود است. زمینه‌های گرایش به این سفرنامه‌های خیالی، توسط عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای به وجود آمد. بزرگ علوی و جلال آل‌احمد را می‌توان در زمرهٔ نویسندگان نسل اول و جمال میرصادقی را در زمرهٔ سبک تلفیقی نثر این دوره دانست.»

۱) دو ۲) یک ۳) چهار ۴) سه

۲۷- نهایی هر یک از توضیحات زیر به‌ترتیب مربوط به کدام نویسنده است؟

الف) وی در جوانی چند ماه در نجف درس طلبگی خواند و پس از بازگشت به ایران به احزاب سیاسی پیوست.

ب) این نویسنده در حوزهٔ ادبیات دفاع مقدس رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد، «ملاقات در شب آفتابی» از آثار اوست.

ج) ایشان در خانواده‌ای روحانی در اصفهان متولد شد و در تهران تحصیل کرد؛ در داستان بیشتر از اینکه به محتوا توجه کند به سبک نویسندگی و کاربرد کلمات عامیانه توجه دارد.

د) او اگرچه در رشتهٔ ادبیات نمایشی تحصیل کرد، ولی در داستان‌نویسی و ادبیات کودک و نوجوان و قطعهٔ ادبی نیز آثاری دارد.

۱) جلال آل‌احمد ـ محمدرضا رهگذر ـ سیمین دانشور ـ علی مؤذنی

۲) سید علی موسوی گرمارودی ـ علی مؤذنی ـ محمدعلی جمال‌زاده ـ قیصر امین‌پور

۳) جلال آل‌احمد ـ علی مؤذنی ـ محمدعلی جمال‌زاده ـ سید مهدی شجاعی

۴) سلمان هراتی ـ سید مهدی شجاعی ـ سیمین دانشور ـ علی مؤذنی

۲۸- با توجه به اوضاع ادبیات در دورهٔ انقلاب اسلامی چند غلط در عبارات زیر به چشم می‌خورد؟

«نثر این دوره به‌ویژه در قالب مقاله و زندگی‌نامه ادامه یافت. برخلاف شعر، در داستان‌نویسی دههٔ شصت جایگاه نسل جوان کم‌رنگ‌تر است و سال‌های درگیری کشور در جنگ دوران شکوفایی رمان‌نویسی در ایران بود و در سراسر دههٔ هفتاد ادامه یافت. از آثار سید مهدی شجاعی به‌عنوان یکی از نویسندگان دوران انقلاب می‌توان به «بدوک» ـ در قالب فیلم‌نامه ـ و «جای پای خون» و «سفر ششم» در قالب داستان اشاره کرد.»

۱) دو ۲) یک ۳) چهار ۴) سه

۲۹- نهایی پدیدآورندگان کدام آثار به‌ترتیب خالق آثار زیر هستند؟

«مهاجر کوچک ـ راه‌آب‌نامه ـ سووشون ـ دلاویزتر از سبز»

۱) اگه بابا بمیره ـ تلخ و شیرین ـ شهری چون بهشت ـ ظهور

۲) جای پای خون ـ دید و بازدید ـ سه تار ـ سفر ششم

۳) آتش خاموش ـ شهری چون بهشت ـ آتش خاموش ـ کشتی پهلو گرفته

۴) اگه بابا بمیره ـ یکی بود یکی نبود ـ زیارت ـ ملاقات در شب آفتابی

novinkonkor.com

۳۰- چند مورد از گزاره‌های زیر دربارهٔ شعر و نثر معاصر صحیح هستند؟

الف) شروع واقعی شعر نو از سال ۱۳۰۰ هـ . ق. یعنی اندکی پیش از به قدرت رسیدن رضاخان می‌باشد.

ب) مهم‌ترین حادثهٔ ادبی بین سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ تشکیل اولین کنگرهٔ نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ بود.

ج) اگر بخواهیم به مصراعی از اشعار پروین اعتصامی اشاره کنیم می‌شود به «در آن وجود که دل مرده، مرده است روان» اشاره کرد.

د) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش «ققنوس» در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد و شعر «افسانه» بیانهٔ شعر نو از او است.

هـ) «ارزیابی شتابزده» اثری از جلال آل‌احمد است در قالب مجموعهٔ مقالات که در آن نمونهٔ نثر تلگرافی جلال به کمال مشهود است.

۱) سه ۲) دو ۳) چهار ۴) یک

۳۱- با توجه به ویژگی‌های شعر و نثر سبک دورهٔ عراقی، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟ آزمون وی ای پی

الف) بعد از حملهٔ مغول نیاز به سخنان آرام‌بخش و توجه به امور اخروی بیشتر می‌شود که این امر باعث رواج بیشتر تصوف می‌گردد.

ب) مهم‌ترین ویژگی ادبی سبک عراقی درهم‌آمیختگی مختصات نو و کهن است که گاهی در یک شعر کوتاه هم دیده می‌شود.

ج) به وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر و ورود لغات مختلف قبایل ترک و مغول به زبان فارسی از ویژگی‌های زبانی نثر این دوره است.

د) تاریخ‌نویسی از اواخر دورهٔ مغول، به سبب علاقهٔ شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد و در دورهٔ تیموری هم ادامه یافت.

هـ) پرهیز از زهد ریایی، توجه به صفا و پالایش درون، برتری عقل بر عشق و امثال آنها مفاهیم و اندیشه‌های شعر این دوره را رقم می‌زنند.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۲- سبک شعری کدام بیت متفاوت است؟

۱) قول مطبوع از درون سوزناک آید که عود / چون همی‌سوزد، جهان از وی معطر می‌شود

۲) چون به کین اوحدی دیدی که دشمن چیره شد / خانهٔ دل را ز مهر او فرورفتی تو نیز

۳) بیست چندان‌که در این شهر نبات است و درخت / اندر آن خلعت فضل است و در آن صورت فر

۴) اگرم برآورد بخت به تخت پادشاهی / نه چنان که بنده باشم همه عمر در رکیبت

۳۳- در کدام بیت آرایهٔ «مجاز» مشاهده می‌شود؟

۱) جاهل نرسد در سخن ژرف تو آری / کف بر سر بحر آید پیدا نه به پایاب (ته آب)

۲) به دندان گزید از تعجب یدین / بماندش در او دیده چون فرقدین (ستاره‌ای درخشان)

۳) آواز چنگ و بربط و بوی شراب خوش / با ماه روزه کی بود این هر دو سازگار

۴) جهان به مجلس مستان بی‌خرد ماند / که در شکنجه بود هر کسی که هشیارست

novinkonkor.com

۳۴- به‌ترتیب، تعداد مجاز و تشبیه در ابیات زیر کدام است؟

ـ بگیر طُرّهٔ مه‌طلعتی و قِصّه مخوان / که سعد و نَحس ز تأثیر زُهره و زُحَل است

ـ دی به چمن برگذشت سرو سخنگوی من / تا نکند گل غرور رنگ من و بوی من

۱) یک ـ سه ۲) یک ـ یک ۳) دو ـ دو ۴) دو ـ یک

۳۵- در کدام بیت مجاز به علاقهٔ شباهت به‌کار رفته است؟

۱) گل ز حد برد تنعم نفسی رخ بنما / سرو می‌نازد و خوش نیست خدا را بخرام

۲) دل منه بر چشم و دندان بتان کاین خاک راه / چشم چون بادام و دندان است چون درّ خوشاب

۳) نرگس طلبد شیوهٔ چشم تو زهی چشم / مسکین خبرش از سر و در دیده حیا نیست

۴) به سرکشی خود ای سرو جویبار مناز / که گر بدو رسی از شرم سر فرود آری

۳۶- آرایه‌های «مجاز، تشبیه و جناس» در کدام بیت مشهود است؟

۱) گفت کز خون جگر هر چند پر شد ساغرم / جام نوشین چون نهم بر دست پنداری جمم

۲) تا لب میگون او در داد جان را جام می / چشم مست نیم‌خوابش را خماری دیگرست

۳) ساقی بده کزین می در بزم دردنوشان / گر باقی است جامی آن است عمر باقی

۴) برخیز و برافروز رخ از جام دلفروز / کز عشق لبت جان به لب آورد پیاله

۳۷- کدام ابیات دارای «مجاز» هستند؟

الف) دوست دارم که مرا در بر خود بنشانی / شیشه را آن طرف دیگر خود بنشانی

ب) چهره گلگون کنی از جام و ز رشک آتش را / زار و افسرده به خاکستر خود بنشانی

ج) ماه گردون سزدت تاج کله را چه محل / که ز اکرام به فرق سر خود بنشانی

د) چون نسیم سحرم ده شبکی اذن دخول / چند چون حلقه مرا بر در خود بنشانی

۱) الف، ج ۲) ب، ج ۳) الف، ب ۴) ج، د

۳۸- کدام بیت دارای مجاز و بیشترین تشبیه است؟

۱) سروی ولی روانی جانی ولی عیانی / ماهی ولی تمامی مائی ولی معینی

۲) در حلق تشنه‌کامان یک جرعه سلسبیلی / در کام تلخ‌عیشان یک کوزه انگبینی

۳) آهوی مشک‌مویی طاووس بذله‌گویی / شمشاد سروقدی خورشید مه‌جبینی

۴) پروردهٔ بهشتی همشیرهٔ سهیلی / نوباوهٔ بهاری فرزند فرودینی

novinkonkor.com

۳۹- آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات تماماً درست است، به‌جز ...

۱) اگر قصد لبت کردم بدار از لطف معذورم — ز بس شیرین‌زبان بودی گمان بردم که حلوایی (تشبیه، مجاز)

۲) به روی ماه خنجر کش به ملک شاه لشکر کش — کزین حسنت که می‌بینم به هر کاری توانایی (تشخیص، سجع)

۳) بحمدالله که از خوبان نگاری زردمو دارم — که بر نخل قدش شیرین نماید زلف خرمایی (مجاز به علاقه شباهت، کنایه)

۴) مگر همسایهٔ نوری که در وهمم نمی‌گنجی — مگر همشیرهٔ حوری که در چشمم نمی‌آیی (جناس، مجاز)

۴۰- نهایی وزن کدام بیت متفاوت است؟

۱) تا نپنداری که با دیگر کسم خاطر خوشست — ظاهرم با جمع و خاطر جای دیگر می‌شود

۲) جان بده تا محرم خلوتگه جانان شوی — تا نمیرد کی به جنت ره دهند ادریس را

۳) سود بازرگان دریا بی‌خطر ممکن نگردد — هر که مقصودش تو باشی تا نفس دارد بکوشد

۴) سنبل اندر جیب داری یاسمن در آستین — عود و صندل در میان یا مشک و عنبر در کنار

۴۱- وزن نوشته شدهٔ مقابل تمام گزینه‌ها درست است به‌جز:

۱) خاکیان بی‌بهره‌اند از جُرعهٔ کأس الکرام — این تطاول بین که با عشاق مسکین کرده‌اند (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

۲) خط ماهرویان چو مشک تتاری — سر زلف خوبان چو درع فرنگی (فعولن فعولن فعولن فعولن)

۳) ز تندی سیل بهتر می‌کند جا در دل دریا — گشاید جرمم از کثرت به خود آغوش رحمت را (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

۴) دور به عدلش ز حوادث گرفت — نقد ز کف داده آرام خود (مفتعلن مفتعلن فاعلن)

۴۲- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

۱) مرا صورت نمی‌بندد که دل یاری دگر گیرد — مرا بیکار بگذارد سر کاری دگر گیرد

۲) که اگر بتان چنین‌اند ز شه تو خوشه‌چینند — نبدست مرغ جان را به جز او مطار دیگر

۳) هرچه جز نور السماوات از خدائی عزل کن — گر تو را مشکوة دل روشن شد از مصباح لا

۴) روی برگشتنم از روی تو نیست — که جهانم به یکی موی تو نیست

novinkonkor.com

۴۳- مفهوم «ناپایداری دنیا و موقعیت‌ها» در کدام ابیات دیده می‌شود؟

الف) دوران روزگار به ما بگذرد بسی — گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود

ب) چرا مهر باید همی بر جهان؟ — بباید خرامید با همرهان

ج) دنیا به مثل چو کوزهٔ زرّین است — گه آب در او تلخ و گهی شیرین است

د) نیاری همان رفته را بازِ جای — روانش کهن دان به دیگر سرای

هـ) چنین است کردار چرخ بلند — به دستی کلاه و به دیگر کمند

۱) ج ـ د ۲) الف ـ د ۳) ج ـ هـ ۴) الف ـ ب

۴۴- با توجه به ویژگی‌های فکری سبک عراقی و خراسانی، سبک بیت‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام دوره است؟

الف) زخم شمشیر قضا از سینه می‌روید چو گل — از زره‌پوشی چه حاصل از سپرداری چه سود؟

ب) نه دل دهدم کز تو کنم روی به یک سوی — نه با تو از این بیش مرا رنج و مرار است

ج) شادی دل کسی که دایم — با درد غم تو شادمان است

د) نام قضا خرد کن و نام قدر سخن — یاد است این سخن ز یکی نامور مرا

هـ) فردا جانت به علم زور نماید — چو نان کامروز کار تنت به زور است

۱) عراقی ـ خراسانی ـ عراقی ـ خراسانی ـ خراسانی
۲) عراقی ـ عراقی ـ خراسانی ـ عراقی ـ خراسانی
۳) خراسانی ـ عراقی ـ خراسانی ـ خراسانی ـ عراقی
۴) خراسانی ـ خراسانی ـ عراقی ـ خراسانی ـ عراقی

۴۵- مفهوم مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) جز خویش را کسی به نظر در نیاورند — خودبین کسی که نیست در این عهد چشم ماست (نکوهش تکبر)

۲) حدیث عشق که از حرف و صوت مستغنی است — به نالهٔ دف و نی در خروش و ولوله بود (شهرت عشق)

۳) نخواستم که دگر ره روم به مجلس مستان — کمند گیسوی ساقی کشید و برد به زورم (بی‌اختیاری عاشق)

۴) سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد — که بدانست که در بند تو خوش‌تر ز رهایی (ستایش اسارت)

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۳) – پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ‌ادبیات قرن چهاردهم
(دورهٔ معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲): وزنی
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۷

۴۶- انتساب آثار به پدیدآورندهٔ آن در کدام گزینه نادرست است؟

۱) (صدای سبز: سیدعلی موسوی گرمارودی) (دلاویزتر از سبز: علی مؤذنی) (کشتی پهلوگرفته: سید مهدی شجاعی)

۲) (طوفان در پرانتز: قیصر امین‌پور) (شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی) (مهاجر کوچک: رضا رهگذر)

۳) (زمین سوخته: احمد محمود) (زمستان: مهدی اخوان ثالث) (سیاحت‌نامهٔ ابراهیم‌بیگ: زین‌العابدین مراغه‌ای)

۴) (دید و بازدید: جلال آل‌احمد) (تنگسیر: صادق چوبک) (ظهور: سید مهدی شجاعی)

۴۷- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر چند غلط وجود دارد؟

«در ادبیات دورهٔ معاصر نوآوری‌ها و گاهی گرایش به اشعار ترجمه مورد توجه قرار گرفت؛ همچنین مهمترین حادثهٔ ادبی در دورهٔ دوم ادبیات معاصر به‌وجود آمدن شعر نو تغزلی بود. سفرنامهٔ حج جلال آل‌احمد با عنوان «خسی در میقات» و مجموعهٔ مقالات او با عنوان «دید و بازدید» منتشر شده است.»

۱) سه ۲) دو ۳) چهار ۴) یک

۴۸- در تمام گزینه‌ها «ابدال» یافت می‌شود؛ به‌جز:

۱) هر چه به باز و نتوانیش کرد / دانش با بازو شو یار کن

۲) گنه و کاهلی خود به قضا بر چه نهی؟ / که چنین گفتن بی‌معنی کار سفهاست

۳) آن نه زلف است و بناگوش که روز است و شب است / وان نه بالای صنوبر که درخت رطب است

۴) از کوزه چو آب خوش خوردی نبودی باک / گر چون خز اَدکَن نبود نرم سفالش

۴۹- در همهٔ ابیات اختیار وزنی «فاعلاتن به جای فعلاتن» مشهود است؛ به‌جز:

۱) نفس هندوست و خانقه دل من / از برون نیست جنگ و آرامش

۲) تو قیاس از خویش می‌گیری ولیک / دور دور افتاده‌ای بنگر تو نیک

۳) آفتابی که رسد منفعتت / به خرابی و به آبادانی

۴) دوستان عیب و ملامت مکنید / کانچه خود کاشته باشم دروم

۵۰- اختیارات شاعری رباعی زیر کدام است؟

«آغوش سحر تشنهٔ دیدار شماست / مهتاب خجل ز نور رخسار شماست
خورشید که در اوج خاک خانه اوست / همسایهٔ دیوار به دیوار شماست»

۱) بلند تلفظ کردن هجای پایانی ـ حذف همزه ۲) ابدال ـ قلب

۳) قلب ـ بلند تلفظ کردن هجای پایانی ۴) تغییر کمیت مصوت ـ ابدال

novinkonkor.com

۵۱- اختیار شاعری در مقابل کدام بیت، درست آمده است؟

۱) مرا هر آینه روزی تمام کشته ببینی / گرفته دامن قاتل به‌هر دو دست ارادت (بلند بودن هجای پایان مصراع)

۲) قطب وارم بر سر یک نقطه دارد چار میخ / این دو مریخ ذنب فعل زحل سیمای من (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن)

۳) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نه ای، جان من، خطا اینجاست (ابدال)

۴) به خدا که پرده از روی چو آتشت برافکن / که به اتّفاق بینی دل عالمی سپندت (قلب)

۵۲- دو مصراع کدام بیت با توجه به اختیارات شاعری وزنی از نظر تعداد و نظم هجاها، یکسان نیستند؟

۱) گفتی صبور باشم امروز در جدائی / از جادهٔ صبوری حالی جدا فتادی

۲) گر تو پنداری که عشقم هر دم افزون نیست هست / یا دلم در دوری روی تو پر خون نیست هست

۳) زمانه گر نشود سازگار با عشاق / ز روزگار نمی آید این عجیب مرا

۴) کجا از دوزخ اندیشد تنی کز مهر تو سوزد / چرا یاد بهشت آرد دلی کز مهرت افروزد

۵۳- در کدام بیت سه نوع «اختیار وزنی» مشاهده می‌شود؟

۱) وای ازین مرغ عاشق زخمی / که بنالد به زخمهٔ سازت

۲) سویِ من لب چه می‌گَزی که مگوی / لبِ لعلی گَزیده‌ام که مپرس

۳) تُرکِ ما سویِ کَس نمی‌نِگَرد / آه از این کبریا و جاه و جلال

۴) حال خونین دلان که گوید باز؟ / وز فلک خون خُم که جوید باز؟

۵۴- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

۱) بر سرو نباشد رخ چون ماه منیرت / بر ماه نباشد قد چون سرو روانت

۲) سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه / ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست

۳) سرو بلند بین که چه رفتار می‌کند / و آن ماه محتشم که چه گفتار می‌کند

۴) تویی چو سرو ولی سرو ماهرخ نبود / تویی چو ماه ولی ماه سرو بالا نیست

۵۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

آزمون وی ای پی

۱) صاحبدلان که پیشتر از مرگ مرده‌اند / آب حیات از قدح مرگ خورده‌اند

۲) مرده گردم خویش بسپارم به آب / مرگ پیش از مرگ امن است از عذاب

۳) به تیغ دوست باید جان سپردن / به مرگ خویش مردن سهل‌کاری است

۴) هر آن کاو مرگ اینجا دید تحقیق / بمرد از خویش و آن‌گه یافت توفیق

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس ششم: قدرت اجتماعی
(تا پایان مطالعهٔ علمی قدرت و سیاست)
صفحه‌های ۵۴ تا ۶۴

۵۶- عبارات نادرست کدام‌اند؟

الف) انسان در برخورد با هر پدیده‌ای دیر یا زود به معنا و ارزش آن می‌اندیشد و نمی‌تواند صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت و ثروت و دانش قانع باشد.

ب) در دورهٔ اخیر و در جهان اجتماعی مدرن برخی مدعی شدند که ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه‌های واسطه‌ای به قدرت و ثروت باعث توسعه و پیشرفت آن‌ها شده است.

پ) به هر چیزی که مقدمه و راه رسیدن به ارزش غایی باشد ارزش واسطه‌ای گفته می‌شود و وقتی ارزش واسطه‌ای انکار می‌شود ارزش‌های غایی نیز فاقد معنا و ارزش می‌شوند.

ت) با آشکار شدن نتایج و پیامدهای ناخواسته و ناخوشایندی مثل فقر و نابرابری و بی‌عدالتی و سرکوب و جنگ و تخریب طبیعت، جنبش‌های اجتماعی و واکنش‌های شدیدی برانگیخته شد.

ث) انسان وقتی عملکرد سه‌گانهٔ قدرت و ثروت و دانش را در دستیابی به سعادت با یکدیگر مقایسه می‌کرد هر سه آن‌ها را خوب قلمداد می‌کرد و راه رسیدن به سعادت و کمال حقیقی می‌دانست.

۱) پ ـ ت ـ ث ۲) ب ـ ث ـ الف ۳) ث ـ الف ـ پ ۴) ب ـ پ ـ ث

۵۷- به‌ترتیب، چه عواملی موجب پدیدآمدن «سیاست» و «عمل سیاسی» در زندگی اجتماعی می‌شوند و کدام مورد در رابطه با قدرت و سیاست صحیح است؟

۱) تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند. ـ در گذشته قدرت مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است. بلکه قدرت وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است.

۲) مدیریت نظم امور در جوامع و اتخاذ روش‌های مناسب برای بهتر زندگی کردن انسان‌ها ـ در گذشته قدرت مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است. بلکه قدرت وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است.

۳) مدیریت نظم امور در جوامع و اتخاذ روش‌های مناسب برای بهتر زندگی کردن انسان‌ها ـ قدرت وجه ذهنی و غیر محسوس سیاست و جنبه الزام‌آور آن است.

۴) تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند. ـ قدرت وجه ذهنی و غیرمحسوس سیاست و جنبه الزام‌آور آن است.

۵۸- به‌ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟

الف) عده‌ای از اندیشمندان که بخش عمده‌ای از سیاست را قدرت می‌پندارند، معتقدند سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت ارزیابی می‌گردد نه با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط.

ب) در گذشته قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است و سیاستمداران و قدرتمندان حداقل در ظاهر ناگزیر از توجه به چنین معنایی از سیاست و قدرت بودند.

پ) در گذشته به صورت عادی، سیاست محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمد ولی امروزه تمامی جامعه می‌تواند قلمرو سیاست باشد یعنی هر نگاه به جامعه و هر وجهی از جامعه، سیاسی است.

ت) هر کنشی از افراد و گروه‌های اجتماعی که مستقیماً در تنظیم اهداف جامعه مشارکت یا با قدرت سروکار دارد، سیاسی به شمار می‌رود و سیاست امروزه با هیچ مقوله عینی و محسوسی یکی گرفته نمی‌شود.

۱) غ ـ غ ـ ص ـ ص ۲) ص ـ غ ـ ص ـ غ ۳) غ ـ ص ـ غ ـ ص ۴) ص ـ غ ـ غ ـ ص

novinkonkor.com

۵۹- به‌ترتیب کدام گزینه «درست در مورد قدرت تنبیهی»، «نادرست در مورد قدرت اقناعی» و «درست در مورد قدرت تشویقی» است؟

۱) در قدرت تنبیهی پیروی کننده محاسبهٔ سود و زیان نمی‌کند ـ با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می‌شود ـ پیروی‌کننده نسبت به تبعیت خود آگاهی دارد.

۲) امروزه منحصر در دست دولت‌هاست ـ اقناع صرفاً از طریق درست و شایسته است ـ تبعیت نشانه کار درست است.

۳) پیروی‌کننده به دلیل اجبار پیروی می‌کند ـ با حفظ نگرش و اعتقاد فرد تابع اعمال می‌شود ـ در قدرت تشویقی پیروی‌کننده برای پاداش تبعیت می‌کند.

۴) امروزه قدرت تنبیهی منحصر در دست جوامع است. ـ از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی اعمال می‌شود. ـ تبعیت همیشه نشانه کار درست است.

۶۰- نهایی به‌ترتیب هر عبارت با کدام مفهوم در ارتباط است؟

ـ یکپارچگی نظام

ـ سازمان

ـ در طول تاریخ از اثرگذاری آن کاسته شده است

ـ بزرگ‌ترین و مؤثرترین سازمان‌ها

۱) رابطهٔ اقتصاد و سیاست را شامل می‌شود ـ پیوند میان گروه‌ها مثل هم‌کیشان و هم‌وطنان ـ مالکیت ـ حکومت‌ها

۲) پیوند میان نقش‌ها را شامل می‌شود ـ الزام برای تغییر نگرش و تبعیت از اراده ـ مالکیت ـ جوامع

۳) رابطهٔ سیاست و اقتصاد را شامل می‌شود ـ جمع کسانی که برداشت‌ها یا ارزش‌های مشترکی دارند ـ شخصیت ـ حکومت‌ها

۴) پیوند میان نقش‌ها را شامل می‌شود ـ اعمال از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی ـ شخصیت - جوامع

۶۱- چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

ـ همانند ابزار اعمال قدرت (تنبیهی، تشویقی و اقناعی) منابع و عوامل قدرت (شخصیت، مالکیت و سازمان) نیز در طول تاریخ تغییراتی کرده‌اند.

ـ سازمان، مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است.

ـ امروزه در شرکت‌های بزرگ از نقش مدیران و مشاوران کاسته شده و بر سهم مالکیت و نقش سهامداران افزوده شده است.

ـ سازمان در درجهٔ نخست با قدرت اقناعی خویشاوند است؛ به این معنا که اعمال قدرت اقناعی نیازمند وجود سازمان است.

ـ انتخابات تنها شیوهٔ مشارکت سیاسی است.

۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۵

۶۲- نهایی جاهای خالی جدول زیر به‌ترتیب (الف، ب، ج، د) با کدام گزینه کامل می‌شود؟

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	مثال و نمونه	موارد نقض
شخصیت	الف		گاندی
مالکیت	ب		
سازمان	اقناعی	ج	د

۱) تنبیهی ـ تشویقی ـ سازمان نظام پزشکی (در صورتی که به اعلامیه‌های بهداشتی توجهی نشود) ـ مدرسه

۲) تشویقی ـ تنبیهی ـ سازمان نظام پزشکی (در صورتی که به اعلامیه‌های بهداشتی توجهی نشود) ـ مدرسه

۳) تنبیهی ـ تشویقی ـ مدرسه ـ سازمان نظام پزشکی (در صورتی که به اعلامیه‌های بهداشتی جهانی توجهی نشود)

۴) تشویقی ـ تنبیهی ـ مدرسه ـ سازمان نظام پزشکی (در صورتی که به اعلامیه‌های بهداشتی جهانی توجهی نشود)

novinkonkor.com

۶۳- به‌ترتیب هر عبارت نشانگر چیست؟

ـ اشتراک شخصیت و مالکیت و سازمان

ـ افتراق ابزار اعمال قدرت تشویقی و اقناعی

ـ اشتراک قدرت و ثروت و دانش

۱) قالب‌های قدرت ـ تحقق اهداف اجتماعی ثروت و دانش ـ سه‌گانهٔ ارزش‌های غایی

۲) منابع قدرت ـ تحقق ارزش‌های اجتماعی ثروت و دانش ـ ارزش‌های واسطه‌ای

۳) عوامل قدرت ـ تحقق اهداف قدرت و ثروت ـ ارزش‌های واسطه‌ای

۴) منابع قدرت ـ تحقق اهداف سه‌گانه ـ مزایای اجتماعی

۶۴- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

ـ منظور از «انسجام اجتماعی» چیست؟

ـ چرا باید همواره قدرت را با رویکردهای عالمانه بنگریم؟

ـ لازمهٔ سازمان چیست؟

ـ چرا شهرت هراسناکی برای قدرت پدید آمده است؟

۱) پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطهٔ همکاران و هموطنان و هم کیشان ـ زیرا خود قدرت به هیچ وجه امر شر و پلیدی نیست ـ جمع شدن کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترکی دارند ـ به دلیل سابقهٔ تاریخی اعمال تنبیهی قدرت

۲) پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطهٔ اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست ـ تا بتوانیم شرعی، اخلاقی و قانونی بودن قدرت را بیابیم ـ جمع شدن کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترکی دارند ـ به دلیل اینکه در طول تاریخ سبب ایجاد فساد شده است.

۳) پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطهٔ همکاران و هموطنان و هم کیشان ـ تا بتوانیم شرعی، اخلاقی و قانونی بودن قدرت را بیابیم ـ پذیرفتن اهداف آن توسط افراد و اعضای سازمان ـ به‌دلیل سابقهٔ تاریخی اعمال تنبیهی قدرت

۴) پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطهٔ اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست ـ زیرا خود قدرت به هیچ وجه امر شر و پلیدی نیست ـ پذیرفتن اهداف آن توسط افراد و اعضای سازمان ـ به دلیل اینکه در طول تاریخ سبب ایجاد فساد شده است.

۶۵- نهایی به‌ترتیب، صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر را مشخص کنید.

ـ تمام جهان‌های اجتماعی رعایت حق و مبارزه با باطل را لازم دانسته‌اند.

ـ قدرت اقناعی بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها سرپوش می‌گذارد و آنها را پنهان می‌کند.

ـ امور سیاسی پدیده‌هایی خنثی هستند و همواره از انسان‌ها، اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند.

ـ تمامی کنش‌های سیاسی با دو مفهوم «بهتر» و «بدتر» هدایت می‌شوند.

۱) غ ـ ص ـ ص ـ ص　　۲) ص ـ ص ـ غ ـ غ　　۳) غ ـ ص ـ غ ـ ص　　۴) ص ـ غ ـ ص ـ غ

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۳) – پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.

درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
(تفاوت یا نابرابری؟، سه رویکرد به نابرابری اجتماعی)
صفحه‌های ۵۴ تا ۷۶

۶۶- کدام گزینه با متن زیر ارتباط دارد؟

«کار عظیمی که فرعون‌های مصر انجام دادند، ساختن نهرها و زهکشی بزرگی بود که طغیان نیل را مهار می‌کرد و به صورت آبیاری منظمی در می‌آورد. برای به‌دست آوردن محصول بیشتر از مزارع حاصل‌خیز از فرعون اطاعت می‌شد»

۱) دانش به همراه قدرت و ثروت، رو به تاریکی و ظلمت می‌نهاد.
۲) برخی مواقع ترس از پاسبان و مأمور قانون، راننده را از سریع راندن باز می‌دارد.
۳) ثروت ریشهٔ بسیاری از ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت، دزدی خوانده شد.
۴) تصمیم‌گیری دربارهٔ مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، «سیاست» و «عمل سیاسی» را در زندگی اجتماعی پدید می‌آورد.

۶۷- کدام پاسخ در رابطه با مطالب مطرح شده به‌ترتیب درست است؟

ـ خود، بزرگترین و مؤثرترین سازمان‌ها هستند.
ـ در شرکت‌های بزرگ از نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران و مشاوران افزوده شده است.
ـ بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها سرپوش می‌گذارد.

۱) جوامع ـ از سهم مالکیت کاسته شده و نقش سازمان افزایش یافته است ـ قدرت اقناعی
۲) هم‌کیشان و هم‌وطنان ـ از سهم مالکیت کاسته شده و نقش سازمان افزایش یافته است ـ قدرت تنبیهی
۳) جوامع ـ از سهم سازمان کاسته شده و نقش مالکیت افزایش یافته است. ـ قدرت اقناعی
۴) هم‌کیشان و هم‌وطنان ـ از سهم سازمان کاسته شده و نقش مالکیت افزایش یافته است. ـ قدرت تنبیهی

۶۸- کدام گزینه به‌ترتیب در ارتباط با «نظام سیاسی لیبرال دموکراسی»، «ارزش‌های اجتماعی» و «رویکرد تبیینی به قدرت» درست است؟

۱) در این نظام می‌توان از مقبولیت و مشروعیت حقیقی سخن گفت ـ عدالت تنها با آگاهی و اراده و عمل مردم در زندگی اجتماعی اجرا و محقق می‌شود ـ سیاست و قدرت را تماماً مادی و محسوس می‌داند و با روش تجربی آن‌ها را مطالعه می‌کند.
۲) با فرهنگ جهان غرب که رویکردی سکولار دارد سازگار است ـ در قلمرو حقیقی ارزش‌ها، مستقل از خواست و تمایل افرادند ـ به‌دنبال یافتن راهی برای داوری علمی دربارهٔ قدرت است.
۳) آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی است و ثبات و رفاه و سلطه بر طبیعت از دیگر ارزش‌های مهم آن است ـ پیدایش و دوام ارزش‌ها در قلمرو آرمانی و واقعی، محصول آگاهی مردم است ـ به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها توان مطالعه و بررسی قدرت را ندارد.
۴) هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد به رسمیت نمی‌شناسد ـ در قلمرو حقیقی ارزش‌ها، مستقل از خواست و تمایل افرادند ـ با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن آن‌ها بر پدیده‌های مادی و فاقد معنا از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند.

۶۹- به‌ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام نوع از تفاوت‌ها در ارتباط قرار می‌گیرد؟

«در نظام آپارتاید، تفکیک نژادی در بیمارستان‌ها اجرا می‌شد» ـ «ضریب هوشی بالا» ـ «نابرابری در تحصیلات»

۱) تفاوت اسمی ـ نابرابری طبیعی ـ نابرابری طبیعی
۲) تفاوت اسمی ـ نابرابری طبیعی ـ نابرابری اجتماعی
۳) نابرابری طبیعی ـ تفاوت اسمی ـ نابرابری طبیعی
۴) نابرابری اجتماعی ـ نابرابری اجتماعی ـ نابرابری طبیعی

۷۰- دو معلم در رابطه با «نابرابری‌های اجتماعی»، در کلاس مباحثی را مطرح کردند، به‌ترتیب هر یک از آرای ارائه‌شده، متعلق به کدام معلم با چه دیدگاهی است؟

«دولت‌ها، باید افراد کم‌درآمد را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار دهند»، «افراد براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند»، «در نظام فئودالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند» و «برقراری عدالت، با توزیع برابر ثروت امکان‌پذیر است.»

۱) طرفدار عدالت اجتماعی ـ طرفدار عدالت اجتماعی ـ طرفدار قشربندی اجتماعی ـ مخالف قشربندی اجتماعی
۲) مخالف قشربندی اجتماعی ـ مخالف قشربندی اجتماعی ـ طرفدار عدالت اجتماعی ـ طرفدار قشربندی اجتماعی
۳) طرفدار عدالت اجتماعی ـ طرفدار عدالت اجتماعی ـ مخالف قشربندی اجتماعی ـ طرفدار قشربندی اجتماعی
۴) مخالف قشربندی اجتماعی ـ مخالف قشربندی اجتماعی ـ طرفدار قشربندی اجتماعی ـ طرفدار عدالت اجتماعی

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۷۱ تا ۷۵ «یا» به سؤال‌های ۷۶ تا ۸۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

زندگی اجتماعی
(اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی، جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰

۷۱- به‌ترتیب، هریک از موارد زیر در کدام قسمت نمودار قرار می‌گیرند؟
ـ ساختمان وزارت راه و شهرسازی
ـ خاطرهٔ تولد دوسالگی سینا
ـ هدیهٔ روز مادر
ـ حق بر تشکیل اجتماعات

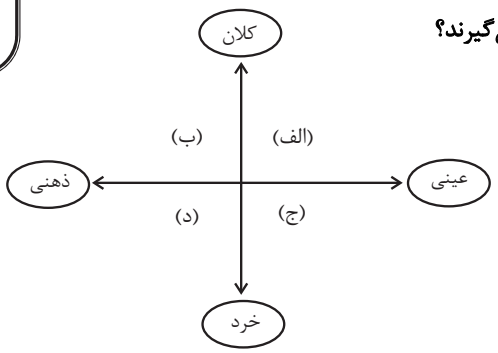

۱) الف ـ ج ـ د ـ ب
۲) ب ـ ج ـ الف ـ د
۳) الف ـ د ـ ج ـ ب
۴) ج ـ د ـ الف ـ ب

۷۲- به‌ترتیب، هر عبارت معنا یا مفهومِ، علتِ و نشانهٔ کدام گزینه است؟
ـ مجموعه‌ای از عقاید و ارزش‌ها و هنجارها و نمادها که برای رفع نیاز معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.
ـ سرایت تغییر در هنجارها به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی
ـ انسان تربیت‌پذیر است و دانایی از نادانی بهتر است
۱) خانواده و اقتصاد، سیاست، تعلیم و تربیت ـ تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی ـ هنجار و ارزش
۲) نهاد اجتماعی ـ باقی ماندن جهان اجتماعی ـ ارزش‌ها و عقاید
۳) نهادهای اجتماعی ـ تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی ـ عقاید و ارزش‌ها
۴) نهادهای اجتماعی ـ تداوم جهان اجتماعی ـ عقاید و ارزش‌ها

۷۳- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟
ـ یکی از مهم ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب را چه کسانی مطرح کردند؟
ـ چه عواملی موجب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شوند؟
ـ تفاوت‌هایی که درون یک جهان اجتماعی رخ می‌دهد، مربوط به کدام لایه از آن جهان است؟
۱) جامعه‌شناسان ـ تنوع اراده و اختیار انسان‌ها ـ عمیق
۲) مردم‌شناسان ـ تنوع اراده و اختیار انسان‌ها ـ عمیق
۳) جامعه‌شناسان ـ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها ـ سطحی
۴) مردم‌شناسان ـ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها ـ سطحی

۷۴- تصویر زیر، نظریهٔ عده‌ای از جامعه‌شناسان دربارهٔ تاریخ (سرگذشت و سرنوشت) جهان‌های اجتماعی است. کدام گزینه پیرامون آن درست است؟

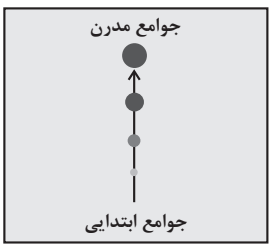

۱) عده‌ای از جامعه‌شناسان اعم از آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس معتقدند همهٔ جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همهٔ آنها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتی ندارند.
۲) در این دیدگاه، همهٔ جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آنها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند که نظریهٔ استعمار، گویای آن است.
۳) هرجهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند ولی در نهایت همهٔ آنها یک راه را می‌پیمایند.
۴) در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ یک از آنها با حفظ هویت خود نمی تواند مسیر دیگری را ادامه دهد.

۷۵- کدام گزینهٔ به‌ترتیب با موارد زیر مرتبط است؟
ـ عقاید و ارزش‌های سکولار
ـ باقی ماندن پیامدهای جهان اجتماعی
ـ ویژگی جهان متجدد از دیدگاه وبر
ـ امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد
۱) عقاید و ارزش‌ها مربوط به دنیای مادی است و جهان معنوی را باور ندارد ـ ساختار اجتماعی ـ کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کند رواج می‌یابد ـ فرهنگ اساطیری
۲) جهان معنوی انکار می شود یا در محدودهٔ عقاید مربوط به این جهان پذیرفته می‌شود ـ مشارکت اجتماعی ـ داوری دربارهٔ آرمان‌ها و ارزش‌های بشری را به تمایلات افراد واگذار می‌کند ـ فرهنگ توحیدی
۳) جهان دنیوی همهٔ ظرفیت‌های انسان را برای فرهنگ دنیوی به کار می‌گیرد و ظرفیت‌های معنوی را نفی می‌کند ـ ساختار اجتماعی ـ رواج کنش‌های حسابگرانهٔ معطوف به دنیا ـ فرهنگ توحیدی
۴) ظرفیت‌های انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد و جهان دیگر فقط برای رسیدن به خواسته‌ها و منافع دنیا پذیرفته می‌شود ـ مشارکت اجتماعی ـ گسترش عقلانیت ابزاری یعنی رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن ـ فرهنگ اساطیری

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۷۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۷۶ تا ۸۰ پاسخ دهید.

فرهنگ جهانی
(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)
فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)
صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

۷۶- به ترتیب «ساخت تکیهٔ دولت به فرمان ناصرالدین شاه» و «اعلام ممنوعیت حجاب توسط رضا خان» ازمصادیق چیست؟

۱) استبداد استعماری ـ استبداد ایلی و قومی
۲) استبداد ایلی و قومی ـ استبداد استعماری
۳) استبداد استعماری ـ استبداد استعماری
۴) استبداد ایلی و قومی ـ استبداد ایلی و قومی

۷۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

۱) در ادبیات مدرن به حالات روانی و زندگی روزمره، توجهی نمی‌شود و به سلوک‌های معنوی و این‌جهانی پرداخته می‌شود.
۲) اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی وجود داشته باشد، هیچ موجودی در مقابل آن اصالت ندارد.
۳) انسان مدرن، خواسته‌های دنیوی خود را بدون آن‌که نیازی به توجیه الهی و آسمانی داشته باشد، به رسمیت می‌شناسد.
۴) حقوق انسان در فرهنگ دینی، مبتنی بر فطرت الهی انسان است و صورتی معنوی و آسمانی دارد.

۷۸- عبارت نادرست در مورد مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ معاصر غرب کدام است؟

۱) وجه مشترک همهٔ اشکال روشنگری کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.
۲) در قرون نوزدهم و بیستم ویژگی معرفت‌شناسی غرب، حس گرایی در کنار نفی عقل و وحی بود که پیامد آن دانش ابزاری بوده است.
۳) مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب همان مبنایی است که انبیای الهی از دیرباز برای آن آمده‌اند.
۴) از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناسی شده است.

۷۹- به‌تریب مصادیق «الف»، «ب» و «پ» کدام است؟

رویداد	نتیجه
تحریفات در مسیحیت قرون وسطی	**«ب»**
«الف»	**فراهم آوردن زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری**
«پ»	**انکار دخالت دین در امور دنیوی توسط پادشاهان و قدرت‌های محلی در ابتدای رنسانس**

۱) دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها و زندگی مردم ـ کلیسا عملکرد دنیوی خود را در پوشش دینی و معنوی توجیه می‌کرد ـ عبور از مسیحیت و پذیرش تعبیر غیرتوحیدی از جهان هستی
۲) تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن ـ دین مسیحیت از ابعاد عقلانی توحید دور ماند ـ فرو ریختن اقتدار کلیسا
۳) دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها و زندگی مردم ـ آمیخته شدن مسیحیت با رویکرد اساطیری ـ فرو ریختن اقتدار کلیسا
۴) تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن ـ غفلت از نگاه توحیدی به عالم و پرستش خداوندگاران متکثر ـ عبور از مسیحیت و پذیرش تفسیر غیرتوحیدی از جهان هستی

۸۰- به‌ترتیب کدام گزینه با عبارات زیر مرتبط است؟

ـ شکل‌گیری نخستین انقلاب لیبرال در جهان
ـ مفهوم علم علاوه بر جنبهٔ ملکی دارای جنبهٔ ملکوتی است
ـ ربوبیت پروردگار در حقوق انسان در فرهنگ دینی
ـ سیاست متناسب با باورها و ارزش‌های بنیادین غرب

۱) حرکت‌های فرهنگ دوران رنسانس ـ حقیقت آفرینش انسان را آشکار کند ـ انسان متمایل به خدا و پذیرش سرنوشت و هدایت او ـ به دنبال حاکمیت ارزش‌هایی برای توجیه رفتار دنیوی بود
۲) تغییرات اجتماعی مربوط به دوران رنسانس ـ وظیفهٔ انسان را در مقام خلافت الهی به او نشان می‌دهد ـ خداوند خالق و تدبیرکننده و هدایت‌کننده است ـ به دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی نبود
۳) اندیشه‌های دوران فلسفه روشنگری ـ انسان را به سمت حقیقت جهان، خدا و انسان می‌کشاند ـ خداوند خالق و تدبیرکننده و هدایت کننده است ـ به دنبال توجیه رفتارهای دنیوی نبود
۴) حرکت های اجتماعی دوران رنسانس ـ حقیقت آباد کردن دنیا و آخرت را به انسان نشان می‌دهد ـ انسان متمایل به خدا و پذیرش هدایت او ـ به دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی بود

novinkonkor.com

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه
آزمون وی ای پی

تفکر (۲)
تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۵۷

آزمون وی ای پی

۸۱- هر کدام از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده هم‌خوانی بیشتری دارد؟

ـ در میان نوجوانان این‌گونه سبک تصمیم‌گیری زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

ـ ملاک این نوع تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است.

ـ فردی که دارای این سبک تصمیم‌گیری است «دست، دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد».

ـ در این سبک، تصمیم‌گیرنده تمامی راهکارهای ممکن را می‌سنجد.

۱) وابسته ـ احساسی ـ وابسته ـ منطقی
۲) تکانشی ـ احساسی ـ اجتنابی ـ منطقی
۳) تکانشی ـ اجتنابی ـ وابسته ـ احساسی
۴) احساسی ـ اجتنابی ـ تکانشی ـ احساسی

۸۲- کدام مورد در خصوص عبارت زیر درست است؟

«هنگام انتخاب رشته در دبیرستان، علی بعد از بررسی دروس هر رشته و امنیت شغلی آن‌ها، رشتهٔ انسانی را برگزید و پس از آن، به مطالعهٔ دقیق، هدفمند و کارآمد دروس این رشته پرداخت و در نتیجه به پیشرفت تحصیلی مطلوب و ابراز رضایت تحصیلی در این رشته رسید.»

۱) در این عبارت به سبک‌های مختلف تصمیم‌گیری اشاره شده است.

۲) در این عبارت مراحل تصمیم‌گیری از مرحلهٔ سوم تا هفتم به صورت واضح بیان شده‌اند.

۳) در این عبارت هیچ اشاره‌ای به مراحل تصمیم‌گیری نشده است.

۴) در این عبارت به مرحلهٔ سوم تصمیم‌گیری هیچ اشاره‌ای نشده است.

۸۳- درستی و نادرستی عبارت های زیر، به‌ترتیب، کدام است؟

ـ کارآمدی تصمیم‌گیری با میزان موفقیت افراد و میزان سلامت آن‌ها رابطهٔ مستقیم دارد.

ـ راه‌حل «حذف تک‌تک جنبه‌ها» در تصمیم‌گیری‌های پیچیده و مهم مناسب‌تر است.

ـ «دادن پاسخ عاطفی به دیگران» از موقعیت‌های پرخطر محسوب می‌شود.

ـ در تصمیم‌گیری منطقی، اولین گام، شناخت موقعیت‌های پرخطر است.

۱) درست ـ درست ـ نادرست ـ درست
۲) نادرست ـ درست ـ نادرست ـ درست
۳) نادرست ـ نادرست ـ درست ـ نادرست
۴) درست ـ درست ـ نادرست ـ نادرست

novinkonkor.com

۸۴- درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

ـ تصمیم‌گیری، نوعی حل مسئله و به معنای ارزیابی گزینه‌های مختلف و انتخاب مناسب‌ترین راه است.

ـ حضرت علی (ع) در حکمت ۲۷۴ نهج‌البلاغه، شرط تصمیم‌گیری را مشورت کردن و استفاده از افکار و آرای گوناگون می‌داند.

ـ در حل مسئله، همهٔ راه‌ها امکان‌پذیر است، ولی یک راه از همه مطلوب‌تر است.

ـ در تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیرندگان باید راه‌حل‌های مسئلهٔ مورد نظر را بازآفرینی کنند.

۱) درست ـ درست ـ نادرست ـ نادرست
۲) نادرست ـ درست ـ درست ـ درست
۳) درست ـ نادرست ـ نادرست ـ نادرست
۴) نادرست ـ نادرست ـ درست ـ درست

۸۵- کدام گزینه در مورد «تصمیم‌گیری» نادرست است؟

۱) سؤالات چهارگزینه‌ای از آن جهت که باید پاسخ‌های گوناگون را ارزیابی کنیم و در نهایت بهترین را انتخاب کنیم تصمیم‌گیری هستند، ولی از آن جهت که تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است، حل مسئله نیز به حساب می‌آید.

۲) می‌شود گفت هر تصمیم‌گیری‌ای که اولویت‌های نامحدودی دارد پیچیده است، ولی نمی‌توان گفت هر تصمیم‌گیری‌ای که اولویت‌های محدودی دارد ساده است.

۳) تصمیم‌ها از نظر تعداد افراد تصمیم‌گیرنده به دو نوع فردی و گروهی تقسیم می‌شود. ممکن است یک تصمیمی گروهی باشد و در عین حال یک تصمیم ساده و معمولی باشد.

۴) اگر از دانش‌آموزان پایهٔ دهم بپرسیم چرا فلان رشته را برای ادامهٔ تحصیل انتخاب کرده‌اند، پاسخ آن‌ها حتماً به مقدار هزینه و مزایای خاص آن رشته مربوط است.

۸۶- با توجه به متن زیر، گزینهٔ صحیح را انتخاب کنید.

«قاضی یکی از دادگاه‌های تهران با پروندهٔ بسیار هولناکی مواجه شده است. فردی متهم به این شده است که در یک مشاجره و به دلیل عصبانیت بیش از حد، همسایهٔ خود را به قتل رسانده و برای لو نرفتن، جسد او را در یکی از بیابان‌های اطراف تهران دفن کرده است. قاضی برای اینکه حکم درستی صادر کند با نهادهای امنیتی و انتظامی مشورت می‌کند و از روان‌شناسان حقوقی نیز اطلاعاتی را جمع‌آوری می‌کند.»

۱) اینکه قاضی از افراد و نهادهای دیگر نظر می‌خواهد، نشان‌دهندهٔ سبک تصمیم‌گیری وابستهٔ او است. در واقع کوچک‌شمردن خود مانع تصمیم‌گیری قاضی شده است.

۲) قاضی درحال بررسی پیامدها و نتایج اجرای حکم مورد نظر است. از آن‌جایی که او در صدور حکم دست، دست می‌کند، می‌توان گفت سبک تصمیم‌گیری او اجتنابی است.

۳) اگر قاضی بین حبس ابد و اعدام متهم دچار تردید شود، حتماً تعارض گرایش ـ اجتناب شکل گرفته است.

۴) ممکن است قاضی مجبور شود از سبک تصمیم‌گیری غیرمنطقی استفاده کند که این موضوع بسیار آسیب‌زا و خطرآفرین است.

novinkonkor.com

۸۷- هر عبارت زیر با کدام نوع تصمیم‌گیری تناسب بیشتری دارد؟

ـ انتخاب یکی از نامزدها برای ریاست جمهوری از میان ۴ نامزد

ـ انتخاب لباس مجلسی برای مهمانی از میان تعداد زیادی از لباس‌ها

ـ انتخاب شغلی برای ادامهٔ زندگی از میان دو شغل خاص

ـ انتخاب یک کتاب از میان ده‌ها کتاب داستان از نویسنده‌های معروف

۱) سادهٔ مهم ـ سادهٔ معمولی ـ پیچیدهٔ مهم ـ سادهٔ مهم
۲) سادهٔ مهم ـ سادهٔ معمولی ـ سادهٔ مهم ـ پیچیدهٔ مهم
۳) پیچیدهٔ مهم ـ پیچیدهٔ معمولی ـ سادهٔ مهم ـ پیچیدهٔ معمولی
۴) پیچیدهٔ مهم ـ پیچیدهٔ معمولی ـ پیچیدهٔ مهم ـ پیچیدهٔ معمولی

۸۸- کدام عبارت دربارهٔ تصمیم‌گیری نادرست است؟

۱) استفاده از دانش و خردمندی در یک حوزه، مؤید تصمیم‌گیری بر اساس سودمندی است.

۲) علی‌رغم از دست دادن، برخی افراد همچنان به تصمیم‌گیری‌های خطرناک خود ادامه می‌دهند.

۳) بیشتر بودن هزینه‌ها از مزیت‌ها موجب می‌شود که از نتایج تصمیم‌گیری اطمینان کافی نداشته باشیم.

۴) استفاده از موادمخدر نشان می‌دهد که تصمیم‌گیری فقط بر اساس ضرر صورت نمی‌گیرد.

۸۹- هر یک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب با کدام‌یک از موانع تصمیم‌گیری که در گزینه‌ها ذکر شده است، هم‌خوانی بیشتری دارد؟

ـ دانش‌آموز زرنگی که فکر می‌کند در همه جا با اندک مطالعه‌ای بهترین نتیجه را به‌دست می‌آورد.

ـ تصمیم‌گیرنده‌ای که اعتماد به نفس کمی داشته باشد، نمی‌تواند در فرایند تصمیم‌گیری موفق باشد.

ـ کسی که با وجود دسترسی به شواهد ناراستی یکی از همشهریانش، همچنان بر این باور است که همشهریان وی عاری از خطا هستند.

ـ مربی فوتبالی که به دلیل ابراز احساسات منفی تماشاگران، بهترین بازیکن زمین را تعویض می‌کند.

۱) سوگیری تأیید ـ کنترل‌نکردن هیجانات ـ اعتماد افراطی ـ کوچک‌شمردن خود

۲) اعتماد افراطی ـ کنترل‌نکردن هیجانات ـ سوگیری تأیید ـ کوچک‌شمردن خود

۳) سوگیری تأیید ـ کوچک‌شمردن خود ـ اعتماد افراطی ـ کنترل‌نکردن هیجانات

۴) اعتماد افراطی ـ کوچک‌شمردن خود ـ سوگیری تأیید ـ کنترل‌نکردن هیجانات

۹۰- مریم در شهری غیر از شهر محل زندگی‌اش، یک موقعیت شغلی مناسب پیدا کرده است. او نمی‌تواند بین تغییر محل زندگی و دور شدن از خانواده و دوستان و داشتن شغل مناسبی که سال‌ها در آرزویش بوده، یکی را برگزیند. موقعیت فعلی مریم، بیانگر کدام مفهوم روانشناختی می‌باشد؟

۱) تعارض گرایش ـ گرایش
۲) ناکامی
۳) تعارض گرایش ـ اجتناب
۴) تعارض اجتناب ـ اجتناب

novinkonkor.com

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

کتاب‌های آبی انسانی را پیمانه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

صبح جمعه

۱۴۰۳/۱۱/۱۲

دفترچهٔ شمارهٔ (۲)

۲

آزمون ۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۳۰ تا ۱۱ صبح **۱۱۰ سؤال** (۷۵ سؤال اجباری + ۳۵ سؤال اختیاری)

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر ردهٔ ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۳	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
۴	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	تاریخ (۳)	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۵	انتخابی (زوج درس)	تاریخ (۱)	۵	۱۳۱	۱۳۵	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۳۶	۱۴۰	
۶	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۴۱	۱۴۵	۵
۷	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	جغرافیا (۳)	۵	۱۴۶	۱۵۰	
۸	انتخابی (زوج درس)	جغرافیا (۱)	۵	۱۵۱	۱۵۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۵۶	۱۶۰	
۹	اجباری	فلسفهٔ دوازدهم	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۱۰	اختیاری(پیش‌روی سریع‌تر)	فلسفهٔ دوازدهم	۵	۱۷۱	۱۷۵	۵
۱۱	اجباری	منطق	۵	۱۷۶	۱۸۰	۵
۱۲	اجباری	فلسفهٔ یازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۱۳	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰

novinkonkor.com

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
ثلاثُ قِصصٍ قَصیرَةٍ
(متن درس ۳)
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۲

عربی (۲):
عَجائِبُ الْمَخلوقاتِ
تأثیرُ اللُّغَةِ الْفارِسیَّةِ عَلی اللُّغَةِ الْعَرَبیَّةِ
درس‌های ۳ و ۴
صفحه‌های ۳۱ تا ۶۴

■■ عیّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلی العربیة (۹۱ - ۹۹)

۹۱- نهایی ﴿ **و ما تُقدّموا لِأنفُسِکُم مِن خَیرٍ تَجِدوه عندَ الله** ﴾:

۱) هرچه از نیکی‌های خود پیش بفرستید آن‌ها را نزد الله می‌یابید!

۲) آنچه از کارهای خیر برای خود تقدیم کنید آن‌ها را نزد الله باز می‌یابید!

۳) هرچه از خوبی برای خودتان پیش بفرستید آن را نزد خداوند می‌یابید!

۴) آنچه را از نیکویی به خودتان تقدیم کنید آن‌ها را در نزد خداوند باز می‌یابید!

۹۲- نهایی « **قد نَری عجائز یغرسون فسائل لا تُثمر إلی سنوات فیُحیّرنا عملهم و نحن لا نَعلم أنّهم یغرسون الفسائل لکي یأکل من ثمارها النّاس کما هم یأکلون الیوم ممّا غَرسه النّاس أمس!**»:

۱) گاهی پیرمردهایی را می‌بینیم که نهال‌هایی را کشت می‌کنند که تا سال‌ها میوه نمی‌دهند بنابراین کارشان حیرانمان می‌کند درحالی که ما نمی‌دانیم که آن‌ها این نهال‌ها را می‌کارند تا مردم از میوه‌هایشان بخورند همانطور که آن‌ها امروز از آنچه مردم دیروز کشتش کردند، می‌خورند!

۲) گاهی پیرمردهایی را می‌بینیم که سال‌ها نهال‌هایی را می‌کارند که میوه نمی‌دهند پس کار آن‌ها ما را متحیّر می‌سازد درحالی که ما نمی‌دانیم که قطعاً آن‌ها آن نهال‌ها را می‌کارند تا میوه‌هایشان را مردم بخورند همانطور که آن‌ها امروز از چیزی که مردم دیروز آن‌ها را کاشتند، می‌خورند!

۳) پیرمردهایی را می‌بینیم که گاهی نهال‌هایی را می‌کارند که تا سال‌ها میوه نخواهند داد پس کار آن‌ها ما را حیران می‌کند درحالی که ما نمی‌دانیم که آن‌ها آن نهال‌ها را می‌کارند تا میوه‌هایشان را مردم بخورند آنطور که خودشان امروز از میوهٔ درختانی که مردم دیروز آن‌ها را کاشتند، می‌خورند!

۴) پیرمردها را گاهی می‌بینیم که نهال‌ها را می‌کارند که تا سال‌ها میوه نمی‌دهند بنابراین ما از کارشان حیران می‌شویم درحالی که نمی‌دانیم که آن‌ها نهال‌ها را می‌کارند تا مردم از میوه‌هایشان بخورند همانطور که آن‌ها امروز از آنچه مردم دیروز کشتش کردند، می‌خورند!

۹۳- « **رأی المُشاهدون حیّةً تَقتربُ بسرعة من الشاطئ، فَقلتُ لصدیقي: إن أرادت الحیّة أن تَصیدَ طیراً تَقِفْ کالعصا!**»:

۱) مشاهده‌کنندگان یک مار را می‌دیدند که با سرعت به ساحل نزدیک می‌شد، به دوستم گفتم: اگر مار خواست که پرنده را شکار کند مانند عصا می‌ایستد!

۲) بینندگان مار را دیدند درحالی‌که با سرعت به ساحل نزدیک می‌شد، پس به دوستم گفتم: هنگامی که آن مار می‌خواهد پرنده‌ای را صید بکند همچون عصا توقّف می‌کند!

۳) بینندگان ماری را که با سرعت به ساحل نزدیک می‌شد دیدند، به دوستم گفتم: اگر آن مار بخواهد پرنده‌ای را شکار کند مانند عصا می‌ایستد!

۴) مشاهده‌کنندگان ماری را که با سرعت به ساحل نزدیک می‌شد می‌دیدند، به دوستم گفتم: چنانچه مار خواست پرنده را شکار کند همچون عصا می‌ایستد!

novinkonkor.com

۹۴- « **المُعرّبات هي مفرداتٌ قد تَغيّرَت أصواتُها و أوزانها و نَطَقَها العربُ وفقاً لألسنتهم فبُدِّلت بعض حروفِها!**»:

۱) کلمات عربی‌شده همان واژگانی هستند که آواها و وزن‌هایشان را تغییر داده‌اند و عرب‌ها آن‌ها را طبق زبان‌های خود بیان کردند پس برخی حروفشان تغییر یافته‌اند!

۲) عربی‌شده‌ها همان واژگانی هستند که آواها و وزن‌هایشان تغییر کرده است و عرب‌ها آن‌ها را بر اساس گویش‌های خود بر زبان آوردند پس برخی حروفشان تغییر یافته‌اند!

۳) عربی‌شده‌ها همان واژگانی هستند که آواها و وزن‌هایشان تغییر کرده است و عرب‌ها آن‌ها را بر اساس گویش‌های خود بر زبان آوردند پس برخی حرف هایشان را تغییر دادند!

۴) کلمات عربی‌شده همان واژگانی هستند که آواها و وزن‌هایشان تغییر داده شده بود و عرب‌ها آن‌ها را مطابق زبان‌های خویش بیان کردند پس برخی حروفشان نیز تغییر داده شدند!

۹۵- نهایی « **حينما كان يُجلِسُ أطفاله عنده و يُقبّلهم و هم يَحضنونه، لم يُفَرّق بينهم أبداً، لن أنساك لحظة يا أبي!**»:

۱) هنگامی که بچه‌هایش را نزد خود می‌نشانید و آن‌ها را می‌بوسید در حالی که او را در آغوش می‌گرفتند، هرگز میانشان فرق نگذاشت، لحظه‌ای فراموشت نخواهم کرد ای پدر من!

۲) پدرم زمانی که بچه‌هایش کنارش می‌نشستند و آن‌ها را می‌بوسید و بغلشان کرده بود، حتی لحظه‌ای بین آن‌ها تفاوت نگذاشت، هیچ‌گاه تو را فراموش نخواهم کرد!

۳) هنگامی که بچه‌ها را نزد خود می‌نشانید و آن‌ها را می‌بوسید در حالی که او را در آغوش گرفته‌اند، هرگز میانشان فرق نمی‌گذاشت، ای پدرم لحظه‌ای فراموش نخواهی شد!

۴) وقتی بچه‌هایش کنارش می‌نشستند و آن‌ها را می‌بوسید در حالی که بغلش می‌کردند، میان آن‌ها هرگز فرق نمی‌گذاشت، لحظه‌ای فراموشت نخواهم کرد ای پدر من!

۹۶- **عيّن الصّحيح:**

۱) هناك عضوان مُهمّان في رأس نقّار الخشبِ لدفع الضّربات،: در سر دارکوب دو عضو مهم برای دفع ضربه‌ها وجود دارد،

۲) إنّه يستخدمهما حتّى لا يتضرّرَ دماغُه،: او از آن‌ها استفاده می‌کند برای اینکه به مغزش آسیبی نرساند،

۳) و هما: النّسيجُ و اللّسان في جمجمته الصّغيرة،: و آن دو، یک بافت و یک زبان درون جمجمه‌ای کوچک هستند،

۴) و يقدر بهما أن ينقر الشّجرة عَشر مرّات في الثانية على الأقلّ!: و با آن‌ها می‌تواند حدّاقل ده‌ها بار در ثانیه به یک درخت نوک بزند!

۹۷- **عيّن الصّحيح:**

۱) جاءَ المسلمون بأسيرةٍ. كانَت الأسيرةُ أُخت النّبيّ (ص) من الرّضاعة!: مسلمانان همراه اسیری آمدند. آن اسیر، خواهر شیری پیامبر (ص) بود!

۲) غَرسَ والدي فسيلةَ جوزٍ مُجدّاً حتّى يأكل الآخِرون من ثمارها!: پدرم نهال گردویی را با تلاش کاشت تا دیگران از میوه‌هایش بخورند!

۳) اِنزَعجَ الطّفل كثيراً عندما اجتنبَت أُمّه عن مُلاعبته!: هنگامی که مادر از بازی کردن با کودکش پرهیز کرد، او را بسیار آزرده ساخت!

۴) ما من رَجل يُفرّقُ بينَ أولاده إلّا يزرعُ العداوة!: هیچ مردی نیست که میان فرزندان خود فرق می‌گذارد، مگر اینکه دشمنی می‌کارد!

۹۸- « **هرگاه ورزشگاه از تماشاچیان پُر شود، مسابقه شروع می‌شود و ما تیممان را تشویق می‌کنیم تا برنده شود!**»؛ **عيّن الصحيح:**

۱) حينما يمتلئ ملعبٌ من المُتفرّجينَ فسوف تَبتدئ المباراة و نُشجّعُ فريقنا حتّى يَفوز!

۲) إذا يمتلئ الملعبُ بالمُتفرّجينَ تَبتدئ المباراة و كنّا نُشجّعُ فريقنا لكي يَفوز!

۳) إذا امتلأ الملعبُ بالمُتفرّجينَ ابتدأت المباراة و نُشجّعُ فريقنا لكي يَفوز!

۴) إن امتلأ الملعبُ بالمُتفرّجينَ ابتدأ اللّعب و نُشجّعُ الفريقنا حتّى نَفوز!

novinkonkor.com

۹۹- **عيّن غير المناسب لمفهوم العبارات:**

۱) يا بُنيَّ؛ ما فعلتَ من الخيرات، وجدتَها ذخيرة لآخرتك!: بوَد بی‌شک زراعت‌گاه عُقبی / محلّ کشت و کارائی است دنیا

۲) تَجري الرّياحُ بما لا تشتَهي السُّفُن!: هرکه می‌بیند چو کشتی بر لب ساحل مرا / می‌نهد از دوش خود بار گران بر دل مرا

۳) مَن يُفكّر قبل الكلام يَسلَم من الخطأ!: سخن‌دان پرورده پیر کهن / بیندیشد آن‌گه بگوید سخن

۴) مَن سألَ في صغره أجابَ في كِبَره!: پرسیدن عیب نیست، ندانستن عیب است

■■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۱۰۰ – ۱۰۴) بما يُناسب النّص:

الثقافة العربية غنية بالرموز و المعاني الّتي تعكس تاريخها و تراثها. من بين هذه الرموز الخيول (= الأفراس) العربية؛ تعتبر الخيول رمزاً للفخر و الشجاعة في الثقافة العربية، حيث تُستخدم في الفروسية و الحروب و وسائل النقل. تتميّز الخيول العربية بجمالها و سرعتها و ذكائها، ممّا جعلها محطّ إعجاب الجميع. قد يظهر هذا الرمز في الأمثال الشعبيّة أيضاً.

يُعتبر الشعر جزءاً أساسيّاً من التراث العربيّ، حيث يُستخدم للتعبير عن المشاعر و الأفكار. و قد كانت للشّعراء مكانة عالية في المجتمع العربيّ القديم.

العمارة الإسلامية هي رمز آخر، تمتازُ العمارة الإسلامية بالزخارف المعقّدة والأقواس الجميلة، وهي توضّح روح الإبداع و الفنّ في العالم العربيّ، مثل المساجد و القصور الّتي تشهد على عظمة الحضارة الإسلامية. هذه الرموز تمثل جزءاً من الهوية الثقافية الغنية للعرب و تعكس تاريخها المتنوّع.

۱۰۰- **عيّن الخطأ: (حسب النّصّ)**

۱) تُستخدم الخيول العربيّة في الفروسيّة و المسابقات فقط!

۲) من الواضح أنّ العرب يلتزمون بالحفاظ على تراثهم الثقافيّ!

۳) إنّ الرموز الّتي تعكس تراث الشّعب، تبقى على مرّ العصور!

۴) في بعض الأحيان نسمع بين النّاس أمثالاً تتحدّث عن الخيول العربيّة!

۱۰۱- **عيّن الخطأ: علامَ (على ما) تدلّ العمارة الإسلاميّة؟ تدلّ على . . .**

۱) الفنّ القيّم للفنّانين العرب!

۲) الإبداع و الإبتكار لدي المسلمين!

۳) أنّ العرب لم يكونوا يعيشون حياة بسيطة!

۴) أنّ الحضارة الاسلاميّة لها تاريخ ثمين جدّاً!

۱۰۲- **عيّن غير الصّحيح للفراغ: ذُكر في النّص عن . . . . الخيول العربيّة!**

۱) جمال ۲) شجاعة ۳) مشاعر ۴) ذكاء

■ عيّن الخطأ في الإعراب و التّحليل الصّرفي (۱۰۳ و ۱۰۴)

۱۰۳- **« إعجاب – يظهر – يُعتبر – الشّعراء »:**

۱) إعجاب: مصدر، مأخوذ من فعل مزيد ثلاثي، و له حرف زائد واحد / مضاف‌اليه و مجرور بالكسرة

۲) يظهر: فعل مضارع – للمفرد المذكّر الغائب (للغائب) – مجرّد ثلاثي – معلوم / فاعله: هذا، و الجملة فعلية

۳) يُعتبر: مضارع – للمذكّر – مزيد ثلاثي؛ مصدره «اعتِبار»، و له حرفان زائدان / فعل، و نائب فاعله: الشعر

۴) الشّعراء: اسم – جمع تكسير؛ مفرده: الشاعر، اسم فاعل من مصدر «المُشاعرة» / مجرور بحرف الجرّ؛ للشّعراء: جارّ و مجرور

novinkonkor.com

۱۰۴- « **يُستخدم – آخر – المساجد – المتنوّع** »:

۱) يُستخدم: مضارع – مزيد ثلاثي من باب استفعال – مجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية

۲) آخر: اسم تفضيل للمذكّر؛ مُؤنّثه: أُخرى – معرب – نكرة / صفة و مرفوع بالتبعيّة من موصوفها

۳) المساجد: اسم مكان، مأخوذ من مصدر مجرّد ثلاثي دون حرف زائد – معرب / مضاف‌اليه و مجرور بعلامة الكسرة

۴) المتنوّع: مفرد مذكّر – اسم فاعل، مصدره: «تَنويع» – معرّف بأل – معرب / صفة و منصوب بالتبعيّة من موصوفها

■■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۰۵ – ۱۱۰)

۱۰۵- **عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

۱) مَعبَدُ كُردكُلا في مُحافَظَةِ مازَندَران أحَد الآثارِ القَديمَة!

۲) عِمارةُ خُسروآباد في سَنَندَج تَجذِبُ كثيراً من السَّيَّاحِ!

۳) حَديقَةُ شاهزادَة قُربَ كِرمان جَنّةٌ في قَلبِ الصَّحراءِ!

۴) قَد سُجِّلَ مَسجِدُ الإمامِ في قائِمةِ التُّراثِ العالَميِّ!

۱۰۶- **عيّن أُسلوب الشّرط:**

۱) ﴿ من يتوكَّل علَى الله فَهو حَسبُه ﴾

۲) ﴿ من بَعثَنا من مَرقَدنا ﴾

۳) ﴿ لِلّه ما في السَّماوات و ما في الأرض ﴾

۴) ﴿ ما عندَكُم يَنفدُ و ما عندَ الله باقٍ ﴾

۱۰۷- **عيّن جواب الشّرط يختلف نوعه عن الباقي:**

۱) إذا طَلَبَ الوالدان منكم شيئاً فأطيعوهما حتماً!

۲) ما تفعل من الأعمال الحسنة فإنّ الله به عليم!

۳) إن تَسمَع الدّرس بدقّة يُساعدك في الإمتحان!

۴) من لم يصبر على مرارة الحقّ فلن يذوق حلاوته!

۱۰۸- **عيّن «الـ» تدلُّ على الإشارة:**

۱) رأيت طائرةً جميلةً في القرية؛ تلك الطّائرةُ كانت تَطير بسرعةٍ!

۲) اشتريتُ قلماً جميلاً لصديقي و ذلك أغلى الأقلام في السوق!

۳) كان الشارعُ مزدحماً فذهب الرّجل إلى بيته من شارعٍ آخَر!

۴) رأيت صديقينِ في الحديقة و كان الصديقان يتكلّمانِ معاً!

۱۰۹- **عيّن «تلميذ» يُترجم في الفارسية كَالنّكرة:**

۱) كان التّلميذ غائباً لأنّه تَصادَمَ بالسّيّارة و ما اِستطاعَ أن يحضر في الصّفّ!

۲) التّلميذ هو الّذي يَذهب إلى المدرسة ليَتعلّم الدّروس و يَكتسب درجات عالية!

۳) إنّ التّلميذ الّذي لا يُطالعُ دروسه بدقّة تامّة فلا ينبغي أن يتوقّع النّجاح!

۴) ثلاثة و عشرون تلميذاً في صفّنا قد رسبوا في امتحانات نهاية السّنة!

۱۱۰- **عيّن ما ليس فيه المعادل للمضارع الالتزاميّ الفارسي:**

۱) يُحذِّر الشرطيُّ المسافرين ألّا يقتربوا من الأماكن الخطِرة!

۲) يا أصدقاء؛ يجب أن تكونوا من المُتوكّلين حتّى لا تيأسوا!

۳) يا أيّها الأطفال؛ لا تَقربوا من هذه الحفرة لأنّها خطرة!

۴) يجتمع التلاميذُ مع معلّميهم يوميّاً ليتعلّموا العلم!

novinkonkor.com

عربی زبان قرآن (۳) – پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی (۳):
ثلاثُ قِصصٍ قَصیرَةٍ
(متن و قواعد درس ۳)
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

■■ عیّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلی العربیة (۱۱۱ – ۱۱۶)

۱۱۱- « **خَیَّرتَهم بینَ الإقامة في المدینة أو العَودة إلی قومهم فَلَم یُصَدّقوا قولك!**»:

۱) بین ماندن در شهر یا برگشت نزد قومشان به آن‌ها اختیار دادی پس سخنت را باور نکردند!

۲) میان اقامت در شهر یا برگشت نزد قوم خویش اختیار داده شدی پس حرف تو را باور نکردند!

۳) بین ماندن در شهر و بازگشت نزد قوم خویش به آن‌ها اختیار دادند پس حرفت را باور نکردند!

۴) بین ماندن در شهر یا برگشت نزد قومشان به آن‌ها اختیار دادی پس سخن تو را باور نمی‌کنند!

۱۱۲- « **لا شیءَ یقدرُ أن یُبعد الإنسانَ عن أهدافه و یهزمه إلّا الکسل!**»:

۱) چیزی که بتواند انسان از هدف‌های خود دور شود و او شکست بخورد، تنبلی است!

۲) چیزی که می‌تواند انسان را از اهدافش دور کند و او را شکست دهد، فقط تنبلی است!

۳) هیچ چیزی باعث نمی‌شود انسان از هدف‌هایش دور شود و او را شکست دهد مگر تنبلی!

۴) هیچ چیزی نیست که بتواند انسان را از اهداف خود دور کند و او شکست بخورد بجز تنبلی!

۱۱۳- « **کان في المسجد جماعتان. جماعةٌ یتفقّهونَ و جماعةٌ یَدعونَ اللهَ و یسألونَه!**»:

۱) دو گروه در یک مسجد بودند. گروهی دانش یاد می‌دادند و گروهی به درگاه خدا دعا می‌کردند تا از او درخواست کنند!

۲) دو گروه در مسجد بودند. گروهی دانش یاد می‌گرفتند و گروهی به درگاه خدا دعا می‌کردند و از او درخواست می‌کردند!

۳) دو گروه در مسجد بودند. گروهی دانش یاد می‌دادند و گروهی فقط به درگاه خدا دعا می‌کردند و از او درخواست می‌کردند!

۴) دو گروه در مسجدی بودند. یک گروه دانش یاد می‌گرفتند و یک گروه به درگاه خدا دعا می‌کردند و از او درخواست می‌کردند!

۱۱۴- **عیّن الخطأ:**

۱) قرأتُ هذه الکتب التاریخیّة إلّا مصادرها!: این کتاب‌های تاریخی را خواندم به‌جز منابعشان را!

۲) ما من نداء مظلوم یُرفع إلّا و هو یَصل إلی السماء!: هیچ ندای مظلومی نیست که بلند شود مگر اینکه به آسمان می‌رسد!

۳) أمر أنوشروان أن یُعطَی الفلّاح ألفي دینار!: انوشیروان امر کرد که به کشاورز هزار دینار بدهند!

۴) ما أجمَل غرس الأشجار لحفظ نظام الطّبیعة!: کاشتن درخت‌ها برای حفظ نظام طبیعت چقدر زیباست!

novinkonkor.com

۱۱۵- « دو کشاورز پیری را دیدیم که امیدوارانه نهال‌هایی را در مزرعه می‌کاشتند!»؛ **عيّن الصّحيح:**

۱) رأينا فلّاحَينِ عجوزَينِ في المزرعة غَرَسا فَسائلَ آمِلينِ!

۲) كان الفلّاحان العجوزانِ رأينا في المزرعة يَغرسانِ فسائلَ!

۳) رأينا فلّاحَينِ عجوزَينِ يَغرسانِ فَسائلَ في المزرعة آمِلينِ!

۴) كُنّا نَرَى فلّاحَينِ عجوزَينِ يَغرسانِ فَسائلَ في المزرعةِ آمِلينِ!

۱۱۶- **عيّن الآيةَ الّتي تَختلفُ من حيث المفهوم:**

۱) ﴿ كلُّ شيء هالِكٌ إلّا وَجهَه ﴾

۲) ﴿ و ما الحياة الدّنيا إلّا لَعبٌ و لَهوٌ... ﴾

۳) ﴿ ... اللهُ أعلَم بِما تَعملونَ ﴾

۴) ﴿ كلُّ نفس ذائِقة المَوت ﴾

۱۱۷- **عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

۱) جاءَ الوَلَدُ وَ سَلِّمَ عَلَى النَّبيِّ (ص) ثُمَّ راحَ نَحوَ والِدِه!

۲) كُلُّ شَيءٍ يَرخُصُ إذا كَثُرَ إلَّا الأَدَبَ؛ فَإنَّهُ إذا كَثُرَ غَلا!

۳) أيُّهَا الفَلّاحُ، أ تأمُلُ أَن تَعيشَ حَتّى تَأكُلَ مِن ثَمَرِها؟!

۴) أنا شارَكتُ في جَميعِ المُبارَياتِ إلَّا كُرَةَ المِنضَدَةِ!

۱۱۸- **عيّن الخطأ في تعيين المستثنى منه في العبارات التّالية:**

۱) لا يهنُ النّاس عند الصّعاب إلّا من لا يؤمن باللّه! (النّاس)

۲) لم يهتمّ بغرس الأشجار أكثر المُواطنين إلّا من يحبّها! (الأشجار)

۳) حلّ جميع مسائل الرياضيّات سهل للتلاميذ إلّا تلك! (جميع مسائل)

۴) كلّ وعاء يَضيق بما جُعل فيه إلّا وعاء العلم؛ فإنّه يتّسعُ! (كلّ وعاء)

۱۱۹- **عيّن المستثنى منه مذكوراً:**

۱) ساكنو القرية الّتي سافرنا إليها لم يكونوا إلّا فلّاحين كلّهم!

۲) ما أُعطِي الطّالبُ الفائز في المباراة إلّا كتاباً و دفتر ذكرَيات!

۳) لا تَستعينوا بأحدٍ أمام مشاكل تُواجهكم في الحياة إلّا ربّكم القادر!

۴) لم يَلتفت إلى الشابّ الّذي يُنادي أصحابه مُتظاهراً بِالغَرق إلّا أحد أصدقائه!

۱۲۰- **عيّن اسم الفاعل في محلّ المفعول و هو يُترجم بلفظ «فقط»:**

۱) النّاجح الحقيقيّ من لا يستشير أحداً في أُموره الفرديّة في الحياة إلّا العقلاء!

۲) لا يُصدِّق كلام الرّجل حول أخبار الميادين الحربيّة و جنودنا إلّا الجاهل!

۳) ما شاهدتُ في قاعة المطار إلّا السّيّاح الّذين كانوا يتكلّمون عن المشاكل!

۴) ما أدّيتُ في اليوم الثّالث من الأسبوع إلّا مشاهدة هذه الأفلام الحديثة!

novinkonkor.com

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس هفتم: ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه
صفحه‌های ۹۲ تا ۹۸

۱۲۱- علت و زمینهٔ هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) سرمایه‌گذاری انگلیسی‌ها در مناطق جنوبی ایران

ب) همراهی نکردن مردم با سلسلهٔ قاجار

پ) بی نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹

۱) پی‌بردن به اهمیت نفت در مبادلات جهانی ـ بی‌کفایتی و فساد قاجار ـ افزایش آگاهی مردم پس از ماجرای مشروطه

۲) قرارداشتن ایران در مسیر ارتباطی بین هندوستان و اروپا ـ بی‌کفایتی و فساد قاجار ـ انتشار اندیشه‌های کمونیست‌های روسیه در ایران

۳) بازار مورد توجه انگلستان برای عرضهٔ محصولات ـ افزایش آگاهی مردم پس از ماجرای مشروطه ـ به حکومت رساندن شخصی قابل اعتماد انگلیس

۴) پی‌بردن به اهمیت نفت در مبادلات جهانی ـ افزایش آگاهی مردم پس از ماجرای مشروطه ـ ناتوانی انگلیس از حساب کردن روی قاجارها

۱۲۲- نهایی کدام‌یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) دولت انگلیس، برای دستیابی به اهداف خود، برنامهٔ کودتایی طراحی کرد و آن را به اجرا درآورد.

ب) آیرون ساید با توجه به اطلاعاتی که شخصاً از رضاخان جمع‌آوری کرده بود، توانست او را با اهداف خود هماهنگ کند.

ج) رضاخان مهرهٔ نظامی کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ بود و به عنوان فرماندهٔ ارتش، لقب «سردار سپه» گرفت.

۱) «الف» و «ج» ۲) «ج» و «ب» ۳) «الف» و «ب» ۴) فقط «ج»

۱۲۳- کدام گزینه در ارتباط با اتفاقات رخ داده قبل از مطرح شدن مادهٔ واحده به صورت طرح در مجلس شورای ملی (۱۳۰۴ ش) نمی‌باشد؟

۱) رضاخان از سفر احمدشاه به اروپا استفاده کرد تا موقعیت خود را تثبیت کند و بر ضد احمدشاه تبلیغات فراوانی انجام داد.

۲) آیت‌الله مدرس با پیشنهاد رضاخان برای استقرار نظام جمهوری به جای سلطنتی، به مخالفت پرداخت و مردم را نیز به این کار تشویق کرد.

۳) انتخابات مجلس فرمایشی مؤسسان با حمایت دولت‌های خارجی برگزار شد و مجلس موسسان افتتاح شد.

۴) رضاخان شورش شیخ خزعل و برخی شورش‌های پراکندهٔ دیگر را در مقام نخست‌وزیر سرکوب کرد و در کشور امنیت نسبی برقرار شد.

۱۲۴- نهایی چرا انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند کشور آلمان را که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، تقویت کنند؟

۱) فراهم‌کردن امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان ۲) بازگرداندن توان نظامی آلمان

۳) مانع‌شدن از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم ۴) برطرف‌کردن تمام مشکلات اقتصادی آلمان

۱۲۵- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، به‌ترتیب، دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) منظور از «استعمار نو» در آغاز سلطنت پهلوی چیست؟

ب) اقدامات رضاشاه در جهت اعمال تغییرات در ساختار اجرایی و اداری حاکم بر کشور را چگونه می‌توان ارزیابی کرد؟

۱) ارتش و تجهیزات دشمن دیده نمی‌شود اما مسئولان، وابسته به قدرت‌های مستکبر هستند. ـ نهادهای آموزشی و دادگستری دچار بی‌نظمی شدند و تصمیمات مجلس در کنار اقدامات شاه به شرایط موجود دامن زد.

۲) مسئولان به‌ظاهر وابسته به قدرت‌های مستکبر نیستند اما از ارتش و تجهیزات دشمن کمک می‌گیرند. ـ نهادهای آموزشی و دادگستری دچار بی‌نظمی شدند و تصمیمات مجلس درکنار اقدامات شاه به شرایط موجود، دامن زد.

۳) ارتش و تجهیزات دشمن دیده نمی‌شود اما مسئولان وابسته به قدرت‌های مستکبر هستند. ـ با برقراری نظم، امکان توسعه فراهم آمد اما منجر به استبداد شاه و نادیده گرفتن مجلس و قوانین آن شد.

۴) مسئولان به‌ظاهر وابسته به قدرت‌های مستکبر نیستند اما از ارتش و تجهیزات دشمن کمک می‌گیرند. ـ با برقراری نظم، امکان توسعه فراهم آمد اما منجر به استبداد شاه و نادیده گرفتن مجلس و قوانین آن شد.

novinkonkor.com

تاریخ (۳)- پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.

درس هفتم: ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه
درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهانِ پس از آن
(جهان در فاصلهٔ دو جنگ بزرگ)
صفحه‌های ۹۲ تا ۱۰۴

۱۲۶- چرا رضاشاه دستور داد که مسیر راه‌آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند؟ زیرا ...

۱) سبب می‌شد تا ایران به خط ترانزیتی تجارت بین‌المللی بین آسیا و اروپا متصل شود.

۲) دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج‌فارس را آسان می‌نمود.

۳) می‌توانست مسیر شمال به جنوب، دسترسی زمینی به کشور هندوستان را برای انگلستان تسهیل کند.

۴) پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان این بود که راه‌آهن سراسری به این ترتیب ساخته شود.

۱۲۷- نهایی کدام گزینه در ارتباط با آیت الله مدرس نادرست است؟

۱) وی هم در دوران نخست وزیری و هم در دوران سلطنت رضاخان، از مخالفان سرسخت و جدی او به شمار می‌رفت.

۲) مدرس از تهران به خواف تبعید شد و سال‌های طولانی در آنجا زندانی بود.

۳) وجود مدرس در تهران از خطرات جدی برای رضاخان به‌شمار می‌رفت اما او نمی‌توانست ایشان را به راحتی از بین ببرد.

۴) وی از خواف به کاشان برده شد و پس از مدت طولانی زندانی بودن در کاشان، او را در همان شهر مسموم کرده و به شهادت رساندند.

۱۲۸- نهایی کدام گزینه در ارتباط با جامعهٔ ملل صحیح نمی‌باشد؟

۱) کشور آمریکا پیشنهاد تأسیس این نهاد بین‌المللی را داده بود.

۲) جامعهٔ ملل برای کمک به حل و فصل اختلافات کشورها به وجود آمد.

۳) اخراج آلمان از جامعهٔ ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.

۴) جامعهٔ ملل در فاصلهٔ میان دو جنگ جهانی، نتوانست اقدام بازدارنده و مؤثری انجام دهد.

۱۲۹- کدام‌یک از موارد زیر، در خصوص ظهور هیتلر در آلمان و اقدامات وی درست است؟

الف) هیتلر بعد از لغو قرارداد ورسای، زمام امور را به دست گرفت و برنامه‌های اقتصادی و عمرانی گوناگونی را به اجرا درآورد؛ ساخت شبکهٔ وسیعی از جاده‌ها و راه‌آهن، ایجاد مؤسسات عمومی و راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ از جملهٔ این طرح‌های عمرانی و اقتصادی بود.

ب) حکومت جمهوری در آلمان بعد از شکست این کشور در جنگ جهانی اول و پناهنده شدن امپراتور وقت آلمان به هلند، بر سرکار آمد که بسیاری از آلمانی‌ها از عملکرد آن ناخشنود بودند.

ج) بستن پیمان‌های دو و چند جانبه با برخی کشورها، آلمان را از بحران رکود و بیکاری نجات داد و شرایط تحقیرآمیز آلمان بعد از جنگ جهانی اول را تا اندازهٔ زیادی دگرگون کرد.

د) در مورد روابط خارجی، هیتلر عقیده داشت که آلمان برای به دست آوردن فضای حیاتی باید سرزمین‌هایی را در اروپا فتح کند.

۱) «الف» و «د» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ب» و «د» ۴) «الف» و «ج»

۱۳۰- کدام گزینه وضعیت نادرستی از ژاپن در فاصلهٔ نیمهٔ دوم قرن نوزدهم تا نیمهٔ قرن بیستم میلادی ارائه می‌دهد؟

۱) ژاپن در ابتدای این دوره، نخستین گام‌ها را به سمت صنعتی‌شدن برداشته و سیاست استعماری را در پیش گرفت.

۲) بعد از جنگ جهانی دوم، هدایت ژاپن به دست نظامیان افتاد و آنان سیاست توسعه‌طلبانهٔ نظامی را در این کشور در پیش گرفتند.

۳) موتسو هیتو در راستای جبران عقب ماندگی‌های سابق، تحولات بسیاری در آموزش و پرورش، قانون اساسی و بخش نظامی ژاپن ایجاد کرد.

۴) بعد از موتسو هیتو در نیمهٔ اول قرن بیستم ژاپن از جامعهٔ ملل خارج شده و به همراه آلمان و ایتالیا تشکیل‌دهندهٔ کشورهای محور شدند.

novinkonkor.com

تاریخ (۱)

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۳۵ «یا» به سؤال‌های ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل دوم: جهان در عصر باستان
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۲۹ تا ۶۰

۱۳۱- در کدام گزینه میزان قطعیت و منشأ اطلاعات زیر به درستی آمده است؟

الف) نخستین انسان واره‌ها حدود ۴ میلیون سال پیش در علفزارهای آفریقا می‌زیستند.

ب) از ابداع کشاورزی به‌عنوان انقلاب کشاورزی یاد کردند که اهمیتی همچون انقلاب صنعتی دارد.

ج) انسان‌های نخستین، برای برقراری ارتباط با یکدیگر از نقاشی استفاده می‌کردند.

د) کشت دانه به علت وظیفه‌ای که زنان داشتند توسط آنان آغاز گشت.

هـ) مناطق کوهپایه‌ای زاگرس در غرب ایران، خاستگاه کشاورزی است.

۱) شواهد باستان‌شناسی ـ برخی از باستان‌شناسان ـ برخی از کاوش‌های باستان‌شناسان ـ به احتمال زیاد ـ به احتمال زیاد

۲) برخی از کاوش‌های باستان‌شناسی ـ همهٔ باستان‌شناسان ـ وجود شواهد و مدارک ـ شکی در آن نیست ـ به احتمال زیاد

۳) شواهد باستان‌شناسی ـ برخی از باستان‌شناسان ـ وجود شواهد و مدارک ـ به احتمال زیاد ـ کاوش‌های باستان‌شناسی

۴) برخی از کاوش‌های باستان‌شناسی ـ تمامی باستان‌شناسان ـ به احتمال زیاد ـ وجود شواهد و مدارک ـ شواهد باستان‌شناسی

۱۳۲- جنگ‌افزاری مفرغی با طراحی ماهرانه، در حفاری باستان‌شناسان در لاگاش یافت شده که مربوط به یکی از تمدن‌های نخستین است. کدام‌یک از گزینه‌های زیر در این‌باره درست تدوین شده است؟

الف) به‌گمان بعضی از مورخان، آن‌ها مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.

ب) آنان علاوه بر پرداخت مالیات، مکلّف به بیگاری در ساخت ابنیه و اطاعت بی‌چون و چرا نیز بودند.

ج) با مشاهدهٔ خیر و برکت در طبیعت محل زندگی خود، خدایان خویش را مهربان می‌پنداشتند.

د) آنان معتقد بودند کوتاهی در خدمت به خدایان، موجب تنبیه‌شدن با سیل، طوفان یا خشکسالی خواهد شد.

۱) موارد «الف»، «ب» و «د» برخلاف مورد «ج» مربوط به همین تمدن است.

۲) موارد «ب» و «ج» برخلاف موارد «الف» و «د» مربوط به همین تمدن است.

۳) موارد «الف»، «ب» و «ج» برخلاف مورد «د» مربوط به همین تمدن است.

۴) موارد «الف» و «د» برخلاف موارد «ب» و «ج» مربوط به همین تمدن است.

novinkonkor.com

۱۳۳- پیرامون تمدن هند و چین، کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) به عقیدهٔ بودا، آرزو و خواستن سرچشمهٔ رنج و درد بی‌پایان زندگی است که با رسیدن به نیروانا می‌توان بر آن غلبه کرد و از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید.

ب) با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی او به نام چندرا گوپتا سر به شورش برداشت و سلسلهٔ گوپتا را بنیان گذاشت که در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید.

ج) شی هوانگ تی یا ژنگ به منظور جلوگیری از هجوم اقوام صحراگرد، دیوار بزرگ چین را به طول ۲۴۰۰ کیلومتر با ۲۵۰۰۰ برج نگهبانی در مرز شمالی چین ساخت.

د) پس از مرگ شی هوانگ تی، چین دچار جنگ داخلی شد و اندکی بعد سلسلهٔ هان روی کار آمد و در دوران فرمانروایی این سلسله، تغییر و تحولات چشمگیری در چین رخ داد.

۱) «د» و «الف» ۲) «ب» و «ج» ۳) «الف» و «ب» ۴) «ج» و «د»

۱۳۴- کدام موارد در خصوص حکومت و سیاست تمدن یونان اطلاعات صحیحی ارائه می‌دهند؟

الف) در نظام مردم سالاری یونان، بیشتر جمعیت این دولت از حق رأی و شرکت در ادارهٔ امور سیاسی محروم بودند.

ب) در نتیجهٔ نظام مردم سالاری، شیوهٔ متفاوت حکمرانی در یونان ایجاد شد که طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف به جای شاهان قدرت را در دست گرفتند.

ج) در یونان، فقط مردان و زنان بالغی که از پدر و مادر آتنی به دنیا آمده بودند شهروند آنجا محسوب می‌شدند.

د) در نظام مردم‌سالاری یونان باستان به‌ویژه در آتن، شهروندان این دولت ـ شهر حق رأی داشتند و می‌توانستند در ادارهٔ امور دولت ـ شهر مشارکت کنند.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ج» و « د» ۴) «د» و «الف»

۱۳۵- کدام گزینه ویژگی نادرستی از جمهوری رم (۵۰۹ تا ۲۶۴ قبل از میلاد) و امپراتوری روم (از ۲۷ قبل از میلاد) ارائه می‌دهد؟

۱) در فاصله سال‌های ۵۰۹ تا ۲۶۴ قبل از میلاد، اشراف به واسطهٔ مجلس سنا در ادارهٔ امور کشور دخالت می‌کردند اما پس از آن، این مجلس به مجمعی فرعی در امور سیاسی روم تبدیل شد.

۲) در دوران اول، دو کنسول مسئولیت قوهٔ اجرایی کشور را عهده‌دار بودند ولی در دوران دوم، قدرت اجرایی در دست امپراتور که توسط سنا برگزیده می‌شد قرار گرفت.

۳) در دوران دوم درگیری با ایران که پیش از آن با ایستادگی اشکانیان روبرو شده بود ادامه یافت.

۴) خط‌مشی توسعه‌طلبانهٔ رومیان در دوران نخست موجب درگیری‌ها و اختلافات داخلی در قرن اول قبل از میلاد شد و از دل این اختلافات، امپراتوری روم ظهور کرد.

novinkonkor.com

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۳۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۳۰ تا ۶۵

۱۳۶- مؤلفین کتاب درسی تاریخ (۲) رشتهٔ علوم انسانی، در موارد زیر، به‌ترتیب، کدام دسته از مآخذ را بررسی یا به آن استناد کرده‌اند؟

الف) ذکر نام اشخاصی که در نتیجهٔ فرمان برادری پیامبر خدا، با هم برادر شدند.

ب) رقابت و درگیری‌های پیاپی اوس و خزرج در شهر یثرب

ج) نبود حکومت یا سلطهٔ اشراف و سران قبیله‌ها در یثرب

۱) آیات قرآن و احادیث ـ منابع تاریخی و متون دینی ـ آثار سیره‌نویسان و مورخان
۲) آثار سیره‌نویسان ـ آثار سیره‌نویسان و مورخان ـ منابع تاریخی و متون دینی
۳) منابع تاریخی و متون دینی ـ منابع تاریخی و متون دینی ـ آثار سیره‌نویسان
۴) آثار سیره‌نویسان و مورخان ـ آیات قرآن ـ منابع تاریخی و متون دینی

۱۳۷- کدام رویداد در سال نهم هجری، روی نداده است؟

۱) هیئت‌های نمایندگی قبایل عرب از مناطق گوناگون به مدینه آمده و ضمن اسلام آوردن، فرمانبرداری خود از پیامبر را اعلام کردند.
۲) مکه و خانهٔ خدا به عنوان حرم اسلامی اعلام شد و مشرکان اجازهٔ ورود به آنجا را نداشتند.
۳) حضرت علی (ع) از جانب پیامبر مأموریت یافت که سورهٔ برائت را به مردم مکه ابلاغ کند.
۴) پیامبر در خطبهٔ غدیر ضمن معرفی امام علی (ع) به عنوان جانشین خویش، ختم نزول قرآن را در حضور جمعیت بسیاری از مسلمانان اعلام کرد.

۱۳۸- کدام گزینه در مورد فتوحات مسلمانان در خارج از شبه‌جزیرهٔ عربستان صحیح است؟

الف) یکی از شهرهای مسیحی‌نشین این منطقه، با قرارداد صلح در حضور خلیفهٔ دوم از سلطهٔ امپراطوری روم شرقی خارج شد.

ب) امید به آزادی مذهبی زیر سایهٔ حکومت مسلمانان تأثیر بسزایی در فتح این شهر داشت.

ج) ساکنان بومی مسیحی‌نشین این منطقه در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه اختلافات اساسی داشتند.

د) فتوحات مسلمانان در این شهر بیشتر نتیجهٔ مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.

۱) مورد «ج» همانند مورد «د» و برخلاف مورد «ب» مربوط به فتح شام است.
۲) مورد «ب» برخلاف مورد «الف» و همانند مورد «ج» مربوط به فتح مصر است.
۳) مورد «د» بر خلاف مورد «ج» و همانند مورد «ب» مربوط به فتح مصر است.
۴) مورد «الف» برخلاف مورد«ج» و همانند مورد « د» مربوط به فتح شام است.

۱۳۹- به‌ترتیب کدام گزینه دربارهٔ افراد زیر در تاریخ اسلام درست است؟

«عمرو عاص ـ طارق بن زیاد ـ عبدالله‌بن‌زبیر ـ حجربن‌عدّی ـ موسی بن نصیر»

۱) انجام یکی از بزرگترین فتوحات مسلمانان ـ فتح اسپانیا ـ اعتراض به معاویه ـ پیروزی در جنگ صفین ـ از سیاستمداران زیرک
۲) جلوگیری از شکست معاویه در جنگ جمل ـ اعتراض به معاویه ـ فتح اندلس ـ اعتراض به معاویه ـ فتح اسپانیا
۳) انجام یکی از بزرگترین فتوحات مسلمانان ـ اعتراض به معاویه ـ پیروزی در جنگ صفین ـ فتح اسپانیا ـ از سیاستمداران زیرک
۴) جلوگیری از شکست معاویه در جنگ صفین ـ فتح اندلس ـ عدم بیعت با یزید ـ اعتراض به معاویه ـ فتح اسپانیا

۱۴۰- کدام یک از عبارت های زیر در خصوص اسپانیای مسلمان (اندلس) نادرست است؟

الف) خاندان اموی با سرکوب شورش‌های داخلی و دفع حملات اروپایی‌ها تا قرن پنجم هجری قمری، حکومت کردند.

ب) ساکنان نواحی روستایی شهرهای اندلس دارای مزارع سرسبز و بازارها و کارگاه‌های صنعتی متعدد بودند.

ج) عدم اتحاد و انسجام مناسب در خاندان اموی باعث ضعف و انحطاط قدرت سیاسی و اداری آن‌ها شد.

د) بازرگانان اندلسی، ارتباط تجاری گسترده‌ای با حوزهٔ دریای مدیترانه داشتند و بازرگانی داخلی و خارجی در مسیرهای زمینی و دریایی رونق چشمگیری داشت.

۱) «الف» و «د» ۲) «ب» و «ج» ۳) «الف» و «ب» ۴) «ج» و «د»

novinkonkor.com

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس چهارم: مدیریت حمل و نقل
(تا پایان ایمنی)
صفحه‌های ۵۹ تا ۶۵

۱۴۱- ماتریس زیر برای روستاهای «الف»، «ب»، «ج» و «د» تهیه شده است. فرض‌کنید ذیل برنامهٔ توسعهٔ روستایی، تصمیم بر ایجاد مراکز خدمات اینترنتی اتّخاذ شده است. به‌ترتیب، روستاهای ... و ... کمترین و بیشترین اولویت را برای اجرای برنامهٔ مذکور دارند.

اعداد برحسب کیلومتر	د	ج	ب	الف
د	۰	۱۰	۲۰	۵۰
ج	۱۰	۰	۵۰	۶۰
ب	۲۰	۵۰	۰	۳۰
الف	۵۰	۶۰	۳۰	۰

۱) «الف» ـ «د» ۲) «ب» ـ «ج» ۳) «د» ـ «الف» ۴) «ج» ـ «ب»

۱۴۲- کدام‌یک از نواحی زیر از اولویت پایین‌تری در زمینهٔ برنامه‌ریزی حمل‌ونقل برخوردار هستند؟

۱) یک منطقهٔ توریستی با پذیرش فصلی گردشگران
۲) یک منطقهٔ شهری با نقاط روستایی پرشمار در اطراف آن
۳) شهر جدیدی که نیازمند رساندن خدمات آموزشی است.
۴) نقاط شهری کوچک با فاصلهٔ اندک و فاقد امکانات بهداشت و درمان

۱۴۳- نهایی کدام گزینه در رابطه با تأثیرات حمل‌ونقل بر محیط زندگی درست است؟

۱) احداث جاده‌ها و تونل‌ها و ورود مواد نفتی و روغنی به خاک سبب تخریب پوشش گیاهی و کاهش تنوع زیستی می‌شود.
۲) گسترش راه‌ها و توسعهٔ راه‌سازی باعث آلودگی و فرسایش خاک می‌شود.
۳) انواع موتورسیکلت‌ها و تردد کشتی‌ها و نفت‌کش‌ها در دریا و بنادر به‌ترتیب آلودگی صوتی و آلودگی آب را در پی دارد.
۴) گسترش شبکه‌های حمل‌ونقل باعث تغییرات آب و هوایی و انتشار گازهای گلخانه‌ای شده است.

۱۴۴- هر یک از عبارت‌های زیر، مربوط به کدام عواملی است که در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل توجه می‌شود؟ (به‌ترتیب)

«در کشورهای اسکاندیناوی با توجه به زمستان‌های سخت، بارش برف و یخ بندان، تجهیزات خاصی در پاک‌سازی جاده‌ها یا احداث فرودگاه‌ها به کار می‌رود. ـ شیوهٔ حمل‌ونقل گل، دارو یا مواد غذایی، با شیوهٔ حمل کالاهای گران قیمت، مانند تجهیزات الکترونیکی یا کالاهای سنگین و حجیم، مانند زغال سنگ و آهن، متفاوت است. ـ حمل‌ونقل ریلی به سرمایهٔ فراوانی نیاز دارد اما بازدهی آن در آینده، هزینهٔ سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و ترافیک ندارد. ـ مکان‌یابی برای احداث یک فروشگاه، کارخانه یا تعیین یک روستا یا شهر به عنوان مرکز خدمات دهی به سایر سکونتگاه‌های اطراف.»

۱) ویژگی‌های طبیعی ـ سرعت و زمان ـ نوع و حجم محموله ـ تقاضا
۲) ایمنی ـ نوع و حجم محموله ـ سرعت و زمان ـ تقاضا
۳) ایمنی ـ سرعت و زمان ـ نوع و حجم محموله ـ دسترسی
۴) ویژگی‌های طبیعی ـ نوع و حجم محموله ـ هزینه‌ها ـ دسترسی

۱۴۵- نهایی ایمنی که یکی از موضوعات مهم در مدیریت حمل‌ونقل، تأمین ایمنی مسافران و کالاها در هنگام جابه‌جایی است، از چه جهت در حمل‌ونقل جاده‌ای اهمیت بالاتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل پیدا می‌کند؟

۱) بالاتر بودن میزان تقاضای جمعیت در حمل‌ونقل جاده‌ای نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل
۲) پایین‌تر بودن هزینه‌های سرمایه‌ای و عملیاتی در حمل‌ونقل جاده‌ای نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل
۳) بالاتر بودن حوادثی اعم از تصادفات و مرگ و میر یا زخمی شدن مسافران در حمل‌ونقل جاده‌ای
۴) بالاتر بودن حجم محموله‌ها و کالاها در حمل‌ونقل جاده‌ای و نیاز داشتن به مراقبت‌های خاص

novinkonkor.com

جغرافیا (۳)- پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.

درس چهارم: مدیریت حمل و نقل
فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)
صفحه‌های ۵۹ تا ۸۰

۱۴۶- با توجه به تصویر زیر، کدام گزینه به درستی تدوین شده است؟

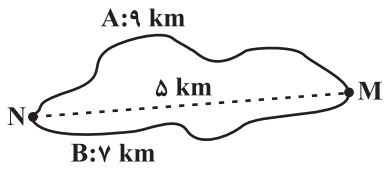

۱) شاخص انحراف مسیر « **A** » در مقایسه با مسیر « **B** »، به عدد ۱۰۰ نزدیک‌تر است.

۲) در مسیر « **A** » نسبت به مسیر « **B** » احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر می‌باشد.

۳) نسبت شاخص انحراف مسیر « **A** » به شاخص انحراف مسیر « **B** »، $\frac{۷}{۹}$ می‌باشد.

۴) اختلاف شاخص انحراف مسیر « **A** » و شاخص مطلوب آن ۸۰ است.

۱۴۷- چرا مدیریت حمل و نقل درون شهری، یکی از موضوعات مهم شهرها، طی ۵۰ سال اخیر بوده است؟

۱) به دسترسی عادلانهٔ همهٔ اقشار جامعه توجه شده است.

۲) تقاضای حمل‌ونقل شهری، رشد چشمگیری داشته است.

۳) حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانهٔ مردم بوده است.

۴) با توسعهٔ وسایل حمل‌ونقل، مصرف سوخت‌های فسیلی بسیار افزایش یافته است.

۱۴۸- نهایی کدام گزینه ویژگی هر کدام از وسایل عمومی را به‌درستی ذکر کرده است؟ (به‌ترتیب)

«درون شهری ریلی ـ اتوبوس برقی ـ اتوبوس تندرو»

۱) ترافیک کمتر ـ ترافیک ندارد ـ آغاز کار از سال ۱۹۹۰

۲) آلودگی کمتر هوا ـ آلودگی هوا ندارد ـ عمر موتورشان زیاد است

۳) ترافیک ندارد ـ آلودگی هوا ندارد ـ آغاز کار از سال ۱۹۹۰

۴) آلودگی هوا ندارد ـ ترافیک ندارد ـ عمر موتورشان زیاد است

۱۴۹- فردی در ساعت ۱۰:۱۵ صبح، تهران (طول جغرافیایی: ۵۱ درجه و ۲۰ دقیقه) را ترک می‌کند و با پروازی به مدت تقریباً ۷ ساعت، به مقصد خود می‌رسد. اگر در هنگام ورود، ساعت محلی در مقصد، ۸:۲۵ غروب باشد، احتمالاً مقصد فرد کدام‌یک از شهرهای زیر بوده است؟

۱) خارطوم (طول جغرافیایی: ۳۳ درجه و ۱۵ دقیقه)

۲) بانکوک (طول جغرافیایی: ۹۸ درجه و ۴۵ دقیقه)

۳) مانیل (طول جغرافیایی: ۱۲۰ درجه)

۴) بخارست (طول جغرافیایی: ۲۶ درجه و ۲۵ دقیقه)

۱۵۰- نهایی کدام گزینه در ارتباط با قابلیت‌های سامانهٔ موقعیت یاب جهانی درست نمی‌باشد؟

۱) تعیین موقعیت جغرافیایی و وضعیت آب و هوایی مکان‌ها

۲) امکان به اشتراک گذاشتن موقعیت مکانی برای سایر افراد

۳) نمایش جهت‌های جغرافیایی، قبله، رستوران‌ها، دوربین‌های پلیس

۴) امکان استفاده صرفاً آنلاین (دسترسی به اینترنت) و نمایش سه بعدی نقشهٔ شهرها

novinkonkor.com

جغرافیای ایران

در این بخش، از میان سؤالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۵۵ «یا» به سؤال‌های ۱۵۶ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۳ تا ۳۲

۱۵۱- کدام گزینه، در خصوص موقعیت مطلق کشور ایران درست است؟

۱) عرض جغرافیایی از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز می‌شود و تا جنوب منطقهٔ معتدله امتداد می‌یابد.

۲) عرض جغرافیایی کشور از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز شده و تا شمال منطقهٔ معتدله امتداد می‌یابد.

۳) گستردگی کشور در طول جغرافیایی منجر به تنوع آب و هوایی و توان‌های مختلف کشاورزی شده است.

۴) طول و عرض جغرافیایی دریای خزر موجب شده است که زاویهٔ تابش عمودتری نسبت به خلیج فارس داشته باشد.

۱۵۲- کدام گزینه بیان نادرستی از موارد زیر دارد؟

الف) خلیج فارس

ب) تنگه هرمز

ج) دریای خزر

د) دریای عمان

۱) «ب»، «الف» و «د» را به هم متصل می‌کند و دروازهٔ خروجی نفت «الف» است.

۲) «د» در مجاورت با «الف» قرار دارد و با وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب مورد اهمیت نظامی و اقتصادی است.

۳) «ج» برخلاف «الف» منبع نفت و گاز نمی‌باشد و بازار مصرف آسیای میانه است.

۴) «الف» ارزش فرهنگی و سیاسی فراوانی دارد و همچنین در گذشته نقش ارتباطی بین سه قارهٔ آسیا، اروپا و آفریقا را دارا بود.

۱۵۳- کدام‌یک از عبارت‌های زیر، درست است؟

الف) خطوط هوایی علاوه بر امکان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی را نیز فراهم می‌کند.

ب) تعداد سکونتگاه‌ها در مناطق پایکوهی بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.

ج) ناهمواری‌ها بر تشکیلات اجتماعات انسانی، نوع معیشت مردم و حتی بر تاریخ کشور تأثیرگذار بوده است.

د) تعدادی از کشورها صرفاً به علت مجاورت با دریا امکان دسترسی به خطوط دریایی دارند.

۱) «ج» و «ب» ۲) «د» و «الف» ۳) «ب» و «د» ۴) «الف» و «ب»

۱۵۴- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه درست است؟

الف) آلاداغ ب) علم کوه پ) سهند ت) قره داغ ث) سبلان ج) دماوند

۱) «ب» و «ج» در یک منطقهٔ کوهستانی قرار دارند و مانند «ت» و «ث» براثر فعالیت‌های آتشفشانی در دورهٔ کواترنر شکل گرفته‌اند.

۲) دامنه‌های کوه‌های «ج» و «ب» به سمت شمال و یا جنوب است و شیب عمومی کوه‌های «الف» و «ث» به سمت خزر بیشتر است.

۳) «ج» همانند «پ» و «ث» بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی به وجود آمده است و برخلاف «الف» در منطقهٔ کوهستانی البرز قرار دارد.

۴) «ت» و «ب» و «الف» به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران و «ث» و«ج» و «پ» در شمال ایران قرار دارند.

۱۵۵- با توجه به موارد زیر کدام گزینه صحیح است؟

الف) ماهی دشت کرمانشاه

ب) دشت کاکان فارس

ج) دشت ارژن فارس

د) دشت نهاوند همدان

۱) مورد «ب» همانند مورد «د» در هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل ناودیس‌ها یا در میان تاقدیس‌ها ایجاد شده است.

۲) مورد «د» برخلاف مورد «ج» و همانند مورد «الف» بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند.

۳) مورد «الف» برخلاف مورد «ب» و همانند مورد «ج» بر اثر انحلال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌های آن ناحیه تشکیل شده‌اند.

۴) مورد «ج» برخلاف مورد «د» و همانند مورد «ب» در نتیجه گسل خوردگی و فرونشست بخشی از پوسته زمین ایجاد شده‌اند.

novinkonkor.com

جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۵۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۵۶ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: نواحی طبیعی
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۹ تا ۵۲

۱۵۶- با توجه به تصویر پراکندگی کمربندهای فشار روی کرهٔ زمین، کدام گزینه به مفهوم درستی اشاره دارد؟

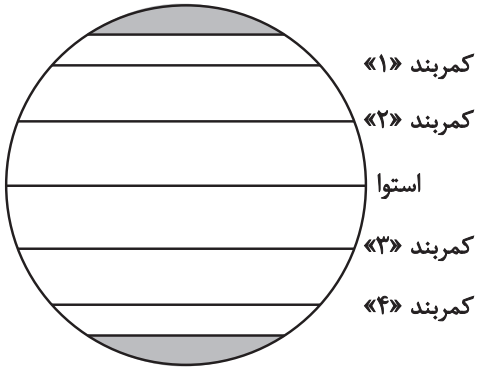

۱) جهت وزش باد به‌طور عمده، از کمربند شمارهٔ «۱» به سمت کمربند شمارهٔ «۲» است.

۲) بیابان نامیب به‌دلیل قرارگیری در مجاورت کمربند شمارهٔ «۳» و عدم صعود هوا ایجاد شده است.

۳) احتمال بیابانی‌شدنِ یک منطقهٔ فرضی براثر توزیع فشار، در کمربند شمارهٔ «۴» بیشتر از کمربند شمارهٔ «۳» است.

۴) بیابان گُبی به دلیل نزدیکی به کمربند شمارهٔ «۱»، تحت اثر مراکز فشار و فرونشست هوای سرد و سنگین ایجاد شده است.

۱۵۷- کدام گزینه در رابطه با «بارندگی ناهمواری» صحیح است؟

۱) برخلاف بارش سیکلونی دو تودهٔ هوا در آن فعالیت دارند و تودهٔ هوای مرطوب به صورت افقی صعود می‌کند.

۲) همانند بارش همرفتی دو تودهٔ هوا در آن فعالیت دارند و تودهٔ هوای خشک به صورت افقی صعود می کند.

۳) برخلاف بارش سیکلونی یک تودهٔ هوا در آن فعالیت دارد و تودهٔ هوای مرطوب به صورت غیر افقی حرکت می‌کند.

۴) برخلاف بارش همرفتی یک تودهٔ هوا در آن فعالیت دارد و تودهٔ هوای خشک به صورت غیر افقی حرکت می‌کند.

۱۵۸- به‌ترتیب، هر مورد زیر مربوط به کدام نوع از هوازدگی است؟

ـ اکسیژن باعث اکسیده‌شدن برخی کانی‌ها می‌شود.

ـ ایجاد حفره‌های زیرزمینی توسط موریانه‌ها باعث خرد شدن سنگ‌ها می‌شود.

ـ تنفس گیاهان باعث تغییر در ساختمان شیمیایی سنگ‌ها می‌شود.

۱) شیمیایی ـ زیستی و فیزیکی ـ زیستی و شیمیایی
۲) فیزیکی ـ زیستی و شیمیایی ـ شیمیایی
۳) شیمیایی ـ زیستی و شیمیایی ـ شیمیایی
۴) فیزیکی ـ زیستی و فیزیکی ـ زیستی و شیمیایی

۱۵۹- کدام‌یک از عبارت‌های زیر در مورد پدیده‌های طبیعی به درستی ذکر شده است؟

الف) علت اینکه دره‌های V شکل را با این حرف نشان می‌دهند، این است که دامنه‌های پرشیب و تنگ دارند.

ب) دی‌اکسید کربن با حل کردن آهک و گچ در خود می‌تواند موجب خوردگی و انحلال سنگ‌ها شود.

ج) ضخامت یخچال‌ها وقتی به ۶۰ تا ۱۰۰ متر رسید شروع به حرکت می‌کنند و این حرکت بسته به شرایط و دمای هوا، از ۱ سانتی‌متر تا ۸ متر در روز است.

د) دره‌های U شکل معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی ایجاد می‌شوند.

۱) «الف» و «ب»
۲) «ب» و «د»
۳) «د» و «ج»
۴) «الف» و «ج»

۱۶۰- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام تصویر به درستی ترسیم شده است؟

الف) باقی ماندن بخش‌های سخت و مقاوم‌تر

ب) جابه‌جایی ماسه‌های ریز و ذرات از محل خود

ج) اشکال تراکمی و حاصل انباشته‌شدن ذرات توسط باد در یک مکان

د) اشکال کاوشی و حاصل کنده‌شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر

۱)
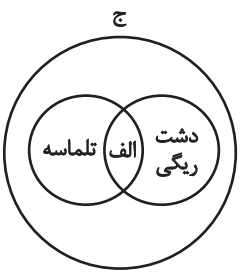

۲)
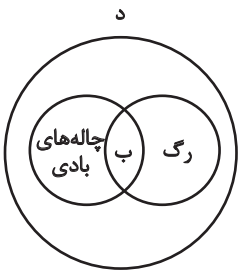

۳)
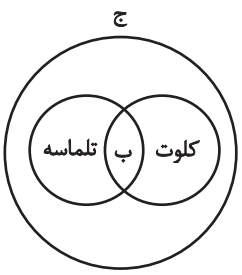

۴)
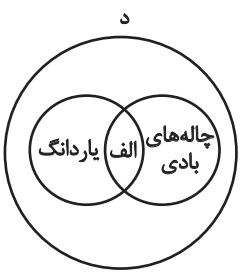

novinkonkor.com

فلسفهٔ دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸

۱۶۱- نظر خاص عقل‌گرایان در مورد عقل چیست و این نگاه چه تأثیری بر روش‌شناسی علمی داشته است؟

۱) عقل منبع انحصاری شناخت حقیقت است. ـ این دیدگاه منجر به گرایش به روش‌شناسی فلسفی انتزاعی شد.

۲) عقل قوه‌ای مستقل برای کشف حقایق جهان‌شمول است. ـ این نظر منجر به توسعهٔ استدلال‌های منطقی شد.

۳) عقل را نمی‌شود ابزاری محدود به تحلیل متون دینی دانست. ـ این دیدگاه منجر به افول تبیین‌های عقلی از دین شد.

۴) عقل تابعی از تجربه نیست، بلکه مستقل از آن است. ـ این دیدگاه منجر به افول روش علمیِ تجربی در اروپا شد.

۱۶۲- نهایی مبنای تقسیم عقل به دو قسم نظری و عملی چیست؟

۱) تفاوت موجودیت اشیا و کیفیت موجودبودن آن‌ها
۲) تفاوت آن‌چه اتفاق می‌افتد و آن‌چه خوب است اتفاق بیفتد
۳) تفاوت رفتارهای اختیاری انسان با رفتارهای اخلاقی
۴) تفاوت مفهوم وجود و ماهیت در ذهن

۱۶۳- نهایی کدام گزینه در مورد جایگاه عقل در یونان باستان صحیح است؟

۱) هراکلیتوس به هر دو کاربرد عقل توجه داشت و در فلسفهٔ خود آن را به کار برد.

۲) ارسطو تنها به کاربرد هستی‌شناسانهٔ عقل نظری توجه داشت.

۳) تنها معنای لوگوس از منظر هراکلیتوس، آن حقیقت متعالی است.

۴) ارسطو در آثار خود صرفاً به استدلال عقلی اتکا داشت.

۱۶۴- اگر کسی بگوید «به کمک‌های ملائکه در زندگی خودم باور دارم» کدام سخن در نقد او با دیدگاه فیلسوف مطرح‌شده، هم‌خوان است؟

۱) هیوم: موجود نامحسوس نمی‌تواند واقعیتی داشته باشد تا منشأ اثر باشد؛ تو فقط دچار توهم و فرافکنی ذهنی شده‌ای.

۲) دکارت: موجودات متعالی و برتر از ماده قابل اثبات نیستند؛ آن کس که به تو کمک کرده، خداوند دانا و توانا بوده است.

۳) کنت: چگونه باور پیدا کردی؟ عقل انسان که نسبت به بیرون ذهن، کور است و حس هم چنین موجوداتی را درک نمی‌کند.

۴) بیکن: چرا اسباب و علل طبیعی و محسوس را رها کرده‌ای و فکر می‌کنی موجوداتی غیرقابل اثبات در زندگی تو تأثیر می‌گذارند؟

۱۶۵- کدام مورد دربارهٔ «عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده» به‌درستی بیان شده است؟

۱) استفادهٔ آن در فلسفه از سایر دانش‌ها بیشتر است.

۲) هر آنچه در دین فرشته نامیده می‌شود، در فلسفه همان عقول هستند.

۳) در فلسفه از خدا به‌عنوان عقل اول یاد می‌شود.

۴) این موجودات از کنار هم گذاشتن مفاهیم به حقایق نمی‌رسند.

novinkonkor.com

۱۶۶- کدام گزینه را می‌توان مخالف با نظریهٔ اوگوست کُنت دانست؟

۱) عقل فلسفی با واقعیت بیرونی سازگاری ندارد.

۲) عقل زمانی معتبر است که با روش تجربی وارد عمل شود.

۳) کار عقل در تأسیس فلسفه، صرفاً ذهنی بوده است.

۴) عقل در شناخت علمی واقعیت نقش و دخالتی ندارد.

۱۶۷- نهایی در خصوص انواع عقل، کدام گزاره با مقصود آن مرتبط است؟

۱) این کاربرد آن میان مردم رایج است. (عقل استدلال‌گر)

۲) امر به معروف و نهی از منکر (عقل کل)

۳) شناخت حقایق با شهودکردن آن‌ها (عقل عملی)

۴) فهم حقایق فرامادی و غیرمحسوس (صرفاً عقل متعالی)

۱۶۸- کدام عبارت دربارهٔ اندیشهٔ فلاسفهٔ اروپایی پیرامون جایگاه عقل در فلسفه نادرست است؟

۱) از نظر دکارت، عقل صرفاً به صورت مستقل از تجربه می‌تواند به حقیقت برسد.

۲) از نظر اوگوست کنت، فیلسوفان به دنبال عقلی رفته‌اند که ناظر بر واقعیت نیست.

۳) از نظر بیکن، عقل محض و قیاسی کارساز نیست و عقل تجربی باعث پیشرفت می‌شود.

۴) از نظر ارسطو، انسان با عقل نظری جهان طبیعت و ماوراءالطبیعه را می‌شناسد و با عقل عملی امور زندگی را تنظیم می‌کند.

۱۶۹- کدام عبارت دربارهٔ جایگاه و معانی عقل درست نیست؟

۱) هراکلیتوس معتقد بود که حقیقتی برتر وجود دارد که عقل انسان، مظهر اوست.

۲) ارسطو برای انسان دو قوهٔ متمایز عقل نظری و عملی قائل شد.

۳) عقل به دو معنا به کار برده می‌شود که یکی از آن‌ها، موجودی‌ست که به استدلال مفهومی نیاز ندارد.

۴) رایج‌ترین معنای عقل در بین مردم همان قوهٔ تفکر و استدلال است.

۱۷۰- فیلسوفان دورهٔ جدید اروپا برای عقل چه نقشی در فرآیند شناخت انسان قائل بودند و چگونه این نقش با دیدگاه‌های قرون وسطی متفاوت است؟

۱) عقل را ابزاری برای اثبات وجود خدا می‌دانستند که مشابه رویکرد قرون وسطی بود.

۲) عقل را تنها منبع معتبر شناخت معرفی کردند و نقش وحی را کاملاً نفی کردند.

۳) عقل را در کنار تجربه به‌عنوان ابزاری برای کشف قوانین طبیعت در نظر گرفتند.

۴) عقل را محدود به تأملات ذهنی کرده و نقش آن را در علم و شناخت طبیعت کم‌اهمیت دانستند.

novinkonkor.com

فلسفهٔ دوازدهم- پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس هفتم: عقل در فلسفه (قسمت اول)
درس هشتم: عقل در فلسفه (قسمت دوم)
صفحه‌های ۵۲ تا ۶۸

۱۷۱- کدام گزاره دربارهٔ جایگاه عقل در یونان باستان صحیح است؟

۱) ارسطو، به عقل فقط به عنوان قوهٔ استدلال انسان توجه داشت و آن را موجود متعالی نمی‌دانست.

۲) هراکلیتوس کلمه و سخن را ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر می‌دانست.

۳) ارسطو عقل را از آن جهت که دربارهٔ هستیِ اشیای جهان و رفتارهای اختیاری انسان بحث می‌کند، عقل نظری می‌دانست.

۴) هراکلیتوس وجود و حقیقت متعالی و برتر را ظهور جهان و اشیا می‌دانست.

۱۷۲- کدام پرسش قابلیت بررسی با «عقل عملی» را دارد؟

۱) کدام مکتب اخلاقی، دروغ‌گفتن را برای نجات جان یک انسان مجاز می‌داند؟

۲) آیا باور به وجدان و وظایف والای اخلاقی، مستلزم اثبات آزادی است؟

۳) آیا اسراف منابع طبیعی در نهایت منجر به دشوارترشدن زندگی نسل‌های آینده می‌شود؟

۴) آیا زندگی بدون علم و اندوختن دانش، درخور و برازندهٔ زیست انسانی است؟

۱۷۳- در کدام مرحلهٔ عقل، فرد می‌تواند بر اساس اصل امتناع اجتماع نقیضین، استدلال ارائه کند؟

۱) عقل هیولانی ۲) عقل بالملکه ۳) فقط عقل بالفعل ۴) عقل بالمستفاد

۱۷۴- با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

«غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست که بدان تدبیر اسباب سماست»

۱) در مصراع اول بیت، «عقل تو» به قوهٔ استدلال و «عقل‌های حق» به موجودات برتر و مجرد اشاره دارند.

۲) عالم عقول در واقع جزئی از عالم ماوراءالطبیعه بوده و تمامی این عالم را در بر نمی‌گیرد.

۳) عقل اول واسطهٔ فیض الهی بوده و سایر عقول صرفاً نقش دریافت‌کننده را دارند.

۴) بین عقول رابطهٔ طولی برقرار است و عقل اول اولین مخلوق روحانی خداوند است.

۱۷۵- فیلسوفان مسلمان تعارضات میان عقل و دین را ...

۱) با برتری‌دادن به شناخت عقلانی حل می‌کنند.

۲) با برتری‌دادن به شناخت وحیانی مرتفع می‌دارند.

۳) انکار نمی‌کنند، اما آن را در سرشت این دو ابزار می‌دانند.

۴) صرفاً ناشی از اشتباه در شناخت عقلی یا برداشت نادرست از وحی می‌دانند.

novinkonkor.com

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قضیهٔ حملی
احکام قضایا
(درس‌های ۶ و ۷)
صفحه‌های ۵۳ تا ۷۱

۱۷۶- کدام عبارت یک قضیهٔ شخصیه نیست؟

۱) میوه‌های این جعبه گندیده هستند.
۲) «گرگ» را از هر طرف بخوانیم یکسان است.
۳) بازیکنان این تیم ۱۰ نفر هستند.
۴) بدون دلیل حرف می‌زد.

۱۷۷- کلی یا جزئی‌بودن موضوع قضیه به ... مربوط است و همچنین سالبه یا موجبه‌بودن قضیه، بیان‌کنندهٔ ... است.

۱) سور قضیه ـ نوع قضیه
۲) نوع قضیه ـ سور قضیه
۳) سور قضیه ـ کیفیت قضیه
۴) نوع قضیه ـ کیفیت قضیه

۱۷۸- کدام قضیه جزئیه است؟

۱) هر آن‌کس که دندان دهد نان دهد.
۲) نه هر که آینه سازد سکندری داند.
۳) هر که را صبر نیست حکمت نیست.
۴) که نیستم خبر از هر چه در دو عالم هست.

۱۷۹- در کدام گزینه شاهد رابطهٔ تناقض هستیم؟

۱) هوای رفسنجان در تابستان گرم است. ـ هوای رفسنجان در پاییز گرم نیست.
۲) هر دانش‌آموزی علاقه‌مند به علم است. ـ بعضی دانش‌آموزان علاقه‌مند به ورزش نیستند.
۳) بعضی دل‌ها خالی از رنج و غصه است. ـ هیچ دلی خالی از رنج و غصه نیست.
۴) صالح ورزشکاری مبتدی است. ـ صالح ورزشکار حرفه‌ای نیست.

۱۸۰- دو قضیهٔ متقابل داریم، به نحوی که از نفی یکی دیگری اثبات نمی‌شود، اما اگر آن قضیهٔ دوم به هر نحوی اثبات شود، قضیهٔ اول نفی خواهد شد.

کدام گزینه دربارهٔ این دو قضیه درست است؟

۱) سور هر دو کلیه است.
۲) در کمیت یکسان نیستند.
۳) ممکن است یکی شخصیه و دیگری محصوره باشد.
۴) هم در سور و هم در کیفیت متفاوت‌اند.

novinkonkor.com

فلسفهٔ یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

نگاهی به تاریخچهٔ معرفت
(درس ۸)
صفحه‌های ۵۸ تا ۶۸

۱۸۱- کدام مورد از مشترکات آرای همهٔ فلاسفهٔ اسلامی است؟

۱) راه‌های مختلف معرفت را قبول داشتند و معتقد بودند که هر کدام از این راه‌ها در جایگاه خود کاربرد دارند و ما را به مقصد می‌رسانند.

۲) تأکید ویژه‌ای بر معرفت شهودی و قلبی داشتند و علاوه بر حس و عقل، از داده‌های شهود قلبی در معرفت فلسفی نیز استفاده کرده‌اند.

۳) به طور دقیق، معرفت شهودی را در کتاب‌های فلسفی خویش توضیح داده و از ارتباط آن با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخن گفته‌اند.

۴) پیوند میان فلسفه و معرفت وحیانی برقرار کردند و اثبات کردند که تناقضی میان داده‌های عقل و معارف وحیانی وجود ندارد.

۱۸۲- پیرامون شیخ اشراق و بنیان فلسفهٔ او کدام گزینه صحیح است؟

۱) اعتقاد وی این است که بدون سیر و سلوک قلبی نمی‌توان فیلسوف حقیقی شد.

۲) پایه و اساس نظام فلسفی او مبتنی بر دریافت و معارف وحیانی است.

۳) راه و روش اصیل فلسفی را سیر و سلوک قلبی و معرفت شهودی می‌دانست.

۴) معتقد بود که اسرار الهی جز با عقل محض و تبیین استدلالی شناخته نمی‌شود.

۱۸۳- کدام عبارت دربارهٔ تاریخچهٔ معرفت صحیح است؟

۱) متفکرین پیش از سقراط، به طور مستقل به بحث معرفت و اعتبار آن پرداختند.

۲) برای تبحر در فلسفه، آگاهی از تاریخچهٔ مباحث مربوط به معرفت‌شناسی و ارزش ابزارهای شناخت لازم است.

۳) دانشمندان پیشاسقراطیِ یونان باستان، در مقابل حس، برای عقل اعتباری قائل نبودند.

۴) همواره فیلسوفان جهان به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا تقسیم شده‌اند.

۱۸۴- تشابه افلاطون و پارمنیدس در مورد نسبت حس و عقل در کدام گزینه درست‌تر ذکر شده است؟

۱) اهمیت عالم معقول
۲) عدم اعتبار ادراک حسی
۳) وجود حرکت در عالم هستی
۴) پایین‌بودن اعتبار ادراک حسی

۱۸۵- کدام گزینه مطابق با دیدگاه سهروردی است؟

۱) سهروردی عقل را تنها مرجع شناخت می‌دانست که می‌تواند ما را به معرفت شهودی برساند.

۲) آغازگاه دستگاه فلسفی سهروردی که حکمت الاشراق نام دارد، شهود است، نه استدلال.

۳) شیخ شهاب‌الدین سهروردی، بر خلاف فلسفه، در عرفان شخصیت مهمی به شمار می‌رود.

۴) سهروردی می‌کوشید آنچه را که از طریق اشراق به‌دست آورده است به زبان شعر بیان کند.

novinkonkor.com

۱۸۶- از نظر پوزیتیویست‌ها اموری که ... ، ... ندارند.

۱) قابل بررسی تجربی نباشند ـ ارزش معرفتی
۲) قابل بررسی تجربی باشند ـ معنا
۳) با تجربه اثبات نشوند ـ معنا
۴) با تجربه اثبات نشوند ـ ارزش معرفتی

۱۸۷- کدام عبارت پیرامون اندیشهٔ نسبی‌گرایی در معرفت‌شناسی درست است؟

۱) هر فرد متناسب با دیگران دربارهٔ امور به شناخت می‌رسد.
۲) شناخت هرکس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد.
۳) فرد نسبی‌گرا می‌تواند به نظری واحد با افراد دیگر برسد.
۴) فرد نسبی‌گرا می‌تواند حکم کند فلز بر اثر حرارت منبسط می‌شود.

۱۸۸- ملاصدرا در کتاب «اسفار» به حال کدام فلسفه افسوس می‌خورد؟

۱) فلسفه‌ای که تنها بر عقل و استدلال استوار باشد.
۲) فلسفه‌ای که معرفت شهودی بنای آن را تشکیل دهد.
۳) فلسفه‌ای که قوانینی معارض با کتاب و سنت داشته باشد.
۴) فلسفه‌ای که از معرفت شهودی بهره‌ای نبرد.

۱۸۹- کدام مورد دربارهٔ جریان پوزیتیویسم نادرست است؟

۱) محوریت‌دادن مطلق آنان به تجربه، علی‌رغم معضلات صرفاً فلسفی که به وجود آورد، فواید علمی مهمی نیز داشت.

۲) محدودیت قلمرو و خطاهای روش معرفتی آنان، منجر به پدیدآمدن جریانی شد که از معرفت بشر، توقع کمتری داشت.

۳) از تجربه‌گرایان پیشین یک گام فراتر رفتند و ناتوانی عقل در حوزهٔ تصدیق گزاره‌ها را به حوزهٔ تصور مفاهیم نیز تسری دادند.

۴) یکی از نقاط ضعف آنان این بود که به جای بررسی‌کردن برخی دغدغه‌های مهم انسان، صورت این مسائل را پاک می‌کردند.

۱۹۰- کدام‌یک از گزاره‌های زیر نمی‌تواند پاسخ درستی به سؤال زیر باشد؟

«علت اثبات‌گراها برای بی‌معنا دانستن مفهوم روح چیست؟»

۱) در جهان عینی وجود ندارد.
۲) نفی و اثباتش نمی‌توان کرد.
۳) قابلیت بررسی علمی ندارد.
۴) تجربه‌پذیر نیست.

novinkonkor.com

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد رشد و پیشرفت
(درس‌های ۸ و ۹)
صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

۱۹۱- به‌ترتیب کدام فعالیت موجب افزایش نقدینگی در کشور می‌شود و محاسبات بیان شده در کدام گزینه نادرست است؟

۱) عملکرد بازار سهام ـ برای به‌دست آوردن ارزش اسکناس و مسکوکات، باید مجموع ارزش سپرده‌های دیداری و چک‌پول‌ها را از نقدینگی کم کنیم.

۲) عملکرد بانک‌ها ـ مجموع موجودی حساب‌های پس‌انداز اعم از کوتاه‌مدت و بلندمدت و سپرده‌های دیداری، شبه پول است.

۳) افزایش سود سپرده‌گذاران ـ اگر حجم پول موجود در کشور را با موجودی حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و بلندمدت جمع کنیم، نقدینگی جامعه به‌دست می‌آید.

۴) عملکرد بانک‌ها ـ برای محاسبهٔ حجم پول، می‌توانیم مبلغ شبه پول را از کل نقدینگی کم کنیم.

۱۹۲- در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها در دو کشور A و B در ابتدا و انتهای سال ۱۴۰۲ مشخص شده است. سطح عمومی قیمت‌ها در کشور B در ابتدای سال ۱۴۰۲ چند تومان است؟

سطح عمومی قیمت‌ها / کشور	در ابتدای سال	در انتهای سال	نرخ تورم
کشور A	۵۴,۰۰۰ تومان	۶۲,۱۰۰ تومان	؟
کشور B	؟	۷۹,۶۹۰ تومان	۲ برابر نرخ تورم در کشور A

۱) ۶۱,۰۰۰ ۲) ۶۰,۰۰۰ ۳) ۶۵,۵۰۰ ۴) ۶۱,۳۰۰

۱۹۳- اطلاعات زیر مربوط به یک جامعهٔ فرضی در سال گذشته است. با توجه به این اطلاعات:

جمعیت شاغل	۱,۲۵۷,۰۰۰
جمعیت غیرفعال	۳۳۵,۰۰۰
جمعیت افراد زیر ۱۵ سال	۸۲۵,۰۰۰
جمعیت کل کشور	۳,۲۵۵,۰۰۰

الف) نرخ بیکاری چند درصد است؟

ب) اگر یک کارخانهٔ تازه تأسیس مجموعاً تعداد ۴۱,۹۰۰ نیروی جدید (از بین جمعیت بیکار جامعه) را استخدام کند، نرخ بیکاری چند درصد خواهد شد؟

۱) الف) ۴۰ درصد ب) ۳۶ درصد

۲) الف) ۴۰ درصد ب) ۳۸ درصد

۳) الف) ۴۵ درصد ب) ۳۸ درصد

۴) الف) ۴۵ درصد ب) ۳۶ درصد

۱۹۴- عبارات کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) پول به عنوان وسیلهٔ سنجش ارزش، موجب تسهیل چه کاری شده است؟

ب) پول در ایفای کدام یک از وظایف خود، تابع سطح عمومی قیمت‌ها قرار می‌گیرد؟

ج) نقش اصلی پول در مبادلات چیست؟

د) کدام‌یک از ویژگی‌های پول، برای بیت کوین باید اتفاق بیافتد تا به‌عنوان پول رایج شناخته شود؟

۱) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها، ب) پرداخت در مبادلات، ج) پرداخت‌های آینده، د) به راحتی در دسترس همه افراد جامعه باشد.

۲) الف) پرداخت‌های آینده ب) پرداخت در مبادلات، ج) آسان‌سازی مبادله، د) دارای ویژگی سنجش ارزش کالاها و خدمات باشد.

۳) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها، ب) پس‌انداز و حفظ ارزش، ج) آسان‌سازی مبادله، د) مانند پول تحریری، خصوصیت اعتباری آن مورد قبول همه باشد.

۴) الف) پرداخت مخارج غیرقابل پیش‌بینی، ب) پس‌انداز و حفظ ارزش، ج) پرداخت‌های آینده، د) مانند پول کاغذی دارای پشتوانه نزد بانک مرکزی باشد.

۱۹۵- حضور افرادی در اقتصاد که به امید بهره‌مندی از بیمهٔ بیکاری با مأموران آمارگیری دربارهٔ وضعیت شغلی خود با صداقت برخورد نمی‌کنند، چگونه بر اندازه‌گیری نرخ بیکاری اثر می‌گذارد؟

۱) افراد ناصادق اصلاً در طرح آمارگیری نیروی کار وارد نمی‌شوند و لذا اثری بر نرخ بیکاری ندارند.

۲) افراد ناصادق به عنوان بیکار لحاظ می‌شوند. در نتیجه با بیش‌شماری نرخ بیکاری، وضعیت اقتصاد را بدتر از آنچه هست نشان می‌دهند.

۳) افراد ناصادق به عنوان نیروی کار لحاظ نمی‌شوند. در نتیجه با کم‌شماری نرخ بیکاری، وضعیت اقتصاد را بهتر از آنچه هست نشان می‌دهند.

۴) افراد ناصادق به عنوان بیکار لحاظ می‌شوند. در نتیجه با کم‌شماری نرخ بیکاری، وضعیت اقتصاد را بهتر از آنچه هست نشان می‌دهند.

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۱۹۶- فرض کنید تورم امسال ۳۲٪ بوده و هزینه تولید نیز به همین میزان افزایش یابد. در صورتی که تقاضا هیچ تغییری نکند و تولیدکنندگان بخواهند بدون تحمل زیان به فعالیت خود برای سال آینده ادامه دهند، کدام مورد دربارهٔ سود، درست است؟

۱) نرخ سود کاهش می‌یابد.
۲) نرخ سود افزایش می‌یابد.
۳) میزان رقم سود تغییر نمی‌کند.
۴) نرخ سود تغییر نمی‌کند.

۱۹۷- کدام گزینه در رابطه با «انواع بیکاری» در جامعه صحیح است؟

۱) بیکاری اصطکاکی شامل کسانی می‌شود که شغل خود را رها کرده و در جست‌وجوی شغل بهتر هستند یا به تازگی در حال ورود به بازار کارانـد، این بیکاری بلندمدت است و در برخی از کشورها وجود دارد.
۲) تعمیرکار کولر و شوفاژ، کشاورزان و کارگران ساختمانی در برخی فصل‌ها دچار بیکاری فصلی می‌شوند.
۳) افرادی که در خارج از کشور تخصص‌هایی گرفته‌اند که مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی اقتصادی کشور نیست یا تکنولوژی پیشرفت کرده است و افراد مهارت‌هایی دارند که با شغل‌های موجود روز تطابق ندارد و یا بدون مهارت هستند در حالی که اقتصاد، نیاز به نیـروی متخصـص دارد، ایـن افـراد دچار بیکاری دوره‌ای شده‌اند.
۴) در دوران رکود، تولید کارخانه‌ها و شرکت‌ها کاهش می‌یابد و نیاز به استخدام نیروی کار جدید ندارند یا حتی نیروهای کـار قبلـی خـود را اخـراج می‌کنند. در نتیجه این نیروها دچار بیکاری ساختاری می‌شوند.

۱۹۸- با توجه به نمودار زیر که بیانگر میزان عرضه و تقاضا در یک بازار کار است، پاسخ صحیح سؤالات زیر کدام است؟

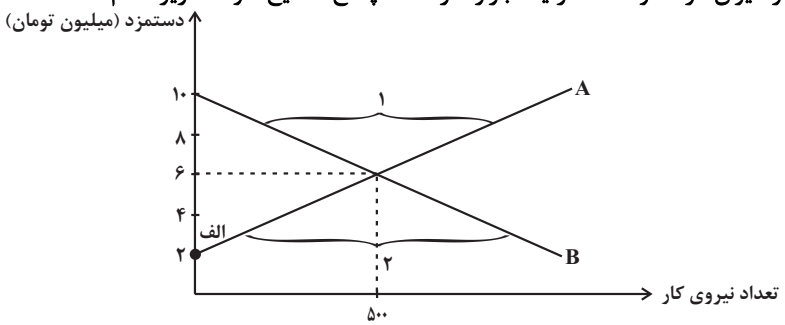

الف) کدام نمودار بیانگر رفتار کافرمایان در بازار است و ارتباط آن با دستمزد چگونه است؟
ب) در کدام قسمت منحنی، صاحبان شرکت‌ها برای یافتن نیروی کار مورد نیاز خود با کمبود مواجه می‌شوند؟
پ) نقطهٔ الف در نمودار، چه معنایی دارد؟

۱) نمودار **B**، با کاهش دستمزد، تعداد نیروی کار مورد نیاز کارفرمایان، نیز کاهش می‌یابد. ـ بخش ۱- در سـطح دسـتمزد ۲ میلیـون تومـان هـیچ کارفرمایی، حاضر به استخدام نیست.
۲) نمودار **A**، با افزایش دستمزد، تعداد نیروی کار مورد نیاز کارفرمایان، افزایش می‌یابد ـ بخش ۱- در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان، کارفرمایـان حاضرند بیشتر از **۵۰۰** نفر را مشغول به‌کار کنند.
۳) نمودار **B**، با افزایش دستمزد، تعداد نیروی کار مورد نیاز کارفرمایان کاهش می‌یابد ـ بخش ۲ ـ در سطح دستمزد ۲ میلیون تومـان، هـیچ کـس حاضر به‌کار نیست.
۴) نمودار **A**، با کاهش دستمزد، تعداد نیروی کار مورد نیاز کارفرمایان، افزایش می‌یابد ـ بخش ۲- سطح دستمزد ۲ میلیون تومان، نقطهٔ تعـادل در بازار کار است.

۱۹۹- کدام‌یک از گروه‌های زیر از تورم سود می‌برد؟

۱) بازنشستگانی که در طول دورهٔ تورم، حقوق ثابتی دارند.
۲) سازندگان مسکنی که پس از پیش‌فروش آپارتمان با افزایش غیرمنتظرهٔ قیمت مصالح ساختمانی مواجه می‌شوند.
۳) وام‌گیرندگانی که یک وام بلندمدت را با یک نرخ بهرهٔ ثابت بازپرداخت می‌کنند.
۴) پس‌اندازکنندگانی که پول خود را در یک سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت با نرخ سود ثابت پس‌انداز کرده‌اند.

۲۰۰- بانک مرکزی هنگام تورم، از کدام ابزار پولی استفاده می‌کند؟

۱) افزایش نقدینگی
۲) تسهیل استفاده بیشتر از چک پول
۳) افزایش سپرده‌های دیداری
۴) محدود کردن افتتاح حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

دفترچهٔ سؤال

فرهنگیان

(رشتهٔ عمومی انسانی)

۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۷۰ - ۲۵۱	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۹۰ - ۲۷۱	۴۰
جمع دروس	۴۰	ـــــ	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	نازنین فاطمه حاجیلو صفازاده	سجاد حقیقی‌پور	سجاد حقیقی‌پور
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی	فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه

مدیران گروه	الهام محمدی- حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک- معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۰۲۱

novinkonkor.com

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۰ دقیقه

دین و زندگی۱
آهنگ سفر
درس ۹
صفحهٔ ۹۶ تا ۱۰۴
دین و زندگی ۲
عزت نفس
درس ۱۶
صفحهٔ ۱۹۶ تا ۲۰۴
مهارت معلمی
فصل اول: ارزش و امتیاز کار معلمی
صفحهٔ ۱۵ تا ۲۹

۲۵۱- در کدام گزینه هر دو مورد نادرست است؟

۱) بعد از مرحلهٔ محاسبه نوبت مراقبت است.ـ راه رستگاری همان قرب و نزدیک‌شدن به خداست.
۲) باقی‌ماندن بر پیمان خود، رضایت خدا را در پی دارد.ـ برای عهدبستن با خدا باید بهترین زمان‌ها را انتخاب کنیم.
۳) آدمی با عزم دیگران آنچه را که انتخاب کرده است، عملی می‌سازد.ـ در مرحلهٔ مراقبت، عوامل موفقیت یا عدم موفقیت شناخته می‌شود.
۴) عهدی که ابتدا بسته می‌شود، مانند نوزادی است که باید از او مراقبت شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.ـ برای عهدبستن باید بهترین زمان‌ها را انتخاب کنیم.

۲۵۲- مهم‌ترین علت از علل این که پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) را الگو و اسوهٔ خود قرار می‌دهیم، چیست؟

۱) می‌توانیم بفهمیم این راه، راه موفقیت و پیروزی است.
۲) باید بتوانیم در حد توان عین آنان باشیم و در همان حد عمل کنیم.
۳) مانند ایشان عمل کنیم و از تجربه‌هایشان بهره‌مند شویم.
۴) با تبعیت از آنان‌سریع‌تر به مقصد برسیم.

۲۵۳- چرا باید پس از موفقیت در انجام عهدِ خود با خدا، از او سپاس‌گزار باشیم و از نظر حضرت علی (ع) زیرک‌ترین افراد چه کسانی هستند؟

۱) زیرا توانسته‌ایم قبل از این که به حسابمان رسیدگی شود، به آن رسیدگی کنیم. ـ کسانی که فراوان به فکر مرگ هستند.
۲) زیرا می‌دانیم خداوند بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست. ـ کسی از خود و عمل خود پس از مرگ حساب بکشد.
۳) زیرا می‌دانیم خداوند بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست. ـ کسانی که فراوان به فکر مرگ هستند.
۴) زیرا توانسته‌ایم قبل از این که به حسابمان رسیدگی شود، به آن رسیدگی کنیم. ـ کسی از خود و عمل خود پس از مرگ حساب بکشد.

۲۵۴- الگوبرداری از کسانی که در قرن‌های پیشین زندگی کرده‌اند، چگونه می‌توان مورد توجه قرار داد؟

۱) اسوه قراردادن به معنای عین خود آنان بودن و در حد آنان عمل‌کردن نیست؛ بلکه به معنای عمل در حد توان خود است.
۲) خداوند در قرآن کریم به دفعات از پیامبر اکرم (ص) به عنوان نیکوترین اسوه نام برده و پیروی از ایشان را سبب رستگاری معرفی کرده است.
۳) وجود این اسوه‌ها و الگوبرداری از آنان هرچند در گذشته زندگی کرده‌اند، موفقیت‌آمیز بودن راه و مسیر مورد نظر را اثبات می‌کند.
۴) اسوه‌بودن ایشان مربوط به امور تغییرپذیر نیست، بلکه مربوط به اموری است که همواره برای بشر باارزش بوده‌اند.

۲۵۵- کدام مورد از آثار عزم قوی نیست؟

۱) شکیبایی
۲) اطاعت از فرمان‌های الهی
۳) تحمل سختی‌ها برای رسیدن به هدف
۴) استواری بر هدف

۲۵۶- آن جا که امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید «مَن حاسَبَ نَفسَه» آثار آن را چه چیزهایی ذکر کرده است؟

الف) وقف علی عیوبه
ب) سَعِدَ
ج) ان تُحاسَبوا
د) اِستَقال الذّنوبَ
هـ) انتبهوا

۱) الف، ب، ج
۲) ب، ج، د
۳) ج، د، هـ
۴) الف، ب، د

۲۵۷- بر اساس آیهٔ ۱۰ سورهٔ فتح، چه کسی شامل پاداش عظیم خداوند به او می‌شود؟

۱) آن کس که وظیفهٔ امر به معروف و نهی از منکر را سرلوحهٔ زندگی خود قرار داده است.
۲) کسی که در دنیا به پدر و مادر خود خدمت کرده است.
۳) هر که به عهدی که با خدا بسته وفادار بماند.
۴) هرکس که با انجام عبادت و بندگی خداوند راه رستگاری را بپیماید.

novinkonkor.com

۲۵۸- چرا تمایلات مادی و دنیوی، مورد علاقه و میل طبیعی انسان‌ها می‌باشد؟

۱) زیرا لازمهٔ زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌شود زندگی کرد یا زندگی مشکل می‌گردد.

۲) چون این تمایلات نه تنها بد نیستند، بلکه خوب و ضروری‌اند ولی الزاماً نباید به عنوان اهداف فرعی انسان قرار گیرند.

۳) زیرا با بهره‌مندی درست از آن‌ها انسان می‌تواند به رشد و کمال واقعی نیز دست یابد.

۴) چون این تمایلات نسبت به تمایلات عالی بسیار ناچیزند و قابل مقایسه با آن تمایلات نیستند.

۲۵۹- کلمهٔ «عزّت» چند بار در قرآن کریم در وصف خداوند آمده است و دو حدیث «بندهٔ کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است» و «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» به‌ترتیب، مربوط به کدام یک از راه‌های تقویت عزت نفس است؟

۱) بیش از ۹۵ بار ـ شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک ـ توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

۲) بیش از ۸۵ بار ـ توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او ـ شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک

۳) بیش از ۹۵ بار ـ توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او ـ شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک

۴) بیش از ۸۵ بار ـ شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک ـ توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

۲۶۰- ثمرهٔ مبارک وجود عزّت نفس در انسان و عامل تقویت‌کنندهٔ آن به‌ترتیب کدام است؟

۱) احساس حضور در پیشگاه الهی ـ تسلیم و بندگی خداوند

۲) احساس حضور در پیشگاه الهی ـ پایداری در عزم و تصمیم

۳) فقط پیمان با خداوند ـ پایداری در عزم و تصمیم

۴) فقط پیمان با خداوند ـ تسلیم و بندگی خداوند

۲۶۱- پاسخ موارد زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال چیست؟

- شکل‌گرفتن کدام صفت در انسان مانع بسیاری از زشتی‌ها می‌شود؟

- چه زمانی چیزی را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم؟

۱) شناخت هدف ـ عزّت نفس ـ زمانی که آن کس یا چیز را به‌طور عمیق بشناسیم.

۲) تقویت عزّت نفس ـ عزت نفس ـ زمانی که ارزش آن را بدانیم.

۳) شناخت هدف ـ صداقت ـ زمانی که آن کس یا چیز را به‌طور عمیق بشناسیم.

۴) تقویت عزّت نفس ـ صداقت ـ زمانی که ارزش آن را بدانیم.

۲۶۲- به‌ترتیب، آن‌جا که خداوند خطاب به انسان فرموده که«ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.» و سخن امام علی (ع) «إنّهُ لَیسَ لِأنفسکم ثَمنٌ إلّا الجنّة ...» مربوط به کدام یک از راه‌های تقویت عزت نفس است؟

۱) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک ـ شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک

۲) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک ـ توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

۳) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او ـ شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک

۴) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او ـ توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

۲۶۳- دعوت عقل و وجدان در مورد تمایلات دانی انسان کدام است و مقصود پیامبر گرامی اسلام (ص) از این که «جوان به آسمان نزدیک‌تر است» چیست؟

۱) نباید به تمایلات حیوانی بپردازیم. ـ گرایش به خوبی ها در او قوی‌تر است.

۲) نباید به تمایلات حیوانی بپردازیم. ـ هنوز به گناه آلوده نشده است.

۳) در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم. ـ هنوز به گناه آلوده نشده است.

۴) در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم. ـ گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

۲۶۴- در کلام نبوی، ثواب راهنمایی‌کننده به خیر را چه چیزی معرفی کرده است و کدام حدیث بیانگر ثمرهٔ علم حقیقی است؟

۱) مانند انجام‌دهندهٔ آن ـ «ثمرة العلم معرفة الله»

۲) مانند انجام‌دهندهٔ آن ـ «أطلبوا العلم من المهد إلی اللّحد»

۳) هم‌نشینی با اولیا و انبیای الهی ـ «أطلبوا العلم من المهد إلی اللّحد»

۴) هم‌نشینی با اولیا و انبیای الهی ـ «ثمرة العلم معرفة الله»

novinkonkor.com

۲۶۵- کدام عبارت قرآنی بازتاب غفلت از توانمندی‌های خود و عدم شناخت استعدادها و سرمایه‌های وجودی انسان را توصیف می‌کند و در کلام پیامبر (ص) برای «تعلیم و تربیت» از چه تعبیری استفاده شده است؟

۱) «کَذلِکَ أَتَتْکَ آیاتنا فَنَسِیتَها» ـ بالاترین صدقات

۲) «کَذلِکَ أَتَتْکَ آیاتنا فَنَسِیتَها»ـ برترین جهاد

۳) «اولئکَ کالأنعامِ بَل هُم أَضَلّ» ـ برترین جهاد

۴) «اولئکَ کالأنعامِ بَل هُم أَضَلّ» ـ بالاترین صدقات

۲۶۶- این که سیزده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر اکرم (ص) اختصاص یافته، نشان‌دهندهٔ چیست و مبارک‌ترین کاری که خداوند آن را بـر دوش انبیا و اوصیا (ع) گذاشته است، کدام مورد است؟

۱) نشان می‌دهد که پیامبر اکرم (ص) وظیفهٔ امر به معروف و نهی از منکر را سرلوحهٔ کار خویش قرار داده است. ـ جهاد در راه خدا و بندگی او

۲) نشان می‌دهد که پیامبر (ص) معلم مردم بوده است. ـ جهاد در راه خدا و بندگی او

۳) نشان می‌دهد که پیامبر اکرم (ص) وظیفهٔ امر به معروف و نهی از منکر را سرلوحهٔ کار خویش قرار داده است. ـ تعلیم و تربیت

۴) نشان می‌دهد که پیامبر (ص) معلم مردم بوده است. ـ تعلیم و تربیت

۲۶۷- مفهوم حدیث «أطلبوا العلم و لو بالصّین» چیست و کدام آیهٔ شریفه در تبیین تعلیم انسان توسط حیوانات است؟

۱) نبود محدودیت مکتبی برای آموزش ـ «فبعث الله غراباً یبحث فی الأرض لیریه کیف یواری سوأةَ أخیه»

۲) نبود محدودیت مکتبی برای آموزش ـ «فلولا نفر من کلّ فرقة منهم طائفهٔ لیتفقّهوا فی الدّین»

۳) نبود محدودیت جغرافیایی برای آموزش ـ «فلولا نفر من کلّ فرقة منهم طائفهٔ لیتفقّهوا فی الدّین»

۴) نبود محدودیت جغرافیایی برای آموزش ـ «فبعث الله غراباً یبحث فی الأرض لیریه کیف یواری سوأة أخیه»

۲۶۸- فرمایش امام حسین (ع) که می‌فرماید: «أین یقع هذا من عطائه یعنی تعلیمه» خطاب به چه کسانی بود و مژدهٔ الهی «فَلَنحیِیَّنه حیـاة طیبـة» سزاوار چه کسانی است؟

۱) کسانی که به هدیهٔ ایشان به معلم فرزندشان اعتراض داشتند. - «إقرأ و ربّک الاکرم»

۲) کسانی که به هدیهٔ ایشان به معلم فرزندشان اعتراض داشتند. - «من عمل صالحاً من ذکر و انثی و هو مؤمن»

۳) آنان که به ثروت ثروتمندان مدینه رشک و حسادت می‌بردند. ـ «من عمل صالحاً من ذکر و انثی و هو مؤمن»

۴) آنان که به ثروت ثروتمندان مدینه رشک و حسادت می‌بردند. ـ «إقرأ و ربّک الاکرم»

۲۶۹- به‌ترتیب، بیشترین عبارتی که خداوند انبیای خود را با آن توصیف کرده کدام مورد است و نشان‌دهندهٔ چیست؟

۱) «یُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ وَیُزَکِّیهِمْ» ـ کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

۲) «وَ اجْعَلْ لِی لِسَانَ صِدْقٍ فِی الآخِرِینَ» ـ کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

۳) «یُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ وَیُزَکِّیهِمْ» ـ پیامبران ابتدا باید خود را پایبند به تعلیمات قرآن بدانند و تزکیهٔ نفس انجام دهند.

۴) «وَ اجْعَلْ لِی لِسَانَ صِدْقٍ فِی الآخِرِینَ» ـ پیامبران ابتدا باید خود را پایبند به تعلیمات قرآن بدانند و تزکیهٔ نفس انجام دهند.

۲۷۰- نشانهٔ فقیه در این کلام امام رضا (ع)، «و انقذهم من أعدائهم» چه چیزی بیان شده است و چه زمانی است که شأن ربوبیت الهی کامل می‌گردد؟

۱) آزادکردن مردم از شر دشمنانشان ـ ارادهٔ خدا را بالاتر از همهٔ اراده‌ها بدانیم.

۲) آزادکردن مردم از شر دشمنانشان ـ بر اساس علم، حکمت، مصلحت و رحمت باشد.

۳) قیام‌کردن علیه ظلم و ستم حاکمان ـ بر اساس علم، حکمت، مصلحت و رحمت باشد.

۴) قیام‌کردن علیه ظلم و ستم حاکمان ـ ارادهٔ خدا را بالاتر از همهٔ اراده‌ها بدانیم.

novinkonkor.com

هوش و استعداد معلّمی

۴۰ دقیقه

گفت: «بار خدایا، از بندگان تو که داناتر و علم وی تمام‌تر؟» گفت: «آن کس که پیوسته علم آموزد و علم دیگران فرا علم خویش آرد.»

*** متن زیر را بخوانید و بر اساس آن به چهار پرسشِ بعدی پاسخ دهید. متن برگرفته است از کتاب بسیار مفیدِ «حرف‌هایی با دخترم دربارهٔ اقتصاد»، از نشر «بان».**

در سال ۲۰۰۸ میلادی حباب بانکدارها به طرز حیرت‌آوری ترکید و ازدست‌رفتن شغل‌ها و خانه‌ها و امیدهای بسیار، جوامع غرب را مشحون از بی‌اعتمادی بی‌سابقه‌ای نسبت به اربابان پول کرد: بانکداران خصوصی، سیاستمداران متصدّی اقتصاد بازار ما و بانک‌های مرکزیِ قاعدتاً مستقل که مسئول عرضهٔ پول هستند. شهروندان سرتاسر جهان، آن زمانی که بانک‌های مرکزی ثروتمندترین بیست کشور، به اصطلاح «گروه بیست»، گرد هم آمدند تا بر سر نجات بانکداران توافق کنند، بسیار خشمگین بودند و برخی از ایشان بنا کردند به پروراندن رؤیای نوع جدیدی از وجه رایج: پولی بی‌ملیّت و سیاست‌زدایی‌شده به دور از دسترس اصحاب زور و زر. ...

پاسخ به این پرسش، تا پیش از عصر دیجیتال ممکن نبود. امّا یک ایمیل نبوغ‌آمیز و مرموز به یک اتاق گفت‌وگوی آنلاین در اوّل نوامبر سال ۲۰۰۸، چند هفته پس از سقوط اقتصادی، با نام «ساتوشی ناکاموتو»، که تا امروز هنوز معلوم نیست نام مستعار چه شخص یا گروهی است، مشکل را حل می‌کرد: الگوریتم رایانه‌ای پیچیدهٔ به‌نظر نفوذناپذیری که در آن، «همه» مسئول و شاهد همهٔ تراکنش‌های دیجیتال بودند و این نظارت همگانی، تضمین‌کننده و کنترل‌کنندهٔ آن بود. «بیت‌کوین» متولّد شده بود.

با این حال، الگوریتم بیت‌کوین تصریح می‌کند که تعداد بیت‌کوین‌های موجود اساساً ثابت است. امّا این ثابت‌بودن تعداد بیت‌کوین‌ها، تنظیم و تعدیلِ میزان کلّی پول در این نظام را در واکنش به بحران‌ها غیرممکن می‌کند. همچنین پول به شکل اجتناب‌ناپذیری سیاسی است و تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی، بر ثروتمندان و بر فقیران به شکل‌های متفاوتی تأثیر می‌گذارد که لزوماً عادلانه هم نیست.

۲۷۱- واژه‌ی «مشحون» در متن به چه معناست؟

۱) برآیند ۲) فاقد ۳) مالامال ۴) فارغ

۲۷۲- «ایشان» در متن کدامند؟

۱) شهروندان سرتاسر جهان ۲) بانکداران خصوصی ۳) مردم کشورهای گروه بیست ۴) بانک‌های مرکزی

۲۷۳- سؤالی که در انتهای بند نخست متن حذف شده است، کدام است؟

۱) چه اشخاصی می‌توانستند از این پول استفاده کنند و آیا محدودیتی برای اختلاف‌های طبقاتی در نظر گرفته شده بود؟

۲) امّا چه کسی این وجه رایج را چاپ و کم‌وکیف آن را کنترل خواهد کرد، اگر دولت یا بانک مرکزی این کار را نکند؟

۳) آیا وجود چنین وجه رایجی، مخالفت دولت‌ها به‌ویژه دولت‌های کشورهای کمتربرخوردار را برنمی‌انگیخت؟

۴) کدام وجه رایج فعلی امکان تبدیل به این وجه دیجیتال را می‌داشت و کدام وجه نه، و نه چه کسی این را تعیین می‌کرد؟

۲۷۴- پاسخ به کدام پرسش(ها) در متن بالا هست؟

الف) کاهش یا افزایش ارزش پول دیجیتال، به چه عواملی بستگی دارد؟

ب) ارتباط میان بانک‌های مرکزی و بانکداران خصوصی بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟

ج) انگیزهٔ ساخت ارز دیجیتال از اساس چه بوده است؟

۱) «الف» و «ب» ۲) فقط «ب» ۳) «الف» و «ج» ۴) فقط «ج»

۲۷۵- گروه کلمات را به‌طوری که ناظر به شکل روبه‌رو باشند مشخص کنید.

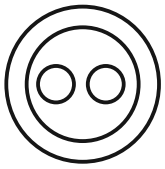

۱) شلیل‌ها، هلوها، انارها، میوه‌ها

۲) سبزها، زردها، رنگ‌ها، قرمزها

۳) پسته‌ها، بادام‌ها، خشکبارها، خوراکی‌ها

۴) گربه‌ها، سگ‌ها، گربه‌سان‌ها، حیوان‌ها

۲۷۶- «برای ازبین‌بردن دی‌اکسید کربن اضافی از جوّ زمین به کمک افزایش جذب آن توسّط گیاهان، پیشنهاد شده است مزارع شناور خزهٔ دریایی در اقیانوس‌ها ایجاد شود. اهمیّت اصلی این طرح در این است که وقتی خزهٔ دریایی می‌میرد، باید آن را سوزاند و به عنوان سوخت استفاده کرد.» کدام استدلال در صورت صحّت جدی‌ترین ضعف طرح فوق را نشان می‌دهد؟

۱) سالانه حدود هفت میلیارد تن دی‌اکسید کربن به جو زمین آزاد می‌شود امّا فقط حدود پنج میلیارد تن آن توسط گیاهان جذب می‌شود.

۲) حتّی اگر مزارع خزهٔ دریایی اثربخشی خود را ثابت کنند، برخی مردم تمایلی به روی‌آوردن به این نوع سوخت نشان نخواهند داد.

۳) وقتی که خزهٔ دریایی سوزانده می‌شود، برابر با مقدار دی‌اکسید کربنی که در زمان حیات خود جذب می‌کند، انتشار می‌دهد.

۴) برخی مناطق اقیانوس در نیم‌کرهٔ جنوبی، دارای املاح لازم برای مزارع بزرگ خزهٔ دریایی نیستند.

novinkonkor.com

۲۷۷- «تحقیقات در کشور «الف» نشان داده است کشت ذرّت بازده بیشتری نسبت به کشت برنج داشته است. بر این اساس می‌توان با تغییر محصول تحت کشت کشور «ب» از برنج به ذرّت، بهرهٔ کشاورزی را بهبود بخشید و به جمعیت در حال رشد این کشور کمک کرد.» کدام استدلال در صورت صحّت، استدلال بالا را بیشتر تضعیف می‌کند؟

۱) ذرّت به خاک زیر کشت فشار بیشتری می‌آورد بنابراین کشت آن زمانی موفّقیّت‌آمیز است که هر سه سال یک بار انجام شود.
۲) بیشتر نواحی کشور «ب» موقعیت آب‌وهوایی مناسب برای کشت ذرّت را ندارد.
۳) کشور «ب» یکی از بهترین کشورها برای تولید ذرّت است، چه به لحاظ زمین کشاورزی و چه به لحاظ آب‌وهوا.
۴) محصول ذرّت در قیاس با محصول برنج، قابلیت دوام در مناطق جغرافیایی بیشتری را دارد.

شخصی همهٔ دوازده حرف الفبای فارسی را که در همه حال یک نقطه و یا دو نقطه دارند، بدون ترتیبی مشخّص، به‌جای عددهای یک ساعت عقربه‌ای معمولی نوشته است. فقط می‌دانیم دو حرفِ دونقطه‌ای روبه‌روی یکدیگر در دو تا از جایگاه‌های مقابل‌اند و دو جایگاه دیگر به حرف «ف» و «ن» اختصاص دارد. بر این اساس به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- دو گزارهٔ «چهار حرف هم صدای /z/ کنار هم نیستند و «دو حرف غیرهم‌صدای /b/ و /n/ کنار هم هستند» به ترتیب . . .

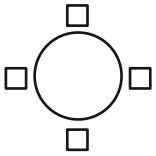

۱) قطعاً درست است. – قطعاً درست است.
۲) قطعاً درست است. – ممکن است درست یا نادرست باشد.
۳) ممکن است درست یا نادرست باشد. – قطعاًدرست است.
۴) ممکن است درست یا نادرست باشد. – ممکن است درست یا نادرست باشد

۲۷۹- دو شخص مختلف درست در یک نیمه از ساعت و در یک حرکت ساعتگرد بدونِ پرش از روی حروف و به‌ترتیب، یکی واژهٔ «جذب» و دیگری واژهٔ «خفت» را دیده است. درستی یا نادرستی این گفته‌ها کدام است؟

۱) اولی حتماً خطا کرده است. دومی ممکن است درست دیده باشد.
۲) هر دو قطعاً خطا کرده‌اند.
۳) هر دو ممکن است درست دیده باشند.
۴) اولی ممکن است درست دیده باشد ولی دومی قطعاً خطا کرده است.

۲۸۰- حدّ فاصل ساعت‌های ′۳:۱۵ تا ′۳:۱۶، سه عقربه ممکن است کدام کلمه را بسازند؟

۱) ذنب ۲) تبت ۳) زنخ ۴) بتن

۲۸۱- در یک نگاهِ پادساعتگرد به حروف الفبای ساعت، ممکن است به کدام گزینه بربخوریم؟

۱) زنبق ۲) تشنج ۳) زنبغ ۴) طشنج

۲۸۲- پس از آن‌که امیر هشت ساعت در یک پروژه مشغول کار بود، زهرا و مینا به او اضافه شدند و کار در پنج ساعت به پایان رسید. اگر امیر به تنهایی به کار خود ادامه می‌داد، کل کار در دوازده ساعت تمام می‌شد. اگر کل کار را از آغاز فقط زهرا و مینا شروع کرده بودند، این دو تن کار را در چند ساعت به پایان می‌رساندند؟

۱) ۳ ۲) ۴ ۳) ۶ ۴) ۸

۲۸۳- دوازده درصد پرتاب‌های سه امتیازی یک تیم بسکتبال را شخصی انجام داده است که شصت درصد پرتاب‌هایش به سبد نشسته است. با کدام مقدار بالایی داده(ها) می‌توان تعداد پرتاب‌های سه امتیازی موفق این تیم را محاسبه کرد؟

الف) شخص مورد اشاره مجموعاً دویست پرتاب سه‌امتیازی داشته است.

ج) تعداد پرتاب‌های سه‌امتیازی تیم، دقیقاً هشت‌دهم تعداد پرتاب‌های دوامتیازی آن بوده است.

۱) هر یک از داده‌ها به تنهایی کافی است و ما را به پاسخ می‌رساند.
۲) فقط یکی از داده‌ها کافی است و ما را به پاسخ می‌رساند.
۳) فقط با داشتنِ همزمان هر دو داده می‌توان به پاسخ رسید.
۴) با داشتن هر دو داده نیز به پاسخ نمی‌رسیم.

۲۸۴- شخصی اعداد طبیعی سه‌رقمی را به چهار دستهٔ مختلف تقسیم کرده و تعدادی از آن‌ها را در شکل‌های زیر نوشته است. کدام عدد به‌جای علامت سؤال قرار نمی‌گیرد؟

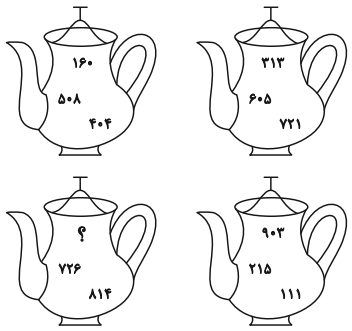

۱) ۸۴۴
۲) ۸۵۰
۳) ۸۵۸
۴) ۸۷۰

novinkonkor.com

۲۸۵- در الگوی عددی زیر، کدام عدد به‌جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

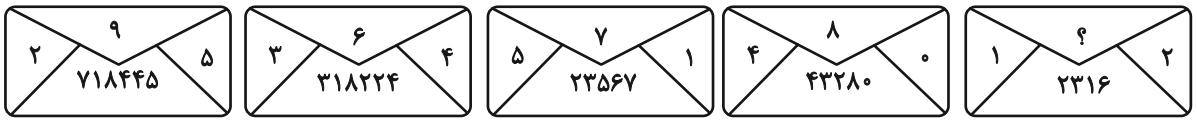

۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۵

۲۸۶- به‌جای علامت سؤال الگوی زیر، دوران‌یافتهٔ کدام گزینه را بهتر می‌توان قرار داد؟

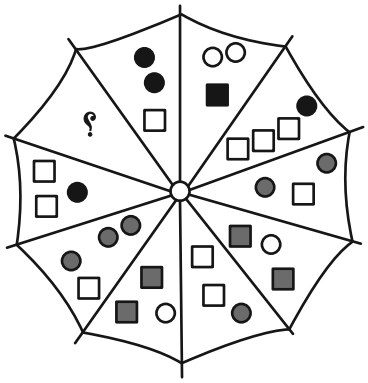

۱) 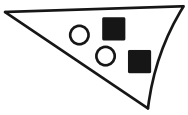

۲) 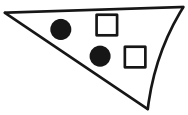

۳) 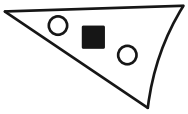

۴) 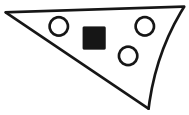

۲۸۷- کدام شکل بهتر به‌جای علامت سؤال الگوی زیر قرار می‌گیرد؟

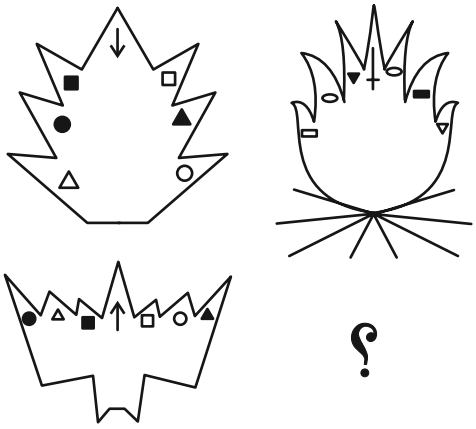

۱)

۲)

۳) 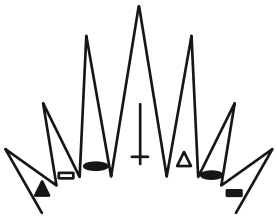

۴)

novinkonkor.com

۲۸۸- کدام شکل بهتر به‌جای علامت سؤال الگوی زیر قرار می‌گیرد؟

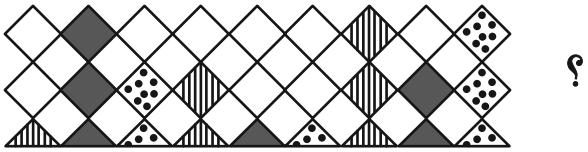

۱)

۲) 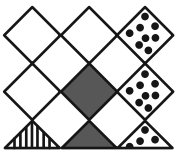

۳) 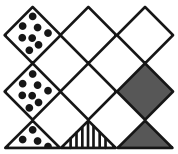

۴) 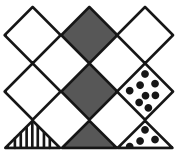

۲۸۹- در کدگذاری زیر، کدام گزینه به‌جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

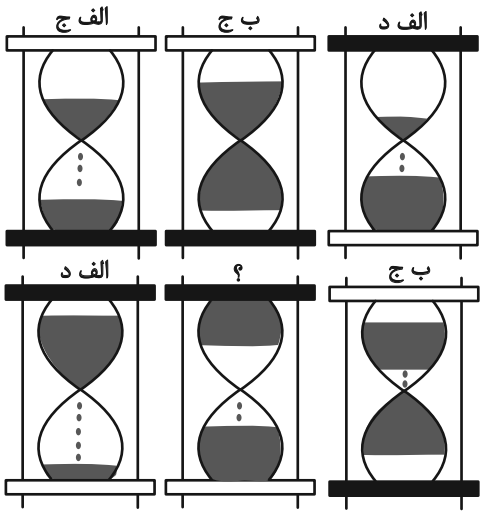

۱) الف، ج

۲) الف، د

۳) ب، ج

۴) ب، د

۲۹۰- کدام گزینه یکی از نماهای حجم زیر نیست؟

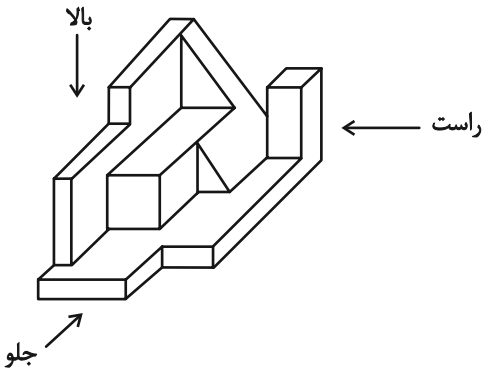

۱) 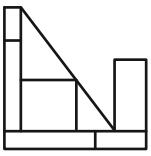

۲) 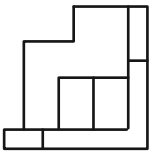

۳) 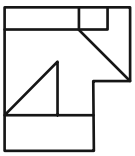

۴) 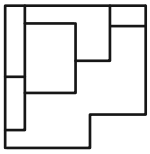

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۳

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینهٔ «۴» *(هادی پولادی)*

$a_n = 6n + 2$

طبق سؤال: $a_n = 50$

$\Rightarrow 6n + 2 = 50 \Rightarrow 6n = 48 \Rightarrow n = 8$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۲- گزینهٔ «۳» *(احمد حسن‌زاده‌فرد)*

میزان حقوق اولیه بدون اضافه‌کار و با کسر مالیات ٪۱۰ عبارت است از:

$\frac{90}{100} \times 15{,}000{,}000 = 13{,}500{,}000$ تومان

$a_1 = 13{,}500{,}000 + 100{,}000 = 13{,}600{,}000$ تومان

$a_n = a_1 + (n-1)d$

$\Rightarrow 22{,}500{,}000 = 13{,}600{,}000 + (n-1)(100{,}000)$

$\Rightarrow (100{,}000)(n-1) = 22{,}500{,}000 - 13{,}600{,}000$

$\Rightarrow (100{,}000)(n-1) = 8{,}900{,}000 \Rightarrow n - 1 = 89 \Rightarrow n = 90$ ساعت

ماه ۳۰ روز در نظر گرفته شده پس روزانه ۳ ساعت اضافه‌کار لازم است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۳- گزینهٔ «۱» *(میثم فشنودی)*

هر سه روز هفته ۷۵۰ گرم مصرف می‌شود پس از یک هفته ۱۵۰۰ گرم می‌شود. (۲ تا ۳ روز نیم برابر یک هفتهٔ کاری می‌باشد.)

$15{,}000 \xrightarrow{1} 13/500 \xrightarrow{2} 12{,}000 \xrightarrow{3} 10{,}500 \xrightarrow{4} 9000 \xrightarrow{5}$

$7{,}500 \xrightarrow{6} 6000 \xrightarrow{7} 4{,}500 \xrightarrow{8} 3000$

پس از ۶ هفته $= 6000$

پس از ۸ هفته $= 3000$

نسبت خواسته شده $= \frac{6000}{3000} = 2$

روش دوم: $a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_7 = a_1 + (7-1)d$

$a_7 = a_1 + 6(-1500) \Rightarrow a_7 = 15000 + (-9000) = 6000$

$a_9 = a_1 + 8d \Rightarrow 15000 + 8(-1500) = 3000$

$\frac{6000}{3000} = 2$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۴- گزینهٔ «۴» *(محمد بیگدلی)*

رابطهٔ بازگشتی یک دنبالهٔ حسابی به شکل $a_{n+1} = a_n + d$ بیان می‌شود. در نتیجه در عبارت صورت سؤال $a_{n+1} = a_n + x$، x همان اختلاف مشترک یعنی d می‌باشد. طبق گفته سؤال جملهٔ پانزدهم، ۹ واحد از جملهٔ دوازدهم بیشتر است:

$$d = \frac{a_{15} - a_{12}}{15 - 12} = \frac{9}{3} = 3$$

در نتیجه مقدار d برابر با ۳ است، پس $x = 3$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۵- گزینهٔ «۳» *(مهرداد مهربان)*

$a_2 + a_{100} = 82 \Rightarrow a_1 + d + a_1 + 99d = 82$

$\Rightarrow 2a_1 + 100d = 82 \quad (I)$

$a_4 + a_{200} = 133 \Rightarrow a_1 + 3d + a_1 + 199d = 133$

$\Rightarrow 2a_1 + 202d = 133 \quad (II)$

$$(I),(II) \Rightarrow \begin{cases} 2a_1 + 100d = 82 \\ 2a_1 + 202d = 133 \end{cases} \longrightarrow \begin{cases} -2a_1 - 100d = -82 \\ 2a_1 + 202d = 133 \end{cases}$$

$\Rightarrow 102d = 51 \Rightarrow d = \frac{51}{102} = \frac{1}{2}$

$\Rightarrow a_1 = 16$

$\Rightarrow a_{201} = a_1 + 200d = 16 + 200(\frac{1}{2}) \Rightarrow a_{201} = 116$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۶- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

$a_7 - a_6 = (a_1 + 6d) - (a_1 + 5d) = d \Rightarrow d = 3$

$a_1 = 7 \Rightarrow a_{10} = a_1 + 9d = 7 + 9 \times 3 = 34$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۷- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۹)*

جملهٔ عمومی دنبالهٔ حسابی $a_n = a_1 + (n-1)d$ است، بنابراین:

$a_3 + a_5 + a_{13} = 75$

$\Rightarrow (a_1 + 2d) + (a_1 + 4d) + (a_1 + 12d) = 75$

$\Rightarrow 3a_1 + 18d = 75 \Rightarrow 3(a_1 + 6d) = 75 \Rightarrow a_1 + 6d = \frac{75}{3} = 25$

$\xrightarrow{a_7 = a_1 + 6d} a_7 = 25$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

novinkonkor.com

۸- گزینهٔ «۲» *(پیمان طیار)*

$$a_2+a_3+a_4+a_5=20$$

$$(a_1+d)+(a_1+2d)+(a_1+3d)+(a_1+4d)=20$$

$$\Rightarrow 4a_1+10d=20 \xrightarrow{\div 2} 2a_1+5d=10$$

$$\Rightarrow a_1+a_6=a_1+(a_1+5d)=2a_1+5d$$

$$\Rightarrow a_1+a_6=10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۹- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

$$a_{12}^2-a_8^2=240 \xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} (a_{12}-a_8)(a_{12}+a_8)=240$$

با استفاده از رابطهٔ $a_m-a_n=(m-n)d$ و جملهٔ عمومی $a_n=a_1+(n-1)d$، داریم:

$$\begin{cases} a_{12}-a_8=(12-8)d \Rightarrow a_{12}-a_8=4d \\ a_{12}+a_8=(a_1+11d)+(a_1+7d)=2a_1+18d \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(a_{12}-a_8)(a_{12}+a_8)=240} 4d\times(2a_1+18d)=240$$

$$\Rightarrow 8d(a_1+9d)=240 \Rightarrow d(a_1+9d)=30$$

از طرفی $a_{10}=6$، پس: $a_1+9d=6$ و داریم:

$$d(a_1+9d)=30 \Rightarrow d\times 6=30 \Rightarrow d=5$$

$$\xrightarrow{a_1+9d=6} a_1+9\times 5=6 \Rightarrow a_1=6-45=-39$$

واسطهٔ حسابی بین جملات چهاردهم و شانزدهم، جملهٔ وسط آن‌ها یعنی جملهٔ پانزدهم است. بنابراین:

$$a_{15}=a_1+14d=-39+14\times 5=-39+70=31$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۱۰- گزینهٔ «۳» *(محمدابراهیم توزنده‌جانی)*

$$a_n=a_1+(n-1)d \Rightarrow a_n=1+(n-1)(3) \Rightarrow a_n<50$$

$$3n-2<50 \Rightarrow 3n<52$$

$$\Rightarrow n<\frac{52}{3}=17/...$$

$n\le 17$، ۱۷ جمله کمتر از ۵۰ داریم.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

ریاضی و آمار (۳) – اختیاری

۱۱- گزینهٔ «۳» *(سعید عزیزخانی)*

با توجه به این‌که $S_1=a_1$ است، با جایگذاری $n=1$ جملهٔ اول دنباله را به‌دست می‌آوریم:

$$S_n=\frac{3}{2}n^2-\frac{1}{2}n \xrightarrow{n=1} S_1=\frac{3}{2}-\frac{1}{2}=1 \Rightarrow a_1=1$$

با توجه به اینکه $S_2=a_1+a_2$ است با جایگذاری $n=2$ داریم:

$$S_n=\frac{3}{2}n^2-\frac{1}{2}n \xrightarrow{n=2} S_2=\frac{3}{2}(4)-\frac{1}{2}(2)=6-1=5$$

$$\xrightarrow[a_1=1]{S_2=a_1+a_2} 1+a_2=5 \Rightarrow a_2=4$$

با داشتن جملهٔ اول و دوم دنباله اختلاف مشترک دنباله را به‌دست می‌آوریم:

$$d=a_2-a_1=4-1=3$$

فرم جملهٔ عمومی دنبالهٔ حسابی به صورت $a_n=dn+b$ است که داریم:

$$a_n=dn+b \xrightarrow{d=3} a_n=3n+b \xrightarrow{a_1=1} a_1=3+b=1$$

$$\Rightarrow b=-2$$

$$\Rightarrow a_n=3n-2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۱)

۱۲- گزینهٔ «۲» *(محمد حمیدی)*

در یک دنبالهٔ حسابی اگر S_n را داشته باشیم، همواره دو برابر ضریب n^2، مساوی اختلاف مشترک دنباله است. زیرا:

$$S_n=\frac{n}{2}(2a_1+(n-1)d)=na_1+\frac{n^2}{2}d-\frac{n}{2}d$$

$$=\frac{d}{2}n^2+(a_1-\frac{d}{2})n$$

$$S_n=3n^2+kn \Rightarrow d=2\times 3=6$$

در ضمن می‌دانیم که $a_r-a_s=(r-s)d$ پس:

$$a_{n+3}-a_{n+1}=((n+3)-(n+1))d=2d \xrightarrow{d=6} 2\times 6=12$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۱)

novinkonkor.com

۱۳- گزینهٔ «۱» *(میثم غشنودی)*

$a_1 = 20 \ , \ a_2 = 25 \ , \ a_3 = 30 \Rightarrow d = 5$

$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow 1250 < \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) < 1400$

$1250 < \frac{n}{2}(2(20) + (n-1)\times 5) < 1400$

$1250 < \frac{n}{2}(40 + 5n - 5) < 1400 \Rightarrow 1250 < \frac{n}{2}(35 + 5n) < 1400$

با جایگذاری $n = 20$ جواب بدست می‌آید.

$1250 < \frac{20}{2}(35 + 5(20) < 1400)$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۴- گزینهٔ «۲» *(رضا خانبابایی)*

$d = \frac{b-a}{k+1} \Rightarrow d = \frac{49-4}{4+1} = \frac{45}{5} = 9$

$4, x, y, z, w, 49 \Rightarrow 4, 13, 22, 31, 40, 49$

$\Rightarrow \begin{cases} z = 31 \\ w = 40 \end{cases}$

w, z واسطه حسابی $= \frac{40+31}{2} = \frac{71}{2} = 35/5$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۱)

۱۵- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

مجموع ۱۶ جملهٔ اول دنبالهٔ حسابی با جملهٔ اول $a_1 = 5$، برابر است با:

$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{16} = \frac{16}{2}(2\times 5 + 15d)$

$\Rightarrow S_{16} = 8(10 + 15d)$

اگر ۳ واحد به اختلاف مشترک جملات اضافه شود، آنگاه $d' = d + 3$،

بنابراین مجموع ۱۶ جملهٔ اول دنبالهٔ جدید برابر می‌شود با:

$S'_{16} = \frac{16}{2}(2\times 5 + 15d') = 8(10 + 15(d+3))$

$= 8(10 + 15d + 45) = 8(10 + 15d) + 8\times 45 = S_{16} + 360$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحهٔ ۷۱)

ریاضی و آمار (۱)

۱۶- گزینهٔ «۲» *(محمد بحیرایی)*

تعداد مراجعه‌کنندگان به اورژانس یک بیمارستان در روز یک متغیر کمی نسبتی است. سایر گزینه‌ها درست هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۱۷- گزینهٔ «۴» *(امیر محمودیان)*

میانگین تعداد گل‌ها برابر است با:

$\frac{x+1+2x+3x-2+4x-1}{4} = \frac{10x-2}{4}$

۲۰ درصد بیشتر از تعداد گل‌های بازیکن A یعنی:

$1/2\times(2x) = 2/4x$

$\frac{10x-2}{4} = 2/4x \Rightarrow 10x - 2 = 9/6x \Rightarrow 0/4x = 2 \Rightarrow x = 5$

تعداد گل‌های بازیکن D:

$4x - 1 = 4\times 5 - 1 = 19$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۱۸- گزینهٔ «۱» *(احمد حسن‌زاده فرد)*

کافی است میانهٔ هر دو دسته داده (Q_2) را با هم برابر قرار دهیم.

$b-3, \quad \underbrace{b, b+2}, \quad b+5$

$Q_2 = \frac{b+b+2}{2} = b+1$

$11 < a < 13 \Rightarrow 11-6 < a-6 < 13-6 \Rightarrow 5 < a-6 < 7$

حال دسته دوم را مرتب می‌کنیم.

$1, 5, \quad \underbrace{a-6, 7}, \quad a, 18$

$Q_2 = \frac{a-6+7}{2} = \frac{a+1}{2}$

$\Rightarrow \frac{a+1}{2} = b+1 \Rightarrow a - 2b = 1$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

novinkonkor.com

۱۹- گزینهٔ «۱» *(میثم فشنوری)*

$$1,1,1,\underbrace{2}_{Q_1=2},2,2,\underbrace{4,4}_{Q_2=4},5,5,\underbrace{5}_{Q_3=5},5,5,5$$

مد: ۵

میانه: ۴

$$Q_3-Q_1 \Rightarrow 5-2=3$$

دامنه میان چارکی: ۳

مقدار خواسته شده : $5+4+3=12$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۲۰- گزینهٔ «۴» *(مجید بیگدلی)*

نکتهٔ ۱: اعمال جمع و تفریق درواریانس بی‌تأثیر است.

نکتهٔ ۲: هرگاه داده‌ها در مقدار x ضرب شوند، واریانس قدیم در x^2 ضرب می‌گردد:

$$\sigma^2_{\text{جدید}} = 9\times\left(\frac{2}{3}\right)^2 = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۲۱- گزینهٔ «۲» *(محمدابراهیم توزنده‌جانی)*

می‌توان نوشت:

قدرمطلق انحراف از میانگین داده‌ها $=|x_i-\bar{x}|: 1,2,2,2,3,3,4,5$

$$\text{واریانس} = \frac{(x_1-\bar{x})^2+(x_2-\bar{x})^2+\dots+(x_8-\bar{x})^2}{8}$$

$$\sigma^2 = \frac{1^2+2^2+2^2+2^2+3^2+3^2+4^2+5^2}{8} = \frac{72}{8} = 9$$

انحراف معیار : $\sigma=\sqrt{9}=3$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۲۲- گزینهٔ «۴» *(رضا خانبابائی)*

$$C=x \Rightarrow \begin{cases} A=2x \\ B=6x \end{cases}$$

مجموع افراد $=x+2x+6x$

مجموع افراد $=9x$

$$\frac{\text{تعداد افراد } B}{\text{مجموع افراد}} = \frac{\text{زاویهٔ مربوط به } B}{360}$$

$$\frac{6x}{9x} = \frac{\text{زاویهٔ } B}{360^\circ} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{\text{زاویهٔ } B}{360^\circ}$$

$$\Rightarrow \text{زاویهٔ } B = \frac{360^\circ\times 2}{3} = 240^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۲۳- گزینهٔ «۲» *(سعید عزیزخانی)*

با توجه به اینکه دامنهٔ تغییرات برابر است با ۱۵، داریم:

$R=$ بزرگترین داده $-$ کوچک‌ترین داده $=15$

از طرفی با توجه به نمودار جعبه‌ای فاصلهٔ کوچکترین تا بزرگترین داده برابر است با:

$$R=k+k+2+2k-3=15 \Rightarrow 4k-1=15 \Rightarrow 4k=16 \Rightarrow k=4$$

دامنهٔ میان چارکی در نمودار جعبه‌ای برابر طول جعبه است بنابراین:

$$Q_3-Q_1=k+2=4+2=6$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۹)

۲۴- گزینهٔ «۴» *(علی قهرمان‌زاده)*

۹۶ درصد داده‌ها در فاصلهٔ $(\bar{x}-2\sigma,\bar{x}+2\sigma)$ قرار دارند:

$$\begin{cases} \bar{x}-2\sigma=50 \\ \bar{x}+2\sigma=72 \end{cases}$$

$$2\bar{x}=122 \Rightarrow \bar{x}=61$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۵- گزینهٔ «۳» *(مهرداد مهربان)*

دامنهٔ تغییرات : $7x+1-(2x-6)=5x+7$

دامنهٔ میان چارکی : $5x-1-(3x-6)=2x+5$

با توجه به صورت سؤال دامنهٔ تغییرات از دو برابر دامنهٔ میان چارکی ۲ واحد بیشتر است، پس:

$$5x+7=2(2x+5)+2 \Rightarrow 5x+7=4x+10+2$$

$$\Rightarrow x=12-7 \Rightarrow x=5$$

$$\text{میانه} = 2x+5 \xrightarrow{x=5} 2(5)+5=15$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۶- گزینهٔ «۴» *(یاسین مهدیان)*

خطاهای متن عبارتند از:

۱) نثر دورهٔ معاصر را بیشتر با نثر داستانی می‌شناسیم.

۲) زمینه‌های گرایش به «رمان‌نویسی و نثر داستانی» را بـه معنـای نـوین آن، عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیـالی خـود ایجـاد نمودند.

۳) جلال آل‌احمد، در زمرهٔ نویسندگان سبک تلفیقی جای می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۲۷- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

سیمین دانشور در شیراز و محمدعلی جمال‌زاده در اصفهان متولد شدند. (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)

«ملاقات در شب آفتابی» اثر علی مؤذنی است (مورد «ب»). موارد «الف، ج و د» نیز به‌ترتیب مربوط به جلال آل‌احمد، جمال‌زاده و سید مهدی شجاعی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴ و ۸۰)

۲۸- گزینهٔ «۴» *(هومن نمازی)*

نثر این دوره به‌ویژه در قالب داستان‌نویسی ادامه یافت. سال‌های پس از جنگ دوران شکوفایی رمان‌نویسی بود. سفر ششم از آثار علی مؤذنی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۰)

۲۹- گزینهٔ «۱» *(هومن نمازی)*

محمدرضا سرشار (رضا رهگذر): مهاجر کوچک ـ اگه بابا بمیره

محمدعلی جمال‌زاده: راه‌آب‌نامه ـ تلخ و شیرین ـ یکی بود، یکی نبود

سیمین دانشور: سووشون ـ شهری چون بهشت ـ آتش خاموش

علی مؤذنی: دلاویزتر از سبز ـ ظهور ـ سفر ششم ـ ملاقات در شب آفتابی

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴، ۷۹ و ۸۰)

۳۰- گزینهٔ «۱» *(هومن نمازی)*

موارد «ب، ج، و د» صحیح هستند.

تشریح موارد نادرست:

الف) ۱۳۰۰ هـ. ق نادرست است و باید هجری شمسی باشد.

هـ) نمونهٔ نثر تلگرافی را در مدیر مدرسه می‌توان به کمال دید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۹، ۷۰، ۷۱ و ۷۴)

۳۱- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

گزاره‌های «ب، د و هـ» نادرست است.

«ب»: مهمترین ویژگی زبانی سبک عراقی درهم‌آمیختگی مختصات نو و کهـن است که گاهی در یک شعر کوتاه هم دیده می‌شود، نه مهم‌تـرین ویژگـی ایـن شعر به‌طور کلی.

«د»: تاریخ‌نویسی از اوایل دورهٔ مغول، به سبب علاقهٔ شدید آنان به ثبت وقـایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد و در دورهٔ تیموری هم ادامه یافت.

«هـ»: پرهیز از زهد ریایی، توجه به صفا و پالایش درون، برتری عشق بر عقل و امثال آن‌ها مفاهیم و اندیشه‌های شعر این دوره را رقم می‌زنند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۳۲- گزینهٔ «۳» *(یاسین مهدیان)*

سبک شعری بیت گزینهٔ «۳»، خراسانی است؛ درحالی‌که سایر ابیات، در سبک عراقی سروده شده‌اند.

ویژگی‌های سبک خراسـانی در بیـت گزینـهٔ «۳»: توصـیفات طبیعـی و مـدح پادشاه

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در این بیت، سعـدی بیـان مـی‌کنـد کـه سـخنان نغـز، از درونِ پُرانـدوه برمـی‌آیـد و بـرای تفهـیم ایـن مفهـوم، از تمثیـل اسـتفاده مـی‌کنـد (غم‌گرایی). هم‌چنین، کـاربرد بیشـتر واژگـان عربـی نسـبت بـه دورهٔ گذشـته مشهود است.

نکتهٔ مهم: در مقایسهٔ سبک‌های مختلف، باید ویژگی‌های غالب بیت را در نظر گرفت و نباید صرفاً با مشاهدهٔ یک ویژگی، سبک آن را تعییـن کـرد. مـثلاً در این بیـت، «همی» به کار رفته است که در کتاب درسی، «همی» را در سـبک خراسانی پرکاربرد دانسته است؛ امّا سبک بیت، عراقی است. باید توجّـه داشـته باشیم که دوره‌های سبک‌شناسی، در ادامهٔ یکدیگر هستند و نمی‌توانیم آن‌ها را کاملاً از یکدیگر مجزّا کنیم و ممکن است بعضی از ویژگی‌های سبک قبلـی، در سبک بعدی نیز کاربرد داشته باشند. ما باید به ویژگی‌هـای غالـب بیـت توجـه کنیم و سپس، سبک بیت را تعیین کنیم.

گزینهٔ «۲»: در این بیت، تخلّص شاعری «اوحدی» به کار رفته است و هم‌چنین، غم‌گرایی و هجران نیز مشاهده می‌شود؛ بنابراین، سبک بیت، عراقی است.

گزینهٔ «۴»: سعدی در این بیت، دو مفهوم اساسی را بیان می‌کنـد: ۱- بخـت و سرنوشت، او را به تخت پادشاهی برساند (اعتقاد به قضا و قدر)، ۲- مقـام والای معشوق؛ سعدی بیان می‌دارد که همراهی با معشوق، لذّت‌بخش‌تر و بـاارزش‌تـر از رسیدن به پادشاهی است (تـرجیح درکنـارِ معشـوق بـودن، بـر پادشـاهی و والاترین مرتبه‌ها) بنابراین، سبک بیت، عراقی است. [توجّـه داشـته باشـید کـه بیت، مدحی نیست و سعدی با بیان «تخت پادشاهی»، صرفاً در پی بیـان ایـن نکته است که بزرگ‌ترین مقام‌ها و دارایی‌ها، در مقابل معشوقش، بسـیار نـاچیز هستند.]

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

novinkonkor.com

۳۳- گزینهٔ «۲» *(رضا رنجبری)*

در این گزینه «یدین» مجاز از انگشت می‌باشد. (به علاقهٔ کلیه)

در سایر گزینه‌ها هیچ گونه مجازی مشاهده نمی‌شود!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: واژهٔ مشکوک «کف» در معنای اصلی «انبوهی از حباب که بر روی آب می‌نشیند» به کار رفته است؛ بنابراین، مجاز ندارد.

گزینهٔ «۳»: واژهٔ مشکوک «شراب» در معنای اصلی «باده ـ می» به کار رفته است؛ بنابراین، مجاز ندارد.

گزینهٔ «۴»: واژهٔ مشکوک «جهان» در معنای اصلی «گیتی ـ عالم» به کار رفته است؛ بنابراین، مجاز ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۴- گزینهٔ «۳» *(رضا رنجبری)*

تشبیه: «مه‌طلعتی»: طلعت (چهره) به ماه تشبیه شده است. (تشبیه درون واژه‌ای) / در بیت دوم، شاعر معشوق را برتر از گل می‌داند. (تشبیه مرجّح) = ۲ تشبیه

مجاز: «طره» مجاز از زلف است. (طره: موی جلوی پیشانی را گویند) / چمن: مجاز از باغ = ۲ مجاز

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۵- گزینهٔ «۲» *(هومن نمازی)*

بتان مجاز به علاقه شباهت از زیبارویان است.

تشریح سایر ابیات:

گزینهٔ «۱»: تنعم گل و نازیدن سرو تشخیص دارد و استعارهٔ مکنیه، نفس مجازاً مدت کوتاه است.

گزینهٔ «۳»: نرگس چیزی را می‌طلبد و این تشخیص دارد.

گزینهٔ «۴»: سرو در این بیت خود درخت است و تشخیص دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۶- گزینهٔ «۳» *(محسن اصغری)*

مجاز: جام مجاز از می(شراب) / تشبیه: آن جام (شراب) / جناس: باقی (باقیمانده) و باقی (جاویدان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: مجاز: - / تشبیه: پنداری جام جمم/ جناس: جام و جم

گزینهٔ «۲»: مجاز: - / تشبیه: لب میگون/ جناس: جام و جان

گزینهٔ «۴» مجاز: جام و پیاله مجاز از شراب / تشبیه: - / جناس: جان و جام

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و بدیع)

۳۷- گزینهٔ «۲» *(سیدعلیرضا احمدی)*

مجاز در بیت «الف»: «شیشه» مجاز از ظرف شیشه‌ای

مجاز در بیت «ب»: «جام» مجاز از شراب

نکته: گزینهٔ «۳» بیشترین تعداد تشبیه (۴) را دارد، ولی فاقد مجاز است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۸- گزینهٔ «۲» *(سیدعلیرضا احمدی)*

«یک جرعه» مجاز از مقدار کم

«یک کوزه» مجاز از مقدار زیاد

تشبیهات: تو مانند سلسبیلی (چشمه‌ای در بهشت) و تو مانند یک کوزه انگبین هستی (از لحاظ شیرینی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۹- گزینهٔ «۳» *(سیدعلیرضا احمدی)*

بیت، فاقد کنایه است.

مجاز به‌علاقهٔ شباهت: «نگار» استعارهٔ مصرّحه از یار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مجاز: زبان مجاز از سخن / تشبیه: تو مانند حلوا هستی.

گزینهٔ «۲»: تشخیص: «روی ماه» / سجع: کلمات مسجع در پایان نیم‌مصراع اول و دوم: «خنجر» و «لشکر»

گزینهٔ «۴»: جناس: «حور» و «نور» / مجاز: «چشم» مجاز از نگاه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۴۰- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

بیت گزینه «۳» بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده شده است در حالی که سایر ابیات بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۱- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

وزن این بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۲- گزینهٔ «۴» *(حسن اصحابی)*

بیت گزینهٔ «۴»: به مفهوم برتری ارزش معشوق نسبت به همهٔ هستی اشاره دارد.

سایر گزینه‌ها به یکتاگزینی و عدم توسل به غیر او اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

novinkonkor.com

۴۳- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

مفهوم کلی و مشترک ابیات «الف، ج و هـ» ناپایداری دنیا و موقعیت‌هـا اسـت. تغییر سریع اوضاع زمانه دقیقاً مفهومی است که ناپایداری اوضاع جهان را نشان می‌دهد و در این ابیات بدان اشاره شده است.

تشریح ابیات دیگر:

ب) نکوهش دل‌بستن به دنیا و ترجیح گذراندن وقـت بـا دوسـتان و همراهـان به‌جای عشق‌ورزی به دنیا

د) مبارزه با مرگ و تقدیر ناممکن است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحهٔ ۴۴)

۴۴- گزینهٔ «۱» *(هومن نمازی)*

الف) اعتقاد به قضا و قدر (عراقی) / ب) عشق زمینی (خراسانی) / ج) غم‌گرایـی (عراقی) / د) خردگرایی و اعتقاد به اختیار و اراده (خراسانی) / هـ) خردگرایـی (خراسانی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۴۵- گزینهٔ «۴» *(هومن نمازی)*

این بیت اسیربودن را نمی‌ستاید بلکـه گرفتـار عشـق بـودن را بهتـر از رهـایی بیهوده و بی‌هدف می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحهٔ ۵۵)

علوم و فنون ادبی (۳) – اختیاری

۴۶- گزینهٔ «۴» *(یاسین مهریان)*

«ظهور» اثری از «علی مؤذنی» است. سایر پدیدآورندگان، کـاملاً درسـت ذکـر شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴ و ۷۷ تا ۸۰)

۴۷- گزینهٔ «۲» *(هومن نمازی)*

مهمترین حادثـهٔ ادبـی دورهٔ دوم شـکل‌گیـری کنگـرهٔ نویسـندگان اسـت ـ مجموعه مقالات آل‌احمد با عنوان «ارزیابی شتابزده» منتشر شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۸، ۶۹ و ۷۴)

۴۸- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

در گزینهٔ «۱» رکن اول مصراع دوم مفتعلن به مفعولن تبدیل شـده اسـت؛ در میان مصراع دوم گزینهٔ «۲» فعلاتن به مفعولن تبـدیل شـده اسـت؛ در میـان مصراع دوم گزینهٔ «۲» فعلاتن به مفعولن تبـدیل شـده اسـت؛ در گزینـهٔ «۴» رکن دوم مصراع نخست مستفعل به مفتعلن تبدیل شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)، موسیقی شعر)

۴۹- گزینهٔ «۲» *(محسن اصغری)*

وزن بیت این گزینه «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

در رکن اوّل مصراع نخست، دو اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» و «حذف همزه» مشهود است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: در رکن اوّل هر دو مصراع «فاعلاتن به جای فعلاتن» آمده است.

وزن بیت این گزینه «فعلاتن مفاعلن فعلن» است.

گزینهٔ «۳»: در رکن اوّل مصراع نخست «فاعلاتن به جای فعلاتن» آمده است.

وزن بیت این گزینه «فعلاتن فعلاتن فعلن» است.

گزینهٔ «۴»: در رکن اوّل هر دو مصراع «فاعلاتن به جای فعلاتن» آمده است.

وزن بیت این گزینه «فعلاتن فعلاتن فعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۵۰- گزینهٔ «۳» *(مهرزاد مشایخی)*

قلب: رکن دوم مصراع دوم (جِل ز نورِ) / بلند تلفظ کردن

هجای پایانی: هجای کشیدهٔ پایان همهٔ مصراع‌ها بلند تلفظ می‌شود.

رباعی مذکور فاقد اختیارات «حذف همزه، ابدال و تغییر کمیت مصوت» می‌باشد.

نکته: وزن اشعار سروده شده در قالب رباعی «مستفعل مستفعل مستفعل فع» می‌باشد. اگر در یکی از سه رکن اول هر مصراع در رباعی به جای «مستفعل»، «فاعِلاتُ» بیاید، اختیار قلب رخ می‌دهد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

novinkonkor.com

۵۱- گزینهٔ «۳» *(مهرزاد مشایفی)*

ابدال: در رکن پایانی مصراع دوم، به جای دو هجای کوتاه یک هجای بلند (این) آمده است. وزن بیت: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن (فع لن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هجای پایانی در هر دو مصراع بلند است و مشمول اختیار وزنی «بلند بودن هجای پایان مصراع» نمی‌شود.

گزینهٔ «۲»: وزن بیت، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» می‌باشد و اختیار وزنی ذکر شده را ندارد.

گزینهٔ «۴»: وزن بیت، «فعلات فاعلاتن فعلاتُ فاعلاتن» است و فاقد قلب می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)، موسیقی شعر)

۵۲- گزینهٔ «۳» *(مهدی فروتن)*

حالتی که در صورت سؤال مطرح‌شده است زمانی رخ می‌دهد که اختیار وزنی ابدال توسط شاعر در یکی از مصراع‌ها به‌کار گرفته و در دیگری در دو هجای مقابل مصراع قبل که این اختیار استفاده شده است، به‌کار گرفته نشود.) در این زمان با توجه به ماهیت اختیار وزنی ابدال ما به ازای دو هجای کوتاه در یکی از مصراع‌ها یک هجای بلند در مصراع دیگر است که از نظر تعداد و نظم هجایی یکسان نیست و چنین شرایطی فقط در بیت گزینهٔ «۳»، در هجای سیزدهم و چهاردهم مصراع اول اتفاق افتاده است که دو هجای کشیده تبدیل به یک هجای بلند شده‌اند و سبب شده است که تعداد هجاهای مصراع اول ۱۴ و تعداد هجای دوم ۱۵ باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

وزن عروضی گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» به شاعر اجازه اعمال اختیار وزنی‌ای را که سبب تغییر در تعداد هجاها (ابدال) و یا در نظم هجایی آن‌ها (قلب، آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، ابدال) آن‌ها شود را نمی‌دهد.

نکته: اختیار وزنی بلند بودن هجای پایانی در یکسان بودن تعداد و نظم هجایی دو مصراع هیچ تغییری ایجاد نمی‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۵۳- گزینهٔ «۴» *(رضا رنجبری)*

دقت کنید که «تعداد اختیارات» با «نوع اختیارات» متفاوت است! به همین دلیل نباید به سراغ شمارش اختیارات وزنی بروید، بلکه باید نوع اختیارات وزنی را بررسی کنید./ ۴ نوع اختیار وزنی وجود دارد: «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن ـ ابدال ـ قلب ـ بلند بودن هجای پایانی» / تمامی ابیات بر وزن « فعلاتن مفاعلن فعلن» سروده شده‌اند.

فَ	عَ	لا	تُن	مَ	فا	عِ	لُن	فَ	ع	لُن
U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
حا	ل	خو	نین	د	لان	ک	گو	ید		باز
-	U	-	-	U	-	U	-	-		-
وز	ف	لک	خو	ن	خم	ک	جو	ید		باز
-	U	-	-	U	-	U	-	-		-

اختیارات وزنی گزینهٔ «۴»: آوردن «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» در رکن آغازین هر دو مصراع / ابدال: تبدیل «فعلن» به «فع لن» در رکن پایانی هر دو مصراع / بلند بودن هجای پایانی در هر دو مصراع (سه نوع)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: آوردن «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» در رکن آغازین مصراع اول / ابدال: تبدیل «فعلن» به «فع لن» در رکن پایانی هر دو مصراع (دو نوع)

گزینهٔ «۲»: بلند بودن هجای پایانی در هر دو مصراع (یک نوع)

گزینهٔ «۳»: آوردن «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» در رکن آغازین هر دو مصراع / بلند بودن هجای پایانی در مصراع دوم (دو نوع)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۵۴- گزینهٔ «۳» *(محسن اصغری)*

در ابیات گزینه‌های «۱ و ۲ و ۴» مشترکاً مفهوم «برتری معشوق و زیبایی او بر ماه و سرو» مشهود است؛ امّا در بیت گزینهٔ «۳» با بیانی استعاری (معشوق به سرو و ماه تشبیه شده است.) حرکات و گفتار زیبای معشوق موردنظر است و سخنی از برتری معشوق نسبت به سرو و ماه نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۵۵- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

مفهوم مشترک ابیات مرتبط:

توصیه به ترک تعلّقات دنیوی و گذشتن از وجود مادّی خویش قبل از مرگ (موتوا قبل اَن تموتوا: بمیرید پیش از آن که بمیرید)

بیت گزینهٔ «۳»، بیانگر مفهوم «جان‌فشانی در راه معشوق» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۳)

۵۶- گزینهٔ «۴» *(آزیتا بیدقی)*

تشریح عبارات نادرست:

ب) در دورهٔ اخیـر و در جهـان اجتمـاعی مـدرن برخـی مـدعی شـدند کـه ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه‌های واسطه‌ای به قـدرت و ثـروت مـانع توسـعه و پیشرفت آنها شده است.

پ) وقتی ارزش غایی انکار می‌شود ارزش‌هـای واسـطه‌ای نیـز فاقـد معنـا و ارزش می‌شوند.

ث) انسان وقتی عملکرد سه‌گانهٔ قدرت و ثروت و دانش را با یکدیگر مقایسه می‌کرد معمولا دانش را کاملا مثبت و خوب، ثروت را خاکستری یا خنثـی و قدرت را بیشتر منفی ارزش‌گذاری می‌کرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۵۷- گزینهٔ «۱» *(یاسین ساعدی)*

تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افـراد و گروه‌هایی که با هم زندگی مـی‌کننـد «سیاسـت» و «عمـل سیاسـی» را در زندگی اجتماعی پدید می‌آورد.

قدرت، وجه عینی و محسوس سیاسـت و جنبـه الـزام‌آور آن اسـت ولـی در گذشته قدرت مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است. بلکه قـدرت وسـیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحهٔ ۵۶)

۵۸- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

الـف) عـده‌ای از اندیشـمندان کـه بخشـی عمـده‌ای از سیاسـت را قـدرت می‌پندارند، معتقدند سیاست بـا غایـت و هـدف سـعادت و فضـیلت داوری نمی‌گردد بلکه بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می‌شود.

پ) در گذشته به صورت عادی، سیاست محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمد ولی امروزه تمامی جامعه می‌تواند قلمرو سیاست باشد و ایـن سـخن هرگز به این معنا نیست که هر نگاه به جامعه و هر وجهی از جامعه، سیاسی باشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۵۹- گزینهٔ «۳» *(فاطمه قریبیان)*

قدرت اقناعی با تغییر نگرش و باور فرد تابع قدرت اعمال می‌شود.

در قدرت اقناعی فرد محاسبهٔ سود و زیـان نمـی‌کنـد / اقنـاع در مـواردی از طریق درست و شایسته و در مواردی از طریق نادرست شکل مـی‌گیـرد / در مورد قدرت اقناعی تبعیت نشانه کار درست است / قدرت تنبیهی منحصر در دست دولت‌هاست / قدرت تنبیهـی از طریـق قـانون و مراحـل قـانونی طـی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۶۰- گزینهٔ «۲» *(فاطمه قریبیان)*

پیوند میان نقش‌ها، واحدها، ساختار اجتماعی مثل رابطهٔ اقتصـاد و سیاسـت را شامل می‌شود که از ان به یکپارچگی نظام تعبیر می‌شود.

سازمان چون با قدرت اقناعی تناسب دارد پس با تغییر نگرش و اعتقاد فـرد تابع همراه است.

در طول تاریخ از اثرگذاری مالکیت کاسته شده است.

بزرگترین و موثرترین سازمان‌ها جوامع هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۶۱- گزینهٔ «۲» *(یاسین ساعدی)*

تشریح موارد نادرست:

ـ امروزه بیشترین قـدرت‌هـا درون سـازمان‌هـا متمرکـز شـده انـد؛ مـثلاً در شرکت‌های بزرگ از سهم مالکیت و نقش سهامداران کاسته شده و بر نقـش مدیران و مشاوران افزوده شده است.

ـ انتخابات یکی از شیوه‌های مشارکت سیاسی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

۶۲- گزینهٔ «۳» *(ریحانه امینی)*

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	مثال و نمونه	موارد نقض
شخصیت	تنبیهی		گاندی
مالکیت	تشویقی		
سازمان	اقناعی	مدرسه	سازمان نظام پزشکی (در صورتی که به اعلامیه‌های بهداشتی جهانی توجهی نشود)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحهٔ ۶۱)

novinkonkor.com

۶۳- گزینهٔ «۲» *(آزیتا بیدقی)*

اشتراک شخصیت و مالکیت وسازمان: منابع قدرت

افتراق ابزار اعمال قدرت تشویقی و اقناعی: تحقق ارزش‌های اجتماعی ثروت و دانش

اشتراک قدرت و ثروت و دانش: ارزش‌های واسطه‌ای

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۴، ۵۹ و ۶۱)

۶۴- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

ـ سازمان، پیوند میان افـراد و گـروه‌هـای انسـانی ماننـد رابطـهٔ همکـاران و هموطنان و هم کیشان را در برمی‌گیرد که از آن به «انسجام اجتماعی» یـاد می‌شود.

ـ قدرت نامشروع، غیراخلاقی و غیر قانونی می‌تواند یک فساد و شر اجتماعی باشد ولی خود قدرت به هیچ وجه امر شر و پلیدی نیست. از این رو، همواره باید قدرت‌ها را با رویکردی عالمانه و انتقادی بنگـریم تـا شـرعی، اخلاقـی و قانونی بودن آن را دریابیم.

ـ لازمهٔ سازمان، پذیرفتن اهداف سازمان توسط افراد و اعضای آن است.

ـ سابقهٔ تاریخی اعمال تنبیهی قدرت، شهرت هراسناکی بـرای قـدرت پدیـد آورده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

۶۵- گزینهٔ «۳» *(ریحانه امینی)*

تشریح موارد نادرست:

ـ اغلب جهان‌های اجتماعی رعایت حق و مبارزه با باطل را لازم دانسته اند.

ـ امور سیاسی پدیده‌هایی خنثـی نیسـتند و همـواره از انسـان‌هـا، اطاعـت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

جامعه‌شناسی (۳) – اختیاری

۶۶- گزینهٔ «۴» *(آرش مرتضایی‌فر)*

متن صورت سؤال و عبـارت گزینـهٔ «۴» هـر دو در پـی تأییـد لـزوم وجـود سیاست در زندگی اجتماعی هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۶۷- گزینهٔ «۱» *(آرش مرتضایی‌فر)*

ـ جوامع خود بزرگترین و مؤثرترین سازمان‌ها هستند.

ـ امروزه از سهم مالکیت فروکاسته شده و در مقابل نقـش سـازمان افـزایش یافته است؛ به‌گونه‌ای که امروزه بیشترین قدرت‌ها درون سازمان‌هـا متمرکـز شده‌اند؛ مثلاً در شرکت‌های بزرگ از سهم مالکیت و نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران و مشاوران افزوده شده است.

ـ قدرت اقناعی بر بسیاری از اعمـال قـدرت‌هـا سـرپوش مـی‌گـذارد و آن را پنهان می‌کند که وقتی آشکار می‌شود، بسیار ناحق و ناروا به‌نظر می‌آید.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۳)

۶۸- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

ـ لیبرال دموکراسی، هیچ حقیقت و فضیلیتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد.

ـ پیدایش، قوام و دوام ارزش‌هـا در دو قلمـروی آرمـانی و واقعـی، محصـول آگاهی، خواست و عمل مردم است ولی در قلمروی حقیقی، ارزش‌ها مستقل از خواست و تمایل افرادند.

ـ رویکرد تبیینی با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

۶۹- گزینهٔ «۲» *(آرش مرتضایی‌فر)*

برخی تفاوت‌ها، تفاوت اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها رتبه‌بندی کرد مثل نژاد و رنگ پوست و ...

تفاوت در ضریب هوشی، یک نابرابری طبیعی و نابرابری در تحصـیلات یـک نابرابری اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۷۰- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیر ماه)*

ـ حمایت دولت‌هـا از افـراد کـم‌درآمـد و رقابـت افـراد براسـاس توانـایی و شایستگی: طرفداران عدالت اجتماعی

ـ برده بودن دهقانان در نظام فئودالی: طرفداران قشربندی اجتماعی (رویکرد لیبرالی)

ـ برقراری عدالت با توزیع برابر ثروت: مخالفان قشربندی اجتماعی (رویکـرد کمونیستی)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۶)

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۱)

۷۱- گزینهٔ «۳» *(آرش مرتضائی‌فر)*

ساختمان وزارت راه و شهرسازی: عینی و کلان

خاطرهٔ تولد دوسالگی سینا: ذهنی و خرد

هدیهٔ روز مادر: عینی و خرد

حق بر تشکیل اجتماعات: ذهنی و کلان

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۷۲- گزینهٔ «۳» *(آزیتا بیدقی)*

مجموعه‌ای از عقاید و ارزش‌ها و هنجارها و نمادها که برای رفع نیاز معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند: نهاد اجتماعی

سرایت تغییر در هنجارها به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی: تغییر و تحول بنیادین جهان اجتماعی

دانایی بهتر از نادانی است: ارزشِ نهاد تعلیم و تربیت

انسان تربیت پذیر است: عقاید نهاد تعلیم و تربیت

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۷۳- گزینهٔ «۴» *(ریحانه امینی)*

تشریح موارد:

ـ یکی از مهمترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور سادهٔ آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

ـ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

ـ تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۷۴- گزینهٔ «۲» *(محمدمهدی یعقوبی)*

عده‌ای از جامعه‌شناسان مانند آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس معتقدند همهٔ جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و برهمین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همهٔ آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگ سالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همهٔ جوامع در یک خط قرارمی‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۷۵- گزینهٔ «۴» *(فاطمه قریبیان)*

ـ جهان دنیوی دارای فرهنگ دنیوی است. به فرهنگ دنیوی فرهنگ سکولار می‌گویند و منظور از آن فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن مربوط به همین جهان است. در این فرهنگ جهان دیگر انکار می‌شود یا در محدودهٔ منافعی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد پذیرفته می‌شود. جهان دنیوی همهٔ ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد و ظرفیت‌ها و خواسته‌های معنوی انسان را به فراموشی می‌سپارد.

ـ هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی پا بر جاست پیامدهای آن نیز باقی است.

ـ هر چهار گزینه در مورد ویژگی‌های جهان متجدد از دیدگاه وبر درست است.

ـ جهان اساطیری امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۳، ۴۷ تا ۴۹)

جامعه‌شناسی (۲)

۷۶- گزینهٔ «۲» *(آرش مرتضائی‌فر)*

استبداد قومی می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی ظاهر دینی خود را حفظ کند (ساخت تکیهٔ دولت توسط ناصرالدین شاه). استبداد استعماری چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت (ممنوعیت حجاب)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحهٔ ۳۱)

۷۷- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

در ادبیات مدرن به حالات روانی آدمیان در زندگی روزمرهٔ دنیوی و این‌جهانی پرداخته می‌شود و به سلوک‌های معنوی و مکاشفات الهی انسان پرداخته نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱)

۷۸- گزینهٔ «۳» *(آرش مرتضائی‌فر)*

روشنگری در معنای خاص به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب گفته می شود. انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و از بین بردن موانعی آمده‌اند که راه بر حقیقت بسته‌اند که این مطلب روشنگری در معنای عام را می‌رساند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

novinkonkor.com

۷۹- گزینهٔ «۳» *(مریم فسروی رهنوی)*

الف) دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها و زندگی مردم زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم اورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

ب: تحریفاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد دو پیامد زیر را داشت:

در سطح اندیشه و نظر مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

در سطح زندگی و عمل مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراطوری روم به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع عملکرد دنیوی خود را توجیه دینی می‌کرد.

پ) جنگ‌های صلیبی، مواجههٔ اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم آورد. فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیا طلب کلیسا فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. این رقیبان به دلیل رویکرد دنیوی خود و برای حذف کلیسا به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۶، ۴۸ و ۴۹)

۸۰- گزینهٔ «۳» *(فاطمه قریبیان)*

انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری دارد نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.

علم علاوه بر جنبهٔ ملکی دارای جنبهٔ ملکوتی است یعنی انسان را به سمت خدای جهان و کمال حقیقی‌اش فرا می‌خواند و وسیله‌ای است برای رساندن انسان به کمال که دنیا و آخرت او را آباد می‌کند و وظیفه‌اش محدود به آباد کردن این دنیا نمی‌شود.

در فرهنگ دینی حقوق انسان براساس ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان شکل می‌گیرد یعنی از سویی خداوند هم خالق جهان است و هم تدبیرکننده و هدایت کننده و از سویی دیگر در سرنوشت انسان‌ها گرایش‌ها و شناخت‌هایی وجود دارد که او را متمایل به خدا و پذیرش تدبیر و هدایت او می‌کند.

سیاست متناسب با باورها و ارزش‌های بنیادین غرب نه می‌توانست به‌دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی باشد و نه می‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

روان‌شناسی

۸۱- گزینهٔ «۲» *(فاطمه عبدالوند)*

در سبک تصمیم‌گیری تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد. در میان نوجوانان این‌گونه سبک تصمیم‌گیری، زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است (عبارت اول). در سبک تصمیم‌گیری احساسی ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است. برای مثال در تصمیم‌گیری برای ازدواج، احساسی عمل‌کردن می‌تواند پیامدهای ناگوار داشته باشد. احساسات، به دلیل زودگذر بودن، نمی‌توانند زیربنای تصمیم‌گیری باشند (عبارت دوم). در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود. به عبارت دیگر، فردی که دارای این سبک تصمیم‌گیری است «دست، دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد» (عبارت سوم). در سبک تصمیم‌گیری منطقی، تصمیم‌گیرنده تمامی راهکارهای ممکن را می‌سنجد. سبک تصمیم‌گیری منطقی نه تنها در عوامل زیربنایی با سایر سبک‌ها فرق دارد، بلکه تابع یک روش قاعده‌مند و منظم است. در این سبک، فرد پله‌پله و طبق قوانین پیش می‌رود (عبارت چهارم).

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۶ و ۱۴۷)

۸۲- گزینهٔ «۲» *(فاطمه عبدالوند)*

در عبارت صورت سؤال، دقیقاً به مرحلهٔ سوم تا هفتم تصمیم‌گیری اشاره شده است:

بررسی دروس هر رشته (بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت، مرحلهٔ سوم)، امنیت شغلی (ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت، مرحلهٔ چهارم)، برگزیدن رشتهٔ انسانی (اجرای بهترین اولویت، مرحلهٔ پنجم)، مطالعهٔ دقیق و هدفمند دروس این رشته (تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر، مرحلهٔ ششم)، پیشرفت تحصیلی مطلوب و ابراز رضایت تحصیلی (بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر، مرحلهٔ هفتم).

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحهٔ ۱۴۸)

۸۳- گزینهٔ «۴» *(محمدعرفان فرهادی)*

تصحیح عبارت‌های نادرست:

ـ دادن پاسخ عاطفی غیرمعمول به دیگران از موقعیت‌های پرخطر محسوب می‌شود.

ـ اولین گام تصمیم‌گیری، ارائهٔ تعریف دقیق از تصمیم مورد نظر است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۸، ۱۵۳ و ۱۵۴)

۸۴- گزینهٔ «۳» *(عادله علیرضایی‌مقدم)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ـ حضرت علی(ع) شرط تصمیم‌گیری را رسیدن به یقین می‌داند و در حکمت ۲۷۴ نهج‌البلاغه می‌فرماید: «چون به یقین رسیدید، اقدام کنید.»

ـ در تصمیم‌گیری، همهٔ راه‌ها امکان‌پذیر است، ولی یک راه از همه مطلوب‌تر است.

ـ در حل مسئله، حل‌کنندگان مسئله، باید راه‌حل‌های مسئله مورد نظر را خودشان بازآفرینی کنند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

novinkonkor.com

۸۵- گزینهٔ «۱» *(محمد حبیبی)*

بررسی عبارت‌های موجود در گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: سؤالات چهارگزینه‌ای تصمیم‌گیری نیستند. در تصمیم‌گیری همهٔ پاسخ‌ها درست هستند و ما را به هدف می‌رسانند و یک پاسخ بهتر از پاسخ‌های دیگر است. اما در سؤالات چهارگزینه‌ای فقط یک پاسخ درست است. بنابرین سؤالات چهارگزینه‌ای صرفاً حل مسئله هستند.

گزینهٔ «۲»: در یک تصمیم‌گیری ممکن است تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌ها محدود باشد، ولی به‌دلیل اهمیت فراوان موضوع، نوع تصمیم‌گیری دشوار تلقی شود.

گزینهٔ «۳»: ممکن است یک تصمیمی گروهی باشد و در عین حال یک تصمیم ساده و معمولی باشد. مثلاً گروهی از دوستان که باید از بین سه فیلم، یکی را انتخاب کرده و تماشا کنند.

گزینهٔ «۴»: قطعاً پاسخ افراد در مورد علت انتخاب‌هایشان به مقدار هزینه و مزایای خاص آن مربوط است. به عبارت دیگر افراد براساس خرد و دانششان تصمیم می‌گیرند کدام اولویت را انتخاب کنند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۱)

۸۶- گزینهٔ «۴» *(محمد حبیبی)*

بررسی عبارت‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: اینکه برای تصمیم‌گیری درست‌تر با دیگران مشورت کنیم نشان‌دهندهٔ سبک تصمیم‌گیری وابسته و کوچک‌شمردن خود نیست. وقتی می‌توان گفت فرد دارای سبک تصمیم‌گیری وابسته و کوچک‌شمردن خود است که خودش را ناتوان از تصمیم‌گیری بداند و تصمیماتش تماماً مبتنی بر دیگران باشد.

گزینهٔ «۲»: بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر، آخرین مرحلهٔ تصمیم‌گیری است و قاضی هنوز به این مرحله نرسیده است. قاضی دست، دست نمی‌کند، او در حال بررسی همهٔ جوانب است تا تصمیم درستی اتخاذ کند.

گزینهٔ «۳»: ما از سوگیری قاضی اطلاعی نداریم. شاید قاضی میل به مجازات متهم دارد، که در این صورت تعارض شکل‌گرفته گرایش-گرایش است، یا شاید قاضی میل به مجازات متهم ندارد، که در این صورت با تعارض اجتناب-اجتناب مواجه هستیم.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۹ تا ۱۴۱)

۸۷- گزینهٔ «۴» *(حمیدرضا توکلی)*

عبارت اول مسئلهٔ حیاتی ریاست جمهوری را بیان می‌کند، پس مهم است و علی‌رغم وجود چهار نامزد، انتخاب بسیار دشوار است، پس پیچیده است.

عبارت دوم به دلیل وجود انتخاب‌های زیاد، پیچیده است اما مسئلهٔ مهمانی مسئله‌ای معمولی است.

عبارت سوم، انتخاب شغل مسئله‌ای است مهم و علی‌رغم وجود دو انتخاب، انتخاب آن‌ها کار آسانی نیست.

عبارت چهارم، یک مسئلهٔ معمولی است و خیلی مهم نیست اما وجود ده‌ها گزینه کار را دشوار می‌کند، پس پیچیده است.

(روان‌شناسی، تفکر(۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۸۸- گزینهٔ «۳» *(حمیدرضا توکلی)*

در بعضی مواقع تصمیم‌گیری با خطر همراه است. در چنین حالتی اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها بر اساس دانش و خرد خود عمل می‌کنیم یا به عبارت دیگر، هزینه و مزایای خاص آن را در نظر می‌گیریم.

گزینه‌های «۲ و ۴»: تصمیم‌گیری‌های خطرناک مثل مصرف موادمخدر و اعتیاد، نشان می‌دهد که تصمیم‌گیری‌ها صرفاً بر اساس ضرر یا خطر صورت نمی‌گیرند و عواملی دیگری هم دخیل هستند.

(روان‌شناسی، تفکر(۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۸۹- گزینهٔ «۴» *(فاطمه بیات)*

بررسی عبارت‌ها:

ـ اعتماد افراطی روش غلطی است که مانع تصمیم‌گیری می‌شود. برای مثال دانش‌آموز زرنگی که فکر می‌کند در همه جا با اندک مطالعه‌ای بهترین نتیجه را به‌دست می‌آورد.

ـ کوچک‌شمردن خود، دست کم گرفتن خود، عصبانی بودن، ترسو بودن و «اعتماد به نفس پایین» مانع تصمیم گیری درست می‌شود. تصمیم گیرنده‌ای که اعتماد به نفس کمی داشته باشد، نمی‌تواند در فرایند تصیم‌گیری موفق باشد.

ـ یکی از موانع تصمیم‌گیری «سوگیری تأیید» است. در این قاعدهٔ غلط فرد فقط از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند. مانند کسی که با وجود دسترسی به شواهد ناراستی یکی از همشهریانش، همچنان بر این باور است که همشهریان وی عاری از خطا هستند.

ـ افرادی که قادر به کنترل هیجان‌های خویش نباشند، به طور مداوم با شکست درتصمیم‌گیری روبه‌رو می‌شوند؛ مانند مربی فوتبالی که به دلیل ابراز احساسات منفی تماشاگران، بهترین بازیکن زمین را تعویض می‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

۹۰- گزینهٔ «۳» *(فاطمه بیات)*

مریم بین یک امر خواستنی (موقعیت شغلی مناسب) و یک امر ناخواستنی (تغییر محل زندگی و دور شدن از خانواده و دوستان) در تعارض است و قادر به تصمیم‌گیری نیست. در نتیجه او با موقعیت عاطفی ناخوشایندی به نام تعارض گرایش ـ اجتناب مواجه می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحهٔ ۱۵۲)

novinkonkor.com

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

۹۱- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«ما»: هرچه/ «تُقدّموا»: (در این‌جا) پیش بفرستید (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)/ «لِأنفُسِکُم»: برای خودتان (رد گزینهٔ «۱»)/ «خَیرٍ»: خوبی (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)/ «تَجِدوه»: (ضمیر «ه» مفرد است) آن را می‌یابید (رد سایر گزینه‌ها)/ «عندَ الله»: نزد خداوند

(ترجمه)

۹۲- گزینهٔ «۱» *(ولی برهی - ابهر)*

«قد نَری»: گاهی می‌بینیم (رد گزینهٔ «۳») / «عجائز» (نکره): پیرمردهایی (رد گزینهٔ «۴») / «یغرسون»: کشت می‌کنند / «فسائل» (نکره): نهال‌هایی (رد گزینهٔ «۴») / «لا تُثمر»: میوه نمی‌دهند (رد گزینهٔ «۳») / «إلی سنوات»: تا سال‌ها (رد گزینهٔ «۲») / «یُحیّرنا»: ما را حیران می‌سازد، حیرانمان می‌کند (رد گزینهٔ «۴») / «و نحن لا نعلم»: در حالی که ما نمی‌دانیم/ «أنّهم»: که آن‌ها (رد گزینهٔ «۲») / «الفسائل»: نهال‌ها، این نهال‌ها، آن نهال‌ها (معرّف به «الـ» است و در عبارت قبلی به صورت نکره به کار رفته است، بنابراین «الـ» می‌تواند به‌صورت «این، آن» ترجمه شود) / «لکی یأکل»: تا بخورند / «من ثمارها»: از میوه‌هایشان (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «کما»: همان‌طور که/ «ممّا»: از آنچه (رد گزینهٔ «۳») / «غَرسه»: کشتش کردند، آن را کشت کردند / «أمس»: دیروز

نکتهٔ مهم درسی:

هرگاه اسمی بار اول به‌صورت نکره بیاید و سپس همان اسم همراه با «الـ» تکرار شود، می‌توانیم «الـ» را به‌صورت (این، آن) ترجمه کنیم: (فسائل . . . الفسائل)

(ترجمه)

۹۳- گزینهٔ «۳» *(مصطفی قدیمی‌فرد)*

«رأی»: (ماضی ساده) دیدند (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «المُشاهدون»: بینندگان، مشاهده کنندگان/ «حیّة»: (نکره) ماری، یک مار (رد گزینهٔ «۲») / «تَقتربُ بسرعة»: با سرعت نزدیک می‌شد/ «الشاطئ»: ساحل/ «قُلتُ لصدیقی»: به دوستم گفتم / «إنْ»: (ادات شرط) اگر، چنانچه (رد گزینهٔ «۲») / «ارادتْ»: (فعل شرط و ماضی) خواست، بخواهد (ترجمهٔ آن به‌صورت ماضی و مضارع التزامی هر دو صحیح است) / «الحیّة»: (معرفه) آن مار / «أن تَصیدَ»: (که) شکار کند / «طیراً»: (نکره) پرنده‌ای (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «تَقِف»: می‌ایستد / «کالعصا»: مانند عصا

نکتهٔ مهم درسی:

هرگاه فعل شرط، ماضی باشد، ترجمهٔ آن به دو صورت ماضی و مضارع التزامی صحیح است.

(ترجمه)

۹۴- گزینهٔ «۲» *(عمار تاجبخش)*

«المُعرّبات»: عربی‌شده‌ها / «هی مفرداتٌ»: همان واژگانی هستند / «قد تَغیّرَت أصواتُها و أوزانها»: آواها و وزن‌هایشان تغییر کرده است («قَد تَغَیَّرَت» ماضی نقلی است ← رد گزینهٔ «۴»؛ «أصوات» فاعل است در حالی که در گزینهٔ «۱» به‌صورت مفعول ترجمه شده است ← رد گزینهٔ «۱») / «نَطَقَها»: آن‌ها را بر زبان آوردند / «العربُ»: عرب‌ها / «وفقاً لألسنتهم»: بر اساس گویش‌های خود / «فبُدِّلت»: (فعل مجهول) پس تغییر یافته‌اند (رد گزینهٔ «۳»)

(ترجمه)

۹۵- گزینهٔ «۱» *(علی محسن‌زاده)*

«حینما»: هنگامی که / «کان یُجلِسُ»: می‌نشانید (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «أطفاله»: بچه‌هایش (رد گزینهٔ «۳») / «عنده»: نزد خود / «یُقبّلهم»: آن‌ها را می‌بوسید / «و هم یَحضنونَه»: (جملهٔ حالیه) در حالی که او را در آغوش می‌گرفتند، در حالی که بغلش می‌کردند (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «لم یُفَرِّق»: فرق نگذاشت (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «لن أنساک»: فراموشت نخواهم کرد (رد گزینهٔ «۳»)/ «لحظةً»: لحظه‌ای (رد گزینهٔ «۲»)/ «یا أبی»: ای پدر من (رد گزینهٔ «۲»)

(ترجمه)

۹۶- گزینهٔ «۱» *(محمد کرمی‌نیا - رفسنجان)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: «حتّی لا یتضرّر دماغُه»: تا مغزش آسیب نبیند (دقت کنید «دماغُ» فاعل است نه مفعول!)

گزینهٔ «۳»: «النّسیج» و «اللّسان» هر دو معرفه هستند و نباید به‌صورت نکره ترجمه شوند. همچنین ترکیب «جمجمته الصغیرة» باید به‌صورت «جمجمهٔ کوچک او» ترجمه شود.

گزینهٔ «۴»: «عشْر»: (مفرد) ده/ «الشجرة»: (معرفه) درخت

(ترجمه)

novinkonkor.com

۹۷- گزینهٔ «۴» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «جاءَ المُسلمونَ بِأسیرَةٍ»: مسلمانان، اسیری را آوردند؛ دقت کنید «جاء بِـ» به‌صورت «آورد» ترجمه می‌شود.

گزینهٔ «۲»: «الآخِرونَ»: آیندگان

گزینهٔ «۳»: «اِنزَعَجَ»: آزرده شد/ «الطّفل»: کودک/ «اُمّه»: مادرش

نکات مهم درسی:

به تفاوت‌های کلمات مشابه زیر بسیار دقّت کنید:

«الآخِرونَ: (اسم فاعل) آیندگان» / «الآخَرونَ: (اسم تفضیل) دیگران»

(ترجمه)

۹۸- گزینهٔ «۳» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

«هرگاه»: إذا (رد گزینهٔ «۴») / «ورزشگاه»: (معرفه) المَلعبُ (رد گزینهٔ «۱») / «تماشاچیان»: المُتفرّجینَ/ «پُر شود»: امتَلأ (فعل شرط می‌تواند به‌صورت ماضی یا مضارع بیاید.) / «مسابقه»: المُباراة (رد گزینهٔ «۴») / «شروع می‌شود»: ابتَدأ (جواب شرط می‌تواند به‌صورت ماضی یا مضارع بیاید.) (رد گزینهٔ «۱»)/ «تشویق می‌کنیم»: نُشجّعُ (رد گزینهٔ «۲»)/ «تیممان»: فریقنا (رد گزینهٔ «۴»)/ «تا برنده شود»: لِکَی (حتّی) یَفوزَ (رد گزینهٔ «۴»)

(ترجمه)

۹۹- گزینهٔ «۲» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

عبارت عربی می‌گوید: «بادها به سمتی می‌وزند که موافق میل کشتی‌ها نیست!» که بیانگر مفهوم این بیت فارسی است:

بَرَد کشتی آنجا که خواهد خدای/ و گر جامه بر تن دَرَد ناخدای

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مفهوم: دنیا مزرعهٔ آخرت است

گزینهٔ «۳»: مفهوم: باید قبل از هرکاری، اندیشید

گزینهٔ «۴»: مفهوم: پرسشگری مهم و ارزشمند است

(مفهوم)

ترجمهٔ متن درک مطلب:

«فرهنگ عربی سرشار از نمادها و معانی‌ای است که تاریخ و میراث آن را منعکس می‌کند. یکی از این نمادها، اسب‌های عربی هستند؛ اسب‌ها در فرهنگ عربی نمادی از افتخار و شجاعت به شمار می‌روند و در سوارکاری، جنگ‌ها و وسایل حمل و نقل مورد استفاده قرار می‌گیرند. اسب‌های عربی به خاطر زیبایی، سرعت و هوش خود شناخته می‌شوند که این امر آن‌ها را مورد تحسین همگان قرار داده است. این نماد در مثل‌های عامیانه نیز گاهی پدیدار می‌شود. شعر بخشی اساسی از میراث عربی به حساب می‌آید که برای بیان احساسات و افکار به کار می‌رود. شاعران در جامعهٔ عربی قدیم جایگاه بالایی داشته‌اند.

معماری اسلامی نماد دیگری است که با تزئینات پیچیده و قوس‌های زیبا شناخته می‌شود و روح خلاقیت و هنر را در جهان عرب آشکار می‌سازد، مانند مساجد و کاخ‌هایی که بر عظمت تمدن اسلامی گواهی می‌دهند. این نمادها بخشی از هویت فرهنگی غنی عرب‌ها را نمایان کرده و تاریخ متنوّع آن را بازتاب می‌دهند!»

۱۰۰- گزینهٔ «۱» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

عبارت گزینهٔ «۱»: «اسب‌های عربی فقط در سوارکاری و مسابقات مورد استفاده قرار می‌گیرند!»؛ با توجه به قید «فقط»، این جمله نادرست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: واضح است که عرب‌ها به حفاظت از میراث فرهنگی خود پایبند هستند!

گزینهٔ «۳»: نمادهایی که میراث ملّت را منعکس می‌کنند، در گذر دوران باقی می‌مانند!

گزینهٔ «۴»: گاهی اوقات، در میان مردم مثل‌هایی می‌شنویم که دربارهٔ اسب‌های عربی صحبت می‌کنند!

(درک مطلب)

۱۰۱- گزینهٔ «۳» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

ترجمهٔ صورت سؤال: معماری اسلامی بر چه چیزی دلالت می‌کند؟ دلالت می‌کند بر .....

عبارت گزینهٔ «۳»: «این‌که عرب‌ها زندگی ساده‌ای نداشتند!»؛ باتوجه به متن نمی‌تواند پاسخ مناسبی باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هنر ارزندهٔ هنرمندان عرب!

گزینهٔ «۲»: خلاقیت و نوآوری نزد مسلمانان!

گزینهٔ «۴»: این که تمدّن اسلامی، تاریخ بسیار گرانقدری دارد!

(درک مطلب)

۱۰۲- گزینهٔ «۳» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

در متن دربارهٔ «زیبایی، شجاعت و هوش» اسب‌های عربی صحبت شده است، اما اشاره‌ای به «احساسات» آن‌ها نشده است.

(درک مطلب)

novinkonkor.com

۱۰۳- گزینهٔ «۴» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

«اسم فاعل من مصدر «المُشاعرة»» نادرست است. اسم فاعل هرگاه بر وزن «فاعِل» باشد، می‌فهمیم که از مصدر ثلاثی مجرّد ساخته شده است، درحالی که «المُشاعرة» مصدری مزید از باب مفاعلة است.

نکات مهم درسی:

۱) اسم فاعل اگر بر وزن «فاعِل» بیاید، از مصدر مجرّد ساخته شده است، اما اگر با «مُـ» شروع شود، از مصدر مزید (از باب‌ها) ساخته شده است.

۲) اسم مفعول اگر بر وزن «مَفعول» بیاید، از مصدر مجرّد ساخته شده است، اما اگر با «مُـ» شروع شود، از مصدر مزید (از باب‌ها) ساخته شده است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۰۴- گزینهٔ «۴» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

«مصدره: «تَنویع»» نادرست است. «المُتنوّع» از فعل مضارع «یَتَنوَّعُ»، یعنی از باب تفعُّل و مصدر «تَنوُّع» ساخته شده است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۰۵- گزینهٔ «۲» *(عمار تاجبخش)*

معادل عربی کلمهٔ «گردشگران»، «سُیّاح» (جمع مکسّرِ «سائِح») است که در گزینهٔ «۲» حرف اوّل آن به جای ضمّه، به اشتباه فتحه گرفته است.

(ضبط حرکات)

۱۰۶- گزینهٔ «۱» *(فاطمه منصورخاکی)*

«مَن»: از ادوات شرط / «یَتَوَکَّلْ»: فعل شرط / «فَهُوَ حَسبُهُ»: جواب شرط (جملهٔ اسمیّه)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: «مَن» به معنی «چه کسی» اسم استفهام (پرسشی) است. (چه کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت؟)

گزینهٔ «۳»: «ما» به معنی «آنچه» اسم موصول است. (آنچه در آسمان‌ها و زمین است، از آنِ خداست.)

گزینهٔ «۴»: «ما» به معنی «آنچه» اسم موصول است. (آنچه نزد شماست، از بین می‌رود و آنچه نزد خداوند است، پایدار است.)

(انواع جملات)

۱۰۷- گزینهٔ «۲» *(محمود بادبرین - یاسوج)*

در گزینهٔ «۲»، جواب شرط «إنّ الله به علیم» از نوع جملهٔ اسمیه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها «أطیعوا، یُساعدک، لن یذوق» همگی جواب شرط از نوع فعل هستند.

(انواع جملات)

۱۰۸- گزینهٔ «۴» *(احسان کلاته عربی)*

«صدیقینِ» بار اول به‌صورت نکره آمده است و بار دوم همراه با «الـ» تکرار شده است (الصدیقانِ)؛ بنابراین «الـ» معنای اشاره (این، آن) می‌دهد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هرچند که کلمهٔ «طائرة» در ابتدا به‌صورت نکره ظاهر شده و در ادامه با «الـ» آمده است، اما آنچه باعث شده در ترجمه از صفت اشاره استفاده کنیم، اسم اشارهٔ «تلک» است، نه حرف «الـ»!

گزینهٔ «۲»: کلمهٔ «قلم» در ابتدا به شکل مفرد آمده و در ادامه، جمع این واژه به شکل «الأقلام» آمده است، بنابراین «الـ» معنای اشاره ندارد.

گزینهٔ «۳»: برعکسِ اسلوبی که دربارهٔ ترجمهٔ «الـ» آموخته‌ایم، در این‌جا، ابتدا «الشارع» به‌صورت معرفه آمده و سپس به شکل نکره (شارع) تکرار شده است.

(قواعد اسم)

۱۰۹- گزینهٔ «۳» *(امیرحسین شکوری)*

صورت سؤال، کلمهٔ «تلمیذ» را می‌خواهد که شبیه یک اسم نکره (همراه با «ی» و «یک») ترجمه شود؛ در گزینهٔ «۳»، چون بعد از «التّلمیذ»، «الّذی» آمده است، این کلمه همراه با «ی» ترجمه می‌شود (دانش‌آموزی که درس‌هایش را به دقت کامل مطالعه نمی‌کند، شایسته نیست که توقّع موفقیت داشته باشد!)

نکات مهم درسی:

هرگاه بعد از یک اسم معرفه، «الّذی، الّتی، الّذین» بیاید، اسم معرفه عموماً شبیه یک اسم نکره (همراه با «ی» و «یک») ترجمه می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «التّلمیذ» معرفه است و به‌صورت نکره ترجمه نمی‌شود (دانش‌آموز غایب بود)

novinkonkor.com

گزینهٔ «۲»: در این جمله نیز «التّلمیذ» معرفه است و به‌صورت نکره ترجمه نمی‌شود (دانش‌آموز همان کسی است که ...) دقت کنید که بین «التّلمیذ» و «الّذی»، ضمیر «هو» آمده است، پس «التّلمیذ» به شکل نکره ترجمه نمی‌شود.

گزینهٔ «۴»: با اینکه «تلمیذاً» در این عبارت نکره است، امّا به‌صورت معرفه ترجمه می‌شود، زیرا معدود اعداد اگر نکره هم باشند، به‌صورت معرفه ترجمه می‌شوند (بیست و سه دانش‌آموز در کلاس ما ...)

(قواعد اسم)

۱۱۰- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور سراسری هنر ۹۹)*

در گزینهٔ «۳»، «لا تقربوا» فعل نهی مخاطب به معنی «نزدیک نشوید» است و معادل مضارع التزامی نیست.

در سایر گزینه‌ها فعل‌های «ألّا (أن لا) یقتربوا»، «أن تکونوا»، «حتّی لا تیأسوا» و «لیتعلّموا» همگی معادل مضارع التزامی هستند.

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۳) – اختیاری

۱۱۱- گزینهٔ «۱» *(مجید بیگلری)*

«خَیَّرتَهم»: به آن‌ها اختیار دادی (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «بین»: بین، میان / «الاقامة»: اقامت، ماندن / «فی المدینة»: در شهر / «أو»: یا (رد گزینهٔ «۳») / «العودة»: برگشت، بازگشت / «لَم یُصَدِّقوا»: باور نکردند (رد گزینهٔ «۴»)

(ترجمه)

۱۱۲- گزینهٔ «۲» *(محمود بادبرین - یاسوج)*

«لا شیء یقدرُ ... إلّا»: هیچ چیزی نمی‌تواند به جز، چیزی که می‌تواند فقط ... است (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «أن یُبعد»: دور کند (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «عن أهدافه»: از اهدافش / «یهزمه»: او را شکست دهد (ضمیر متصل «ـه» که به انتهای فعل چسبیده است، نقش مفعولی دارد و باید به‌صورت «او را» ترجمه شود ← رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «الکسل»: تنبلی

(ترجمه)

۱۱۳- گزینهٔ «۲» *(مجید بیگلری)*

«کان فی المسجد جماعتان»: دو گروه در مسجد بودند («المَسجِد» معرفه است ← رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «جماعةٌ»: گروهی، یک گروه / «یَتَفَقَّهونَ»: (قبلش «کانَ» آمده است، پس به‌صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود) دانش یاد می‌گرفتند (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «یَدعونَ اللهَ»: به درگاه خدا دعا می‌کردند / «و یسألونهُ»: و از او درخواست می‌کردند (رد گزینهٔ «۱»)

(ترجمه)

۱۱۴- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«یُعطَی: داده شود» مجهول است که به اشتباه، معلوم ترجمه شده است، همچنین «ألفی: دو هزار» (در اصل «ألفینِ» بوده) مثنّاست که به اشتباه در ترجمه مفرد آمده است.

(ترجمه)

۱۱۵- گزینهٔ «۳» *(ولی برجی - ابهر)*

در گزینهٔ «۳» خطایی وجود ندارد. باید دقت کنیم که «یغرسان» جملهٔ وصفیه و مضارع است و فعل جملهٔ قبلی نیز ماضی است، در این صورت فعل مضارع به‌صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «غَرسا» ماضی آمده و نادرست است.

گزینهٔ «۲»: «کان ... رأینا» ترکیب درستی نیست، ضمن اینکه «امیدوارانه» که حال است نیز در عبارت عربی معادلی ندارد.

گزینهٔ «۴»: «کنّا نری» به معنای (می‌دیدیم) است و نادرست می‌باشد.

(ترجمه)

۱۱۶- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«گذرا بودن و بی‌اعتباری دنیا» مفهوم کلی آیات شریفه در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» است، در حالی که گزینهٔ «۳»، به این نکته اشاره دارد که «خداوند ناظر بر اعمال انسان است.»

(مفهوم)

۱۱۷- گزینهٔ «۱» *(فاطمه منصورخاکی)*

«سلّم» فعل ماضی از باب تفعیل است که به‌صورت «سَلَّمَ» (لَـ) صحیح است.

(ضبط حرکات)

novinkonkor.com

۱۱۸- گزینهٔ «۲» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

در گزینهٔ «۲»، «أکثر المواطنین» مستثنی‌منه است که «مَن» (کسی که) از آن جدا شده است.

ترجمهٔ عبارت: بیشتر هموطنان به کاشت درختان توجّه نداشته‌اند به‌جز کسی که آن‌ها را دوست دارد!

(اسلوب استثناء)

۱۱۹- گزینهٔ «۳» *(ولی برهی - ابهر)*

در گزینهٔ «۳»، «أحد» مستثنی‌منه است.

ترجمهٔ عبارت: در برابر مشکلاتی که در زندگی با شما مواجه می‌شوند، از کسی به جز پروردگار توانایتان کمک نخواهید!

در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه ذکر نشده است.

(اسلوب استثناء)

۱۲۰- گزینهٔ «۳» *(روح‌الله گلشن)*

صورت سؤال، اسم فاعلی را می‌خواهد که نقش (محلّ اعرابی) آن، مفعول باشد و همراه با لفظ «فقط» ترجمه شود؛ یعنی باید به دنبال جمله‌ای باشیم که در آن «مستثنی‌منه» حذف شده و اسم بعد از «إلّا»، از لحاظ «ساختار» اسم فاعل و از لحاظ «نقش» مفعول باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «أحداً» قبل از «إلّا» آمده و مستثنی‌منه می‌باشد؛ هر چند اسم بعد از «إلّا» (العقلاء) جمعِ «العاقِل» و اسم فاعل است. (دقت کنید نقش آن در این حالت، با وجود مستثنی‌منه در جمله، فقط «مُستثنی» است، نه نقش دیگری!)

گزینهٔ «۲»: «الجاهل» به عنوان اسم فاعل، از اسمی قبل از «إلّا» جدا نشده؛ بنابراین مستثنی‌منه «محذوف» است امّا نقش آن فاعل است نه مفعول. (دقت کنید «کلام» نقش مفعول را دارد.)

گزینهٔ «۳»: «السَّیّاح» جمعِ «السّائِح» و اسم فاعل است؛ همچنین چون از اسمی قبل از «إلّا» جدا نشده، پس مستثنی‌منه «محذوف» است و نقشِ آن هم «مفعول» است برای فعلِ «ما شاهدتُ».

گزینهٔ «۴»: «مشاهدة» از اسمی قبل از «إلّا» جدا نشده؛ بنابراین مستثنی‌منه «محذوف» است امّا دقت کنید این کلمه هرچند در نقش مفعول برای فعل «ما أدّیتُ» است امّا چون «مصدر» (بر وزن: مُفاعَلَة) می‌باشد، اسم فاعل محسوب نمی‌شود.

(اسلوب استثناء)

تاریخ (۳)

۱۲۱- گزینهٔ «۱» *(تابان صیقلی)*

الف) بعد از اکتشاف نفت و پی بردن به اهمیت آن در مبادلات جهانی، انگلستان سرمایه‌گذاری و طمع‌ورزی وسیعی در بخش‌های جنوبی کشورمان انجام داد.

ب) بی‌کفایتی و فساد قاجار، به حدی بود که باعث نفرت مردم از آن‌ها شده بود تا حدی‌که هیچ‌گونه همراهی با این سلسله نمی‌کردند. از این رو انگلستان، نمی‌توانست روی حکومت قاجار حساب کند.

پ) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹، این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌توانند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا ضمیمه کنند.

(تاریخ (۳)، ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه، صفحهٔ ۹۲)

۱۲۲- گزینهٔ «۳» *(مهشید رستمی ریگ)*

دولت انگلیس برای دست‌یابی به اهداف خود برنامهٔ کودتایی طرح‌ریزی کرد و اجرای آن را به سفارت انگلیس و نیروهای انگلیسی مستقر در ایران واگذار کرد. آیرون ساید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سیدضیاءالدین طباطبایی دربارهٔ او جمع‌آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.

(تاریخ (۳)، ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۲۳- گزینهٔ «۳» *(محمد ابوالحسنی)*

در مادهٔ واحدهٔ مطرح شده در مجلس شورای ملی، مسئلهٔ خلع قاجار از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان مطرح شد، تمامی گزینه‌های دیگر مربوط به دورهٔ وزارت جنگ و نخست‌وزیری رضاخان بود اما مجلس مؤسسان بعد از مطرح شدن مادهٔ واحده افتتاح شد و بعد از شش روز بحث، رضاخان به پادشاهی ایران رسید.

(تاریخ (۳)، ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۲۴- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

انگلیسی‌ها، تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند (نه اینکه کامل مشکلات اقتصادی رو برطرف کنند) و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند.

(تاریخ (۳)، ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه، صفحهٔ ۹۸)

novinkonkor.com

۱۲۵- گزینهٔ «۳» *(علیرضا پدرام)*

الف) در «استعمار نو»، ارتش و تجهیزات دشمن دیده نمی‌شود اما مسئولان وابسته به قدرت‌های مستکبر هستند.

ب) در اثر اقدامات رضاشاه در جهت اعمال تغییرات در ساختار اداری کشور با برقراری نظم و انضباط، امکان توسعه فراهم آمد اما منجر به استبداد شاه و نادیده گرفتن مجلس و قوانین آن شد.

(تاریخ (۳)، ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

تاریخ (۳) – اختیاری

۱۲۶- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

رضاشاه دستور داد تا مسیر راه‌آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند. مسیر شرقی غربی می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند و این با منافع انگلستان در شرق در تضاد بود. در صورتی که احداث مسیر شمال جنوب، دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال به خلیج‌فارس (برای حمل به اروپا) را آسان می‌نمود.

(تاریخ (۳)، ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه، صفحهٔ ۹۶)

۱۲۷- گزینهٔ «۴» *(محمد ابوالحسنی)*

شهید آیت‌الله مدرس، پس از سال‌ها زندانی بودن در خواف، از خواف به کاشمر برده شد و پس از مدت کوتاهی، وی را در همان‌جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

(تاریخ (۳)، ایران در دورهٔ حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۲۸- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و اخراج شوروی از جامعهٔ ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهانِ پس از آن، صفحهٔ ۹۹)

۱۲۹- گزینهٔ «۳» *(مریم خسروی دهنوی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) هیتلر پس از به دست گرفتن زمام امور، قرارداد ورسای را لغو کرد و برنامه‌های اقتصادی و عمرانی گوناگونی را به اجرا در آورد. ساخت شبکهٔ وسیعی از جاده ها و راه‌آهن، ایجاد مؤسسات عمومی و راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ به خصوص صنایع تسلیحاتی از جمله طرح‌های عمرانی و اقتصادی بود که به اجرا درآمد.

ج) ساخت شبکه وسیعی از جاده ها و راه‌آهن، ایجاد مؤسسات عمومی و راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ به خصوص صنایع تسلیحاتی از جمله طرح‌های عمرانی و اقتصادی بود که به اجرا درآمد و به بحران رکود و بیکاری در آلمان پایان داد و شرایط تحقیرآمیز آلمان پس از جنگ جهانی اول را تا اندازهٔ زیادی دگرگون کرد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهانِ پس از آن، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۳۰- گزینهٔ «۲» *(محمدعلی رحیمی)*

موتسو هیتو از سال ۱۸۶۸ تا ۱۹۱۲ (طبق تصویر کتاب) امپراتور ژاپن بوده که در این مدت که نیمهٔ دوم قرن نوزدهم تا اوایل قرن بیستم را در بر می‌گیرد، ژاپن جبران عقب ماندگی‌های نظام قبلی را در ضمن (اصلاحات میجی) پیش گرفت و تحولات بسیاری در آموزش و پرورش، قانون اساسی، بخش نظامی و ... رقم زد. (درستی گزینهٔ «۳») به علاوه در نیمهٔ دوم قرن نوزدهم که ابتدای بازهٔ زمانی مذکور است ژاپن اولین گام‌ها را در مسیر صنعتی شدن برداشته و هم‌زمان شروع به استعمار سرزمین‌های پیرامون خود کرد. (درستی گزینهٔ «۱») خروج ژاپن از جامعهٔ ملل و تشکیل دولت‌های محور نیز بعد از جنگ جهانی اول بود که قاعدتاً پس از دورهٔ امپراتوری موتسو هیتو می‌باشد. (درستی گزینهٔ «۴») در فاصله دو جنگ جهانی (بعد از جنگ جهانی اول) هدایت ژاپن به دست نظامیان افتاد و آنان ژاپن را در جهت اهداف توسعه طلبانهٔ نظامی سوق دادند و به کشورهای همسایه از جمله چین لشکرکشی کردند. (رد گزینهٔ «۲»)

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهانِ پس از آن، صفحهٔ ۱۰۴)

تاریخ (۱)

۱۳۱- گزینهٔ «۳» *(مهشید رستمی ریگ)*

الف) شواهد باستان‌شناسی نشان می‌دهد که نخستین انسان‌واره‌ها حدود چهار میلیون سال پیش در علفزارهای آفریقا می‌زیستند.

ب) ابداع کشاورزی رویدادی مهم و سرنوشت‌ساز در زندگی انسان است. برخی باستان‌شناسان، از این پدیده با عنوان انقلاب کشاورزی یاد می‌کردند و اهمیت و تأثیر آن را در تاریخ بشر همچون انقلاب صنعتی در قرن ۱۸ میلادی می‌دانند.

ج) تا اواخر دورهٔ گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن‌گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدّی رسید که هنر نقاشی را برای نشان‌دادن احساس و اندیشه خود بکارگرفت.

د) از آنجا که زنان مسئولیت گردآوری خوراک را برعهده داشتند، به احتمال زیاد، کشت دانه توسط آنان آغاز گشت.

هـ) کاوش‌های باستان‌شناسی اخیر، بیشتر مناطق کوهپایه‌ای زاگرس در غرب ایران را خاستگاه کشاورزی می‌دانند.

(تاریخ (۱)، پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۰، ۳۲ تا ۳۴)

novinkonkor.com

۱۳۲- گزینهٔ «۴» *(علیرضا پدرام)*

توضیح داده شده مربوط به تمدن سومر در ناحیهٔ جنوبی بین‌النهرین است. موارد «الف» و «د» نیز به همین تمدن مربوط است، اما موارد «ب» و «ج» مرتبط با تمدن مصری‌هاست.

(تاریخ (۱)، پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۶، ۳۹ و ۴۰)

۱۳۳- گزینهٔ «۲» *(محمدمهدی یعقوبی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندرا گوپتا سر به شورش برداشت و سلسلهٔ موریا را بنیان گذاشت که در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید.

ج) شی هوانگ تی، دیوار بزرگ چین را تکمیل کرد. فرمانروایان پیش از او برای جلوگیری از هجوم اقوام صحراگرد، قسمت هایی از این دیوار را ساخته بودند. شی هوانگ تی، بخش‌های مختلف این دیوار را به یکدیگر متصل کرد تا دژی به طول ۲۴۰۰ کیلومتر با ۲۵۰۰۰ برج نگهبانی در مرز شمالی چین شکل بگیرد.

نکتهٔ مهم درسی:

پس از آشوکا حکومت موریا ضعیف شد و کم‌کم سلسلهٔ دیگری به نام گوپتا بر سرکار آمد و چندین قرن بر هند فرمان راند.

(تاریخ (۱)، هند و چین، صفحه‌های ۴۴، ۴۵، ۴۷ و ۴۸)

۱۳۴- گزینهٔ «۴» *(مریم فسروی رهنوی)*

تشریح عبارات نادرست:

ب) در نتیجهٔ توسعهٔ دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

ج) در یونان فقط مردان بالغی که از پدر و مادر آتنی به دنیا آمده بودند، شهروند آنجا محسوب می‌شدند.

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحهٔ ۵۴)

۱۳۵- گزینهٔ «۱» *(محمدعلی رحیمی)*

بر اساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت شامل چند مجلس و شماری مقامهای اجرایی بود. اشراف به واسطهٔ مجلس سنا، و عامهٔ مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در ادارهٔ کشور مشارکت می‌کردند. ریاست قوهٔ اجرایی به دو کنسول اعطا می‌شد که از میان اعضای سنا برای یک سال، بدون تکرار، انتخاب می‌شدند. در نتیجه نبردهای طولانی جمهوری رم تبدیل به قدرتی بزرگ در مدیترانه شده و به توسعه‌طلبی خود در اروپا، آفریقا و آسیا ادامه داد. آن‌ها با لشکرکشی به سرزمین‌های شرق دریای مدیترانه در غرب آسیا، بقایای حکومت سلوکیان را برانداختند و به سوی ایران پیشروی کردند. تنها حکومت اشکانی بود که در مقابل سپاه قدرتمند روم ایستادگی‌کرد و مانع پیشروی بیشتر آنان به سوی شرق شد. جنگ‌های متعدد و طولانی موجب قدرت گرفتن نظامیان شده و قرن اول قبل از میلاد جمهوری رم بر اثر رقابت سرداران جاه‌طلب دچار جنگ داخلی و آشفتگی شد. سرانجام با غلبهٔ یکی از سرداران به نام اکتاویان بر رقیبانش (۲۷ قبل از میلاد)، تغییرات بزرگی در نظام حکومتی به وجود آمد. در نتیجهٔ این تغییرات، قدرت اجرایی در اختیار یک نفر به عنوان شخص اوّل مملکت قرار گرفت که به «آگوستوس» و بعدا «امپراتور» معروف شد. مجلس سنا نیز به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند و در انتخاب امپراتور، ایفای نقش می‌کرد. (دلیل نادرستی گزینهٔ «۱»)

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحه‌های ۵۶ و ۵۸)

تاریخ (۲)

۱۳۶- گزینهٔ «۲» *(علیرضا پدرام)*

بررسی موارد:

الف) ذکر نام اشخاصی که در نتیجهٔ فرمان برادری پیامبر خدا، با هم برادر شدند: استناد به آثار سیره‌نویسان

ب) رقابت و درگیری‌های پیاپی اوس و خزرج در شهر یثرب: استناد به آثار سیره‌نویسان و مورخان

ج) نبود حکومت یا سلطهٔ اشراف و سران قبیله‌ها در یثرب: بررسی منابع تاریخی و متون دینی

(تاریخ (۲)، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه‌های ۳۰، ۳۱ و ۳۵)

۱۳۷- گزینهٔ «۴» *(محمدعلی رحیمی)*

ورود هیئت‌های نمایندگی (وفود) قبایل عرب به مدینه و اسلام آوردن آن‌ها در سال نهم اتفاق افتاده است. همچنین اعلام مکه و مسجدالحرام به‌عنوان حرم امن الهی و ابلاغ سورهٔ برائت توسط حضرت علی (ع) به مردم مکه نیز در همین سال بوده است. اما خطبهٔ غدیر و معرفی امام علی به عنوان جانشین در ضمن آن در حجه الوداع (آخرین حج پیامبر) در سال دهم هجری رخ داده است.

(تاریخ (۲)، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحهٔ ۳۹)

۱۳۸- گزینهٔ «۳» *(مریم فسروی رهنوی)*

الف) در جریان محاصرهٔ شهر بیت المقدس (ایلیا)، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضا می‌کنند. مسلمانان با بردباری این شرط را پذیرفتند و بدین منظور خلیفهٔ دوم از مدینه به بیت المقدس رفت. (عبارت مذکور مربوط به یکی از شهرهای منطقهٔ شام است.)

novinkonkor.com

ب) رفتار مسالمت‌آمیز و مداراجویانهٔ پیروان اسلام با مسیحیان به هنگام فتح شام و امید به آزادی مذهبی در زیر سایهٔ حکومت مسلمانان، تأثیر بسزایی در متحد نشدن مصریان با رومیان داشت.

ج) منطقهٔ شام هنگام حملهٔ اعراب مسلمان، زیر سلطهٔ امپراطوری روم شرقی قرار داشت. در آن زمان تعدادی از قبیله‌های عرب در آن منطقه حضور داشتند. بسیاری از این اعراب و دیگر ساکنان بومی منطقهٔ شام، پیرو آیین مسیحیت بودند، اما در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه، پایتخت امپراطوری روم شرقی اختلافات اساسی داشتند.

د) فتوحات مسلمانان در مصر، بیشتر نتیجهٔ مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.

(تاریخ (۲)، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۱)

۱۳۹- گزینهٔ «۴» *(مهشید رستمی ریگ)*

با خدعهٔ عمرو عاص بود که معاویه از شکست حتمی در جنگ صفین نجات پیدا کرد.

یکی از مهم‌ترین فتوحات مسلمانان در زمان بنی‌امیه، فتح اسپانیا (اندلس) به دست سردارانی چون طارق بن زیاد و موسی بن نصیر بود.

معاویه و حاکم منصوب او در مدینه و مکه، به اقدام‌های مختلفی از قبیل تطمیع و تهدید متوسل شدند تا بزرگان این دو شهر را به بیعت با یزید وادار کنند، که به جز امام‌حسین و عبدالله بن زبیر، دیگران ناگزیر به بیعت شدند.

حجربن عدیّ و عمربن‌حمق از معترضین و انتقادکنندگان به معاویه بودند که معاویه دستور قتل آنان را داد.

(تاریخ (۲)، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

۱۴۰- گزینهٔ «۲» *(تابان صیقلی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) خاندان اموی تا سال ۴۲۲ هجری قمری (قرن پنجم) به صورت مستقل از خلافت عباسیان بر سرزمین اندلس حکومت کردند. پس از آن خاندان‌های مسلمان دیگری بر سر کار آمدند که اتحاد و انسجام مناسبی نداشتند. به همین دلیل اندلس از نظر قدرت سیاسی و نظامی دچار ضعف و انحطاط شد.

ب) پیرامون شهرهای اندلس را ناحیه‌ای روستایی در بر می‌گرفت که ساکنان آن در رفاه و خوشبختی به سر می‌بردند و دارای مزارع سرسبز و گله‌های بزرگ و کوچک دام بودند. شهرهای اندلس مراکز اقتصادی مهمی بودند و بازارها و کارگاه‌های صنعتی متعددی را در خود جای داده بودند.

(تاریخ (۲)، امویان بر مسند قدرت، صفحهٔ ۶۴)

جغرافیا (۳)

۱۴۱- گزینهٔ «۱» *(علیرضا پدرام)*

کافی است اعداد هر سطر از ماتریس را با هم جمع کنیم:

مجموع	الف	ب	ج	د	اعداد برحسب کیلومتر
۸۰	۵۰	۲۰	۱۰	۰	د
۱۲۰	۶۰	۵۰	۰	۱۰	ج
۱۰۰	۳۰	۰	۵۰	۲۰	ب
۱۴۰	۰	۳۰	۶۰	۵۰	الف

بنابراین بهترین دسترسی (و در نتیجه بهترین مکان برای ارائهٔ خدمات به منطقه) مربوط به روستای «د» و بدترین دسترسی مربوط به روستای «الف» است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحهٔ ۶۱)

۱۴۲- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

در مدیریت حمل‌ونقل، باید به میزان و نوع تقاضا توجه کرد. برای مثال، ناحیه‌ای که در آن جمعیت زیادی نیاز به جابه‌جایی دارند یا رساندن خدمات آموزشی و بهداشتی به آن‌ها ضروری است، نسبت به نواحی‌ای که تقاضای فصلی یا موقتی دارند، در اولویت قرار می‌گیرند.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحهٔ ۶۲)

۱۴۳- گزینهٔ «۴» *(مریم خسروی دهنوی)*

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: احداث جاده‌ها و تونل‌ها و ورود مواد نفتی و روغنی به خاک، آلودگی و فرسایش خاک را در پی دارد.

گزینهٔ «۲»: گسترش راه‌ها و توسعهٔ راه‌سازی باعث تخریب پوشش گیاهی و کاهش تنوع زیستی می‌شود.

گزینهٔ «۳»: انبوه موتورسیکلت‌ها و تردد کشتی‌ها و نفت‌کش‌ها در دریا و بنادر به ترتیب «آلودگی منظر» و «آلودگی آب» را در پی‌دارد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحهٔ ۶۳)

۱۴۴- گزینهٔ «۴» *(محمدمهدی یعقوبی)*

ـ در کشورهای اسکاندیناوی با توجه به زمستان‌های سخت، بارش برف و یخ‌بندان، تجهیزات خاصی در پاک‌سازی جاده‌ها یا احداث فرودگاه‌ها به کار می‌رود: ویژگی‌های طبیعی

novinkonkor.com

ـ شیوهٔ حمل‌ونقل گل، دارو یا مواد غذایی، با شیوهٔ حمل کالاهای گران قیمت، مانند تجهیزات الکترونیکی یا کالاهای سنگین و حجیم، مانند زغال‌سنگ و آهن، متفاوت است: نوع و حجم محموله

ـ حمل‌ونقل ریلی به سرمایهٔ فراوانی نیاز دارد اما بازدهی آن در آینده، هزینهٔ سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و ترافیک ندارد: هزینه‌ها

ـ مکان‌یابی برای احداث یک فروشگاه، کارخانه یا تعیین یک روستا یا شهر به عنوان مرکز خدمات دهی به سایر سکونتگاه‌های اطراف: دسترسی (مسیرها و شبکه‌ها)

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحهٔ ۶۲)

۱۴۵- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

ایمنی یکی از موضوعات مهم در مدیریت حمل‌ونقل، تأمین ایمنی مسافران و کالاها در هنگام جابه‌جایی است. با اختراع و گسترش وسایل حمل‌ونقل موتوری مسئلهٔ تصادفات و مرگ و میر یا زخمی شدن مسافران پیش آمد که البته این حوادث در حمل‌ونقل جاده‌ای بیشتر از سایر شیوه‌های حمل‌ونقل است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحهٔ ۶۴)

جغرافیا (۳) – اختیاری

۱۴۶- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

در احداث مسیرها هرچه میزان انحراف یا پیچ‌وخم‌ها کمتر باشد، احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر است. میزان انحراف از مسیر مستقیم را می‌توان محاسبه کرد و درصد آن را به‌دست آورد. به این میزان، «شاخص انحراف» گفته می‌شود. شاخص مطلوب یعنی بدون هیچ‌گونه انحراف، ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود. دو مسیر « A » و « B » به طول ۹ و ۷ کیلومتر دو شهر « N » و « M » را به هم متصل می‌کند، در حالی‌که مسیر مستقیم بین این دو شهر ۵ کیلومتر است. بنابراین هر مسیر دارای شاخص انحراف می‌باشد.

$$\text{شاخص انحراف مسیر } A = \frac{۹}{۵}\times ۱۰۰ = ۱۸۰$$

$$\text{شاخص انحراف مسیر } B = \frac{۷}{۵}\times ۱۰۰ = ۱۴۰$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: شاخص انحراف مسیر « B » به عدد ۱۰۰ یا شاخص مطلوب نزدیک‌تر است.

گزینهٔ «۲»: در مسیر « B » از آن‌جایی که میزان انحراف و پیچ‌وخم کمتر است، احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر خواهد بود.

گزینهٔ «۳»: نسبت شاخص انحراف مسیر « A » به شاخص انحراف مسیر « B »، $\frac{۹}{۷}$ می‌باشد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۴۷- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

حمل و نقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانهٔ مردم شهرهاست.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحهٔ ۶۷)

۱۴۸- گزینهٔ «۳» *(مهشید رستمی ریگ)*

حمل و نقل درون شهری ریلی مانند مترو ـ مونوریل و تراموا: این نوع حمل و نقل آلایندگی کمتری دارد و تعداد زیادی از مسافران شهری را جابه‌جا می‌کند و ترافیک ندارد.

مسیرهای اتوبوس تندرو (BRT) از سال ۱۹۹۰ میلادی در شهرهای دنیا انجام شده است.

اتوبوس‌های برقی: این اتوبوس‌ها، سابقه‌ای بسیار طولانی دارند و هوا را آلوده نمی‌کنند و عمر موتورشان زیاد است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۱۴۹- گزینهٔ «۲» *(علیرضا پدرام)*

باتوجه به گزینه‌ها، می‌توانیم با محاسبهٔ حدودی به جواب برسیم. فرد در ساعت ۱۰:۱۵ صبح تهران را ترک کرده و بعد از تقریباً ۷ ساعت به مقصد رسیده است، بنابراین در هنگام ورود به مقصد، ساعت محلی تهران ۱۷:۱۵ و ساعت محلی مقصد (مطابق صورت سؤال) ۲۰:۲۵ است، بنابراین ساعت مقصد موردنظر، ۳ ساعت و ۱۰ دقیقه از تهران جلوتر است، می‌دانیم هر یک ساعت اختلاف زمان، معادل با ۱۵ درجه اختلاف طول جغرافیایی است، بنابراین طول جغرافیایی شهر مقصد، باید تقریباً ۴۵ درجه از تهران بیشتر باشد، پس حدوداً می‌توان گفت:

$$۵۱ + ۴۵ = ۹۶$$

از بین گزینه‌های داده شده، نزدیک‌ترین گزینه، بانکوک است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی ۲، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۵۰- گزینهٔ «۴» *(محمد ابوالحسنی)*

در سامانهٔ موقعیت‌یاب جهانی، امکان ذخیره‌کردن نقشه‌ها برای زمانی که به اینترنت دسترسی وجود ندارد (آفلاین) نیز وجود دارد. بنابراین امکان استفاده صرفاً آنلاین نادرست است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی ۲، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

novinkonkor.com

جغرافیای ایران

۱۵۱- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)*

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز می‌شود و تا جنوب منطقهٔ معتدلهٔ نیمکرهٔ شمالی ادامه دارد.

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: عرض جغرافیایی کشور از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز شده و تا جنوب منطقهٔ معتدله امتداد می‌یابد.

گزینهٔ «۳»: گستردگی کشور در عرض جغرافیایی منجر به تنوع آب و هوایی و توان‌های مختلف کشاورزی شده است.

گزینهٔ «۴»: خلیج فارس به دلیل قرار گرفتن در عرض‌های پایین جغرافیایی زاویهٔ تابش عمودتری نسبت به دریای خزر دارد.

(جغرافیای ایران، موقعیت جغرافیای ایران، صفحهٔ ۱۴)

۱۵۲- گزینهٔ «۳» *(محمد ابوالحسنی)*

دریای خزر دارای منابع عظیم نفت و گاز است.

(جغرافیای ایران، موقعیت جغرافیای ایران، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۱۵۳- گزینهٔ «۱» *(مهشید رستمی ریک)*

تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریا و دریاچه‌ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند. (علت نادرستی «د»)

راه‌های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند. دسترسی به آب‌های آزاد علاوه بر امکان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی و سوخت‌های فسیلی را نیز فراهم می‌کند. (علت نادرستی «الف»)

(جغرافیای ایران، ترکیبی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۵۴- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

کوه دماوند و دو تودهٔ کوهستانی سهند و سبلان، بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی به وجود آمده‌اند و کوه دماوند در منطقهٔ کوهستانی البرز قرار دارد و آلاداغ از رشته کوه‌های مهم کوه‌های شمال خراسان می‌باشد.

نکتهٔ مهم درسی:

مشابه این تست، در کنکور تیرماه ۱۴۰۳ آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: دو تودهٔ کوهستانی سبلان و سهند بر اثر فعالیت‌های آتش‌فشانی به وجود آمده‌اند نه رشته کوه قره داغ

گزینهٔ «۲»: شیب عمومی کوهستان‌های تالش به سمت خزر بیشتر از منطقهٔ آذربایجان است در حالی که «الف» از رشته کوه‌های مهم کوه‌های شمال خراسان است و «ث» در منطقهٔ کوهستانی آذربایجان قرار دارد.

گزینهٔ «۴»: کوه‌های شمال خراسان، به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند و آلاداغ یا «الف» و هزار مسجد از رشته کوه‌های مهم آن به‌شمار می‌روند.

(جغرافیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۱۵۵- گزینهٔ «۳» *(مریم خسروی رهنوی)*

بررسی موارد:

«الف» و «ج»: حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند.

«ب»: برخی دشت‌ها در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها یا در میان ناودیس‌ها ایجاد شده‌اند.

«د»: دشت نهاوند در استان همدان بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

(جغرافیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحهٔ ۳۰)

جغرافیا (۲)

۱۵۶- گزینهٔ «۲» *(علیرضا پدرام)*

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: جهت وزش باد از کمربند شمارهٔ «۲» (پرفشار) به سمت کمربند شمارهٔ «۱» (کم‌فشار) است.

گزینهٔ «۳»: احتمال بیابانی‌شدنِ یک منطقهٔ فرضی براثر توزیع فشار، در کمربند شمارهٔ «۳» (پرفشار) بیشتر از کمربند شمارهٔ «۴» (کم‌فشار) است.

گزینهٔ «۴»: بیابان گُبی به‌طور عمده در اثر عامل دوری از منابع رطوبت ایجاد شده است.

(جغرافیا (۲)، نواحی آب و هوایی، صفحه‌های ۲۶ و ۳۴)

۱۵۷- گزینهٔ «۳» *(مریم خسروی رهنوی)*

بارندگی کوهستانی (ناهمواری): در این نوع بارندگی، نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که تودهٔ هوا مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در نتیجه تودهٔ هوا در امتداد دامنهٔ کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین، موجب بارش می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نواحی آب و هوایی، صفحهٔ ۲۷)

novinkonkor.com

۱۵۸- گزینهٔ «۱» *(محمد ابوالحسنی)*

در هوازدگی شیمیایی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها نیز تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی هستند. برای مثال، اکسیژن هوا موجب اکسیده شدن برخی کانی‌ها نظیر آهن می‌شود.

فعالیت‌های موجودات زنده، یعنی گیاهان و جانوران می‌تواند موجب تغییرات فیزیکی و شیمیایی در سنگ‌ها شود؛ برای مثال، رشد ریشهٔ درختان یا ایجاد حفره‌های زیرزمینی توسط جانداران حفار، مانند موش‌ها و موریانه‌ها، باعث خردشدن سنگ‌ها (تغییر فیزیکی) می‌شود. همچنین، گیاهان در حال پوسیدگی اسیدهایی تولید می‌کنند که موجب تغییرات شیمیایی در سنگ‌های مجاورشان می‌شود. باکتری‌های تجزیه کننده یا تنفس گیاهان نیز در سنگ‌ها تغییرات شیمیایی ایجاد می‌کنند. (تغییر شیمیایی)

(جغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحهٔ ۴۱)

۱۵۹- گزینهٔ «۴» *(مهشید رستمی ریک)*

دره‌های U شکل معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمده‌اند. آن‌هایی که با دی‌اکسید کربن و هوا ترکیب می‌شوند، اسید کربنیک تولید می‌کنند و با حل کردن آهک و گچ در خود می‌توانند موجب خوردگی و انحلال سنگ‌ها شوند.

(جغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۶۰- گزینهٔ «۲» *(محمدمهدی یعقوبی)*

اشکال فرسایش در بیابان‌ها، ناشی از دو فرایند «کاوشی» یا «تراکمی» است:

ـ اشکال کاوشی: دشت ریگی (رگ) ـ چاله‌های بادی ـ کلوت (یادانگ) ـ گرزدیو و ستون‌های سنگی

ـ اشکال تراکمی: تپه‌های ماسه‌ای (تلماسه)

با توجه به نکتهٔ فوق، دشت ریگی و کلوت جز اشکال تراکمی نیستند بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» حذف می‌شوند.

در دشت ریگی و چاله‌های بادی، باد ماسه‌های ریز و ذرات را با خود جابه‌جا می‌کند و با خود می‌برد.پس عبارت «ب» اشتراک بین دشت ریگی و چاله‌های بادی است.

در نواحی دارای ماسه‌های ریز، به ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد. (در چاله‌های بادی، بخش سخت و مقاوم باقی نمی‌ماند پس گزینهٔ «۴» نیز رد می‌شود.)

(جغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها واشکال زمین، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

فلسفهٔ دوازدهم

۱۶۱- گزینهٔ «۲» *(عرفان رهرشنیا)*

فیلسوفان دورهٔ جدید اروپا، مانند دکارت، عقل را قوه‌ای مستقل و توانمند برای دستیابی به حقایق کلی و جهان‌شمول می‌دانستند. از نظر آن‌ها عقل تابعی از تجربه نیست و می‌تواند به صورت مستقل از آن به یک شناخت‌هایی برسد. البته این‌گونه نیست که عقل‌گرایان حس و اعتبار روش علمیِ تجربی را نفی کنند. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

همچنین، این نظر که عقل تنها محدود به بررسی متون دینی نیست، نظر خاص عقل‌گرایان نیست و تجربه‌گرایان نیز به این باور دارند. (رد گزینهٔ «۳»)

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۳، ۵۶ و ۵۷)

۱۶۲- گزینهٔ «۲» *(حسین آفوندی راهنماپی)*

در فلسفهٔ ارسطو عقل انسان بر اساس کاری که انجام می‌دهد، به دو قسم عملی و نظری تقسیم می‌شود. اگر عقل بخواهد «بایدها و نبایدها» را بشناسد، این در حیطهٔ عقل عملی است، اما اگر بخواهد «هست و نیست‌ها» را بشناسد، در حیطهٔ عقل نظری خواهد بود. در نتیجه مبنای این تقسیم‌بندی، موضوعات تعقل است که به تعبیری می‌شود آن‌ها به دو دستهٔ: ۱) آن‌چه که رخ می‌دهد (هست و نیست) و ۲) آن‌چه که خوب است رخ بدهد (بایدها و نبایدها) تقسیم کرد.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۶۳- گزینهٔ «۱» *(موسی سپاهی – سراوان)*

هراکلیتوس که از فیلسوفان دورهٔ باستان یونان است، به هر دو کاربرد عقل توجه داشته و کاربردهای آن را تصدیق کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: ارسطو در میان کارکردهای عقل نظری، تنها به هستی‌شناسی توجه نداشت؛ بلکه او در سایر شاخه‌ها، حتی در علوم تجربی نیز کاوش‌ها و تحقیقاتی داشت.

گزینهٔ «۳»: این تنها یکی از معانی لوگوس نزد هراکلیتوس است.

گزینهٔ «۴»: ارسطو صرفاً متکی بر استدلال عقلی محض نبود، بلکه از استدلال‌های تجربی نیز استفاده می‌کرد.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

novinkonkor.com

۱۶۴- گزینهٔ «۳» *(حمید سودیان)*

کنت معتقد است تنها ابزاری که انسان برای ارتباط برقرار کردن با واقعیت دارد، حس است و عقل هم فقط وقتی می‌تواند به دانش واقعی برسد که با اتکا بر حس جلو رود. گویا که عقل خودش کور است و نیاز به افراد بینایی (حواس) دارد که اطلاعات مناظر را در اختیار او بگذارند. بنابراین وقتی چیزی با حواس پنجگانه درک نشود، قابل درک و فهم واقعی نیست و هر سخنی دربارهٔ او نیز ناظر بر واقعیت نخواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هیوم نمی‌گفت موجود نامحسوس نمی‌تواند واقعیتی داشته باشد یا مفهوم آن ناظر به واقعیت نیست! او فقط می‌گفت ما نمی‌توانیم چنین موجودی را ادراک یا اثبات کنیم. بنابراین حکم به توهمی بودن یافتن کمک ملائکه می‌تواند نظر هیوم باشد، ولی استدلال این گزینه با دیدگاه هیوم تطابق ندارد (باید از عدم امکان شناخت موجود نامحسوس، توهمی بودن را نتیجه می‌گرفت، نه از عدم امکان وجود آن).

گزینهٔ «۲»: دکارت موجودات متعالی و برتر از ماده را عقل نمی‌نامید و به عالم عقول معتقد نبود و در فلسفهٔ خود به اثبات ملائکه به عنوان کارگزاران الهی نیز نپرداخت ولی وجود ملائکه را هم انکار نمی‌کرد. بنابراین بر اساس مبانی دکارت نمی‌توان گفت ملائکه وجود ندارند و نمی‌توانند به کسی کمک کنند. ضمن اینکه چون دکارت عقل محض را قبول دارد، ملائکه را قابل اثبات می‌داند هر چند خودش آن‌ها را اثبات نکرده باشد.

گزینهٔ «۴»: بیکن روش عقل محض را به کلی رد نمی‌کرد و نمی‌گفت آنچه بر این اساس درک می‌شود غیرقابل اثبات است (این دیدگاه هیوم بود). اما او به پرخطا و نامطمئن بودن این شیوه باور داشت و بهترین راه برای درک واقعیت را تجربه می‌دانست.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۶۵- گزینهٔ «۴» *(فیروز نژادنجف - تبریز)*

علم عقول متعالی، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست بلکه این موجودات حقایق اشیا را «شهود» می‌کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: آنچه در فلسفه از سایر دانش‌ها بیشتر کاربرد دارد، عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال است، نه این معنای عقل.

گزینهٔ «۲»: بسیاری از فرشتگانی که در ادیان نام برده شده‌اند، همین عقول هستند؛ نه همهٔ آن‌ها.

گزینهٔ «۳»: در مواردی از خدا به عنوان «عقل کل» یاد می‌شود، نه «عقل اول».

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۶۶- گزینهٔ «۴» *(محمد کرمی‌نیا - رفسنجان)*

اوگوست کُنت معتقد است که عقل فلسفی (یعنی عقل استدلالی محض بدون تجربه و حس) و کار آن در تأسیس فلسفه، کاملاً ذهنی و دور از واقعیت بوده است. (رد گزینه‌های «۱» و «۳») عقل تنها در جایی ارزشمند و معتبر است که به کمک حس می‌آید و در شناخت تجربی وارد عمل می‌شود. (رد گزینهٔ «۲») پس عقل در شناخت علمی واقعیت نقش ایفا می‌کند ولی به شرط مقرون بودن آن به حس و تجربه.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحهٔ ۵۷)

۱۶۷- گزینهٔ «۱» *(پرگل رحیمی)*

آن معنایی از عقل که میان مردم رایج و متداول است، عقل به معنای قوهٔ استدلال و تفکر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: «عقل کل» در زبان برخی از فیلسوفان، همان خداست و در نتیجه نمی‌شود امر به معروف و نهی از منکر را به خدا نسبت داد.

گزینهٔ «۳»: عقل عملی به بایدها و نبایدها و گزاره‌های اخلاقی می‌پردازد و در نتیجه از این حیث ربطی به آن‌چه که در این‌جا ذکر شده است، ندارد.

گزینهٔ «۴»: فهم حقایق غیرمادی و فرامحسوس منحصر در عقول متعالی نیست، بلکه عقل انسان نیز می‌تواند با استدلال به حقایقی برسد که فراتر از حس و دنیای مادی است.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۱۶۸- گزینهٔ «۱» *(علی معزی)*

دکارت معتقد است عقل هم به صورت مستقل از تجربه می‌تواند به حقیقت برسد و هم از طریق تجربه. خود او در کنار اندیشه‌های فلسفی، یکی از دانشمندان علوم تجربی نیز به شمار می‌رود.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۱۶۹- گزینهٔ «۲» *(علی معزی)*

عقل عملی و نظری از نظر ارسطو دو قوهٔ مستقل نیستند، بلکه دو کارکرد و دو حیطه از یک قوهٔ واحد هستند.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۱۷۰- گزینهٔ «۳» *(عرفان رهدشنیا)*

فیلسوفان دورهٔ جدید اروپا، به‌ویژه دکارت، عقل را ابزاری اساسی در کنار تجربه برای کشف قوانین طبیعت می‌دانستند.

تفاوت این دیدگاه با قرون وسطی در این بود که عقل در قرون وسطی تحت سیطرهٔ تعالیم مذهبی و وحی بود، اما در دورهٔ جدید اروپا، بر استقلال عقل به‌عنوان یکی از منابع اصلی شناخت تأکید شد.

novinkonkor.com

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: نادرست است زیرا دیدگاه دورهٔ جدید به اثبات وجود خدا محدود نمی‌شد.

گزینهٔ «۲»: نادرست است زیرا برخی فیلسوفان دورهٔ جدید (مانند دکارت) وحی را کاملاً نفی نکرده‌اند.

گزینهٔ «۴»: نادرست است زیرا عقل در این دوره نقشی مهم در علم و شناخت طبیعت داشت.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

فلسفهٔ دوازدهم – اختیاری

۱۷۱- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

هراکلیتوس از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن می‌گوید که هم به معنای یک وجود و حقیقت متعالی است و هم به معنای نطق و سخن و کلمه؛ یعنی وی به هر دو کاربرد عقل توجه داشت. از نظر او کلمه و سخن، ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر می‌باشد. (درستی گزینهٔ «۲») همان‌طور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه‌های انسان است و آن‌چه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می‌کند و به دیگران می‌رساند، جهان و اشیا نیز ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر هستند. (نادرستی گزینهٔ «۴»)

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

۱۷۲- گزینهٔ «۴» *(علیرضا نصیری)*

عقل عملی، آن کارکرد از عقل انسان است که به بایدها و نبایدهای اخلاقی و هنجاری می‌پردازد.

این پرسش که آیا زندگی انسانی بدون اندوختن علم ارزش دارد و شایسته است یا نه، در نهایت به این پرسش خواهد رسید که «آیا باید به دنبال علم بود یا نه؟» و در نتیجه پاسخ این پرسش عبارت خواهد بود از این که «باید به دنبال علم بود.» یا «نباید به دنبال علم بود.» که هر دوی این پاسخ‌ها به بایدها و نبایدها ارتباط دارند و در نتیجه این پرسش مربوط می‌شود به عقل عملی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: این که نظر کدام مکتب اخلاقی، در مورد فلان فعل خاص چیست، یک پرسش نظری و در نتیجه در حیطهٔ عقل نظری است.

گزینهٔ «۲»: این پرسش نیز در واقع ناظر به مبانی نظری اخلاق و این‌که «آیا اخلاق وابسته به آزادی است یا خیر» می‌باشد و در نتیجه در حیطهٔ عقل نظری است.

گزینهٔ «۳»: این پرسش نیز یک پرسش نظری در مورد حقایق بیرونی است و در مورد اسراف‌کردن سؤال ارزشی و هنجاری نمی‌کند.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۷۳- گزینهٔ «۴» *(علیرضا نصیری)*

از نظر فیلسوفان مسلمان، شناخت قضایای بدیهی همچون امتناع اجتماع نقیضین، در دومین مرحله از عقل، یعنی عقل بالملکه میسر می‌گردد. اما استدلال‌کردن بر مبنای این اصل بدیهی، در مراتب بالاتر عقل، یعنی عقل بالفعل و عقل بالمستفاد ممکن خواهد شد. بنابراین گزینهٔ «۳» که گفته «فقط» عقل بالفعل نادرست و گزینهٔ «۴» پاسخ صحیح این تست خواهد بود.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۷۴- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

فیض خداوند از طریق عقول به سایر موجودات می‌رسد. برای مثال این فیض به عقل اول داده می‌شود و بعد از او به عقل دوم و سوم و ... می‌رسد تا اینکه نهایتاً به انسان برسد. پس سایر عقول صرفاً نقش دریافت‌کننده را ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عقول موجوداتی مجرد از ماده و کاملاً روحانی و غیرمادی هستند که واسطهٔ فیض الهی می‌باشند. عبارت گزینهٔ «۱» کاملاً صحیح است.

گزینهٔ «۲»: بخشی از عالم ماوراءالطبیعه و مجردات را عالم عقول تشکیل می‌دهند نه تمامی آن را.

گزینهٔ «۴»: رابطهٔ طولی و سلسله‌مراتبی بین عقول موجود است و بنابر نظر فلاسفهٔ مسلمان عقل اول نخستین مخلوق خداوند است.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت دوم، صفحهٔ ۶۳)

۱۷۵- گزینهٔ «۴» *(علیرضا نصیری)*

فیلسوفان مسلمان هم برای عقل و هم برای شناخت وحیانی ارزش قائل‌اند و هر دو را برای رسیدن به شناخت حقایق معتبر می‌شمارند. از نظر این حکیمان، اگر تعارضی میان عقل و دین ظاهر شود، این تعارض صرفاً ظاهری و نتیجهٔ اشتباه در تفکر عقلانی یا حاصل برداشتی نادرست از وحی و معارف وحیانی است و در نتیجه نمی‌توان آن را به معنای واقعی کلمه تعارضی میان این دو ابزار دانست.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت دوم، صفحهٔ ۶۶)

novinkonkor.com

منطق

۱۷۶- گزینهٔ «۱» *(جواد پاکدل)*

قضیهٔ شخصیه در منطق قضیه‌ای است که موضوع آن مفهومی جزئی باشد مانند عبارت «بدون دلیل حرف می‌زد.» که موضوع آن ضمیر «او» است که حذف شده است و یا عبارت ««گرگ» را از هر طرف بخوانیم یکسان است.» چون دربارهٔ خودِ لفظ سخن می‌گوییم و در واقع دربارهٔ مفهومی جزئی در حال حرف‌زدن هستیم. بنابراین این دو عبارت قضایای شخصیه هستند.

نکته: راه دیگر تشخیص قضایای محصوره از شخصیه این است که، اگر موضوع قضیه یک مجموعه باشد و بتوان محمول را بر تک‌تک اعضای آن مجموعه حمل کرد، قضیهٔ ما محصوره و اگر نتوانیم محمول را بر تک‌تک اعضای آن مجموعه حمل کنیم قضیه، شخصیه خواهد بود. به‌عنوان مثال عبارت «بازیکنان این تیم ۱۰ نفر هستند.» حمل محمول «ده نفر» بر تک‌تک اعضای مجموعهٔ «بازیکنان این تیم» بی‌معناست.

بازیکن شمارهٔ یک ۱۰ نفر است. (بی‌معنا می‌شود)

بازیکن شمارهٔ پنج ۱۰ نفر است. (بی‌معنا می‌شود) بنابراین این عبارت یک قضیهٔ شخصیه است.

با همین معیار، گزینهٔ «۱» پاسخ صحیح این تست است. چرا که هم می‌شود برای این قضیه سور در نظر گرفت، مثلاً «بعضی» یا «همه» و همچنین حمل محمول «گندیده» بر تک‌تک اعضای مجموعهٔ ما یعنی «میوه‌های این جعبه» معنادار است.

(منطق، قضیهٔ حملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۱۷۷- گزینهٔ «۴» *(علی معزی)*

جزئی یا کلی‌بودن موضوع قضیه نوع قضیه را مشخص می‌کند و به این وسیله قضیه به شخصیه و محصوره تقسیم‌پذیر است. از طرف دیگر، موجبه یا سالبه‌بودن یک قضیه، کیفیت آن را مشخص می‌دارد.

(منطق، قضیهٔ حملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

۱۷۸- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

دقت کنید که سور کلیِ «هر» با یک رابطهٔ «نیست» نباید در قضیهٔ حملی همراه شود. وگرنه باید به صورت استاندارد جزئی تبدیل شود. عبارت «نه هر که آینه سازد سکندری داند» به صورت «هرکس آینه می‌سازد، سکندری نمی‌داند» به طور استاندارد می‌شود: «بعضی کسانی که آینه می‌سازند، سکندری می‌دانند و بعضی از کسانی که آینه می‌سازند، سکندری نمی‌دانند.» قضایای گزینه‌های «۱ و ۳» کلی هستند. قضیهٔ گزینهٔ «۴» شخصیه است؛ زیرا موضوع آن «من» است که مفهومی جزئی است.

(منطق، قضیهٔ حملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

۱۷۹- گزینهٔ «۳» *(محمد کرمی‌نیا - رفسنجان)*

باید دقت داشت که در قضایای مربع تقابل، اجزای قضیه (موضوع، محمول و ملحقات موضوع و محمول) نباید تغییر کنند. در گزینهٔ «۱» محمول تغییر کرده است («در تابستان گرم» به «در پاییز گرم» تبدیل شده است.) پس رابطهٔ تناقض وجود ندارد. در گزینه‌های «۲» و «۴» نیز محمول به نحوی تغییر کرده است. اما در گزینهٔ «۳» شاهد این هستیم که با این‌که موضوع و محمول ثابت مانده‌اند (شرط اولیهٔ مربع تقابل) اما سور و کیفیت قضایا به نحوی تغییر کرده‌اند که شاهد دو قضیهٔ متناقض باشیم.

(منطق، احکام قضایا، صفحهٔ ۶۳)

۱۸۰- گزینهٔ «۱» *(علیرضا نصیری)*

دو قضیهٔ متقابل که از اثبات یکی دیگری نفی می‌شود، ولی از نفی آن، دیگری اثبات نمی‌شود، دو قضیهٔ متضاد هستند. به عبارتی در تضاد، ما می‌توانیم از صدق یک قضیه به کذب قضیهٔ دیگر برسیم، ولی برعکس آن ممکن نیست.

در مورد دو قضیهٔ متضاد، باید گفت که دو قضیهٔ متقابل (دارای موضوع و محمول یکسان) هستند که سور هر دو کلیه است، ولی یکی سالبه و دیگری موجبه می‌باشد.

نکته: تضاد مختص قضایای حملی محصوره است، و امکان ندارد که یک طرف آن قضیه‌ای شخصیه باشد.

(منطق، احکام قضایا، صفحهٔ ۶۴)

فلسفهٔ یازدهم

۱۸۱- گزینهٔ «۱» *(محمد رضایی‌بقا)*

در دورهٔ شکوفایی فلسفه در جهان اسلام و ایران، فیلسوفان بزرگی ظهور کردند که همگی سه ابزار حس و عقل و قلب را معتبر می‌دانستند، با این تفاوت که برخی از آن‌ها بیشتر دربارهٔ حس و عقل سخن گفته‌اند (فارابی و ابن‌سینا)، برخی به شهود قلبی توجّه ویژه کرده‌اند (سهروردی) و برخی نیز میان حس و عقل و قلب و شهود وحیانی پیوند برقرار ساخته (ملاصدرا) و از هر سه بهره برده‌اند.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

novinkonkor.com

۱۸۲- گزینهٔ «۱» *(محمد کرمی‌نیا - رفسنجان)*

سهروردی بنیان فلسفی خویش را مبتنی بر الهامات شهودی بنا کرده بود، نه معارف وحیانی. (رد گزینهٔ «۲») و معتقد بود که فیلسوف حقیقی باید اهل سیر و سلوک قلبی نیز باشد. از نظر او، راه و روش اصیل و فلسفی برای کشف اسرار الهی، همراه‌شدن سیر و سلوک قلبی و معرفت شهودی با شناخت و استدلال عقلی است. (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۲)

۱۸۳- گزینهٔ «۲» *(علی معزی)*

در دورهٔ پیش از سقراط، معرفت‌شناسی به صورت مستقل مطرح نبود و در ضمن سایر مباحث فلسفی به آن پرداخته می‌شد. در آن زمان اکثر اندیشمندان با آن‌که به حس و شناخت حسی اهمیت زیادی می‌دادند، اما برای شناخت عقلی نیز اعتبار قائل بودند. در کل این تمایز میان عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی، پس از عصر جدید در اروپا شکل گرفت و شکاف میان این دو گروه تشدید شد، وگرنه در دوران باستان این تمایز به این شکل وجود نداشت. یکی از ملزومات تبحر در دانش فلسفه، آگاهی دقیق و عمیق به همین فراز و فرودهای معرفت و ابزارهای آن در ادوار مختلف تاریخ فلسفه است که به اختصار می‌شود آن را تاریخچهٔ معرفت‌شناسی نامید.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱ و ۶۴ و ۶۵)

۱۸۴- گزینهٔ «۱» *(فیروز نژادنجف - تبریز)*

اشتراک نظر افلاطون و پارمنیدس در این است که هر دو معتقدند که عالم معقول (یعنی آنچه با عقل ادراک می‌شود)، عالم ثبات است و بنابراین برای این عالم ارزش بیشتری قائل هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۴»: پارمنیدس شناخت حسی را کلاً نامعتبر می‌دانست ولی افلاطون معتقد بود که این نوع از شناخت نیز با این که ارزش کم‌تری و پایین‌تری نسبت به شناخت عقلی دارد اما معتبر است.

گزینهٔ «۳»: افلاطون منکر وجود حرکت در عالم هستی نیست، ولی آن را مختص عالم محسوس می‌داند.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۸۵- گزینهٔ «۲» *(موسی سپاهی - سراوان)*

سهروردی در نظام فلسفی خود سعی می‌کند آنچه را شهود کرده، تبیینی عقلی و استدلالی کند و نظام فلسفی خود را بر این الهامات مبتنی می‌دارد. در نتیجه آغازگاه نظام فلسفی او، شهود است نه استدلال عقلی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: او عقل را تنها مرجع شناخت نمی‌دانست و همچنین عقل را منشأ شهود نمی‌پنداشت.

گزینهٔ «۳»: شیخ اشراق در فلسفه نیز شخصیت مهمی به شمار می‌رود.

گزینهٔ «۴»: زبان سهروردی زبان فلسفی بود و شهودات خود را به زبان استدلالی و فلسفی بیان می‌کرد، نه زبان شعری. (زبان شعری مربوط به پارمنیدس بود.)

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۲)

۱۸۶- گزینهٔ «۴» *(محمد کرمی‌نیا - رفسنجان)*

از نظر پوزیتیویست‌ها، اگر امری قابل بررسی تجربی نباشد، معنا ندارد و اگر با تجربه اثبات نشود، ارزش معرفتی نخواهد داشت. پس ملاک «معناداری»، قابلیت بررسی با تجربه و ملاک «ارزش معرفتی‌داشتن» اثبات تجربی است.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۵)

۱۸۷- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود دربارهٔ امور به شناخت می‌رسد که با شناخت فرد دیگر متفاوت است.

گزینهٔ «۳»: بر اساس این دیدگاه ممکن نیست بتوان به نظر واحدی رسید و هر کس به شناختی می‌رسد که با فردی دیگر متفاوت است.

گزینهٔ «۴»: فرد نسبی‌گرا حداکثر می‌تواند بگوید «من در این وضعیت، فکر می‌کنم فلز بر اثر حرارت منبسط می‌شود.»

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۶)

۱۸۸- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

ملاصدرا در کتاب «اسفار» می‌گوید:

«افسوس به حال فلسفه‌ای که قوانین آن مطابق کتاب و سنت نباشد.»

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۸۹- گزینهٔ «۱» *(حمید سوریان)*

گرچه توجه خاص به تجربه، سبب رشد دانش‌هایی از قبیل فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و پزشکی شد (فواید محوریت مطلق قراردادن تجربه)، اما بی‌مهری به تفکر عقلی، اشکالات نظری متعددی را پدید آورد. یکی از این اشکالات، محدودیت‌های روش تجربی بود که نمی‌توانست پاسخگوی سؤال‌های مهم انسان باشد. این مسائل هم در حیطهٔ علومی مثل اخلاق و برخی علوم انسانی بود و هم در حیطهٔ مسائل فلسفی.

novinkonkor.com

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: پوزیتیویسم دو مشکل اصلی را پدید آورد. یکی محدودشدن موضوعاتی که بشر می‌توانست بر اساس اثبات‌گرایی به آن‌ها بپردازد (مثلاً به موضوعات مهمی مثل نیاز جهان به مبدأ و خدا و وجود عوالمی غیر از عالم طبیعت و اساس خوب و بدهای اخلاقی نمی‌توانست بپردازد) و دیگری تفاوت تجربه‌ها با هم و احتمالی‌بودن نتایج که به طور کلی می‌توان آن‌ها را خطاهای این روش معرفتی نامید. این معضلات منجر به پدیدآمدن جریان نسبی‌گرایی شد که انتظار نداشتند شناخت تجربی آنان را به واقعیت مطلق برساند بلکه توقع آنان فقط همین بود که به یک معرفت نسبی (نسبت به شخص شناسنده و موقعیت شناسایی) دست یابند.

گزینه‌های «۳ و ۴»: تجربه‌گرایان پیشین گزاره‌های عقلی محض (مستقل از حس و تجربه) را نمی‌پذیرفتند (تصدیق نمی‌کردند) ولی پوزیتیویست‌ها یک گام فراتر رفتند و علاوه بر اینکه تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانستند، معتقد بودند که اصولاً آن دسته از مفاهیم و گزاره‌ها که تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه نمی‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند، بی‌معنا هستند (قابل تصور به نحوی که ناظر به واقعیت باشند، نیستند). بنابراین دیدگاه، مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه دربارهٔ نفی یا اثبات آن‌ها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند (اشکال در حوزهٔ تصور). لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند. در نتیجه پوزیتیویست‌ها به جای بررسی کردن دغدغه‌های مهمی مثل خدا، اختیار، نفس، اخلاق، عوالم غیرمادی و ... صورت این مسائل را پاک می‌کردند و می‌گفتند این امور اصلاً معنای ناظر به واقعیتی ندارند که قابلیت بحث علمی داشته باشند.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۹۰- گزینهٔ «۱» *(حسین آفوندی راهنماپی)*

اثبات‌گراها به علت این که مفاهیمی مثل روح، تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه (شناخت تجربی) نمی‌توان مورد ارزیابی علمی (نفی و اثبات) قرارشان داد، اعتقاد داشتند این مفاهیم بی‌معنا هستند. پس با تجربه نمی‌توان روح را رد کرد؛ همین‌طور که نمی‌توان آن را اثبات کرد.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۵)

اقتصاد

۱۹۱- گزینهٔ «۲» *(آفرین ساجدی)*

چگونگی افزایش نقدینگی در کشور، ساز وکار نسبتاً پیچیده‌ای است. افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از عملکرد بانک‌هاست.

بررسی قسمت دوم سؤال:

گزینهٔ «۱»: نادرست است.

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

(چک پول + سپرده‌های دیداری) − حجم پول = اسکناس و مسکوکات ⇒

گزینهٔ «۲»: نادرست است.

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول

گزینهٔ «۳»: صحیح است.

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول

(حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت) + حجم پول = نقدینگی ⇒

گزینهٔ «۴»: صحیح است.

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

شبه پول − نقدینگی = حجم پول ⇒

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۹۸)

۱۹۲- گزینهٔ «۴» *(احسان عالی‌نژاد)*

نرخ تورم در کشور A:

$$\frac{۶۲,۱۰۰-۵۴,۰۰۰}{۵۴,۰۰۰}\times ۱۰۰=\frac{۸,۱۰۰}{۵۴,۰۰۰}\times ۱۰۰=۱۵$$ درصد

نرخ تورم در کشور B = ۲×نرخ تورم در کشور A = ۱۵×۲ = ۳۰ درصد

$$\Rightarrow \frac{۳۰}{۱۰۰}=\frac{۷۹,۶۹۰-x}{x}\Rightarrow ۰/۳=\frac{۷۹,۶۹۰-x}{x}$$

$$\Rightarrow ۰/۳x=۷۹,۶۹۰-x$$

$$\Rightarrow ۰/۳x+x=۷۹,۶۹۰\Rightarrow ۱/۳x=۷۹,۶۹۰$$

$$\Rightarrow x=\frac{۷۹,۶۹۰}{۱/۳}=۶۱,۳۰۰$$ تومان

راه‌حل ساده‌تر:

نرخ تورم برابر با ۳۰ درصد است که به‌صورت اعشار می‌شود: ۰/۳ و سپس با یک جمع می‌کنیم و برابر می‌شود با: ۱/۳

حال دو تا حالت پیش می‌آید:

حالت اول:

قیمت سال جدید را داریم و باید قیمت سال قبل را به‌دست بیاریم. در این حالت باید قیمت سال جدید را بر عدد به‌دست آمده (۱/۳) تقسیم کنیم:

$$\frac{۷۹,۶۹۰}{۱/۳}=۶۱,۳۰۰$$ تومان

novinkonkor.com

حالت دوم:

قیمت سال قبل را داریم و باید قیمت سال جدید را به‌دست بیاریم. در این حالت باید قیمت سال قبل را در عدد به‌دست آمده (۱/۳) ضرب کنیم. (که این مسئله براساس حالت اول است.)

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۱۰۱)

۱۹۳- گزینهٔ «۲» *(سارا شریفی)*

الف)

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل

جمعیت زیر ۱۵ سال − جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر ⇒

جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = ۳,۲۵۵,۰۰۰ − ۸۲۵,۰۰۰ = ۲,۴۳۰,۰۰ نفر

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیرفعال − جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

جمعیت فعال = ۲,۴۳۰,۰۰ − ۳۳۵,۰۰۰ = ۲,۰۹۵,۰۰۰ نفر ⇒

جمعیت شاغل + جمعیت بیکار = جمعیت فعال

جمعیت شاغل − جمعیت فعال = جمعیت بیکار ⇒

جمعیت بیکار = ۲,۰۹۵,۰۰۰ − ۱,۲۵۷,۰۰۰ = ۸۳۸,۰۰۰ نفر

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{۸۳۸,۰۰۰}{۲,۰۹۵,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۴۰ \text{ درصد}$$

ب)

با استخدام (مشغول به‌کار شدن) ۴۱,۹۰۰ نفر، تعداد بیکاران کاهش خواهد یافت، در نتیجه خواهیم داشت:

جمعیت بیکار جدید = ۸۳۸,۰۰۰ − ۴۱,۹۰۰ = ۷۹۶,۱۰۰ نفر

$$\text{نرخ بیکاری جدید} = \frac{\text{جمعیت بیکار جدید}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۷۹۶,۱۰۰}{۲,۰۹۵,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳۸ \text{ درصد}$$

نکته: در این حالت جمعیت فعال بدون تغییر باقی می‌ماند. چراکه جمعیت فعال از مجموع تعداد شاغلان و بیکاران به‌دست می‌آید، با توجه به صورت سؤال جمعیتی از بیکاران کاسته و به شاغلان افزوده می‌شود اما مجموع آن‌ها بدون تغییر باقی می‌ماند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۹۴- گزینهٔ «۳» *(سارا شریفی)*

الف) با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. عملاً پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند.

ب) علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیلهٔ حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند. این وظیفه زمانی تحقّق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

ج) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

د) امروزه پشتوانهٔ پول‌ها، قدرت اقتصادی کشور است، نه طلا و ارزهای نگهداری شده نزد بانک مرکزی. در نتیجه اگر «بیت کوین» بخواهد به عنوان پول رایج در میان مردم شناخته شود باید مانند پول تحریری (چک)، خصوصیت اعتباری آن مورد قبول همه باشد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۹۸)

۱۹۵- گزینهٔ «۲» *(مهدی ضیائی)*

شاغلانی که در بخش غیررسمی اقتصاد قرار دارند، تحت پوشش بیمه نیستند. بنابراین به امید بهره مندی از بیمهٔ بیکاری و ... با مأموران آمارگیری دربارهٔ وضعیت شغلی خود با صداقت برخورد نکرده و خود را بیکار معرفی می‌کنند. در نتیجه با بیش‌شماری نرخ بیکاری، وضعیت اقتصاد را بدتر از آنچه هست نشان می‌دهند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحهٔ ۸۶)

۱۹۶- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۳)*

قیمت هر واحد کالا × میزان کالای فروش رفته (میزان کالای تقاضا شده) = درآمد

درآمد در سال جاری = $Q \times P$

هزینه‌های تولید در سال جاری = C

هزینه‌های تولید در سال جاری − درآمد در سال جاری = سود در سال جاری

⇒ سود در سال جاری = $(Q \times P) - C$

تورم (افزایش سطح عمومی قیمت‌ها) در سال جاری باعث می‌شود هم قیمت هر واحد کالای تولیدی و هم میزان هزینه‌های تولید در سال آینده افزایشی به میزان ۳۲ درصد داشته باشند.

اگر تقاضا تغییری نکند در نتیجه میزان کالای به فروش رفته نیز تغییری نخواهد کرد. در نتیجه خواهیم داشت:

درآمد در سال آینده = $Q \times (۱/۳۲)P = ۱/۳۲(Q \times P)$

هزینه‌های تولید در سال آینده = $۱/۳۲C$

هزینه‌های تولید در سال آینده − درآمد در سال آینده = سود در سال آینده

novinkonkor.com

$\Rightarrow$ سود در سال آینده $= ۱/۳۲(Q\times P) - ۱/۳۲C$

سود سال قبل $= ۱/۳۲((Q\times P) - C) = ۱/۳۲$

در نتیجه رقم سود عدد بزرگ‌تری خواهد بود (رد گزینهٔ ۳). اما در گزینه‌ها ما نرخ سود را داریم. نرخ سود از رابطهٔ زیر به‌دست می‌آید:

$$\text{نرخ سود} = \frac{\text{میزان سودی که فرد کسب می‌کند}}{\text{میزانی که فرد هزینه کرده است}} = \frac{\text{سود سال قبل } ۱/۳۲}{۱/۳۲C} = ۱$$

در نتیجه نرخ سود تغییری نمی‌کند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸، ۹ و ۱۰۰ تا ۱۰۳)

۱۹۷- گزینهٔ «۲» *(مهدی کاردان)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: بیکاری اصطکاکی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همهٔ کشورها وجود دارد.

گزینهٔ «۳»: بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

گزینهٔ «۴»: بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دورهٔ رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحهٔ ۸۷)

۱۹۸- گزینهٔ «۳» *(آفرین ساجدی)*

الف) تقاضاکنندگان نیروی کار، صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند و گاهی در اقتصاد به آن‌ها کارفرما هم می‌گویند. نمودار تقاضا **(B)** نزولی است. به این معنی که رابطهٔ بین استخدام نیروی کار مورد نیاز کارفرمایان با دستمزد رابطه‌ای معکوس است. یعنی با افزایش دستمزد تقاضا برای نیروی کار، کاهش و با کاهش دستمزد تقاضا برای استخدام نیروی کار افزایش می‌یابد.

ب) در سطوح پایین‌تر از دستمزد تعادلی (بخش ۲) با مازاد تقاضا و کمبود عرضه مواجه هستیم. مازاد تقاضا به این معناست که در این سطح کارفرمایان مایل به استخدام تعداد زیادی نیروی کار هستند. اما کارگران تمایلی به انجام کار با این سطح دستمزد کم ندارند.

پ) نقطهٔ الف، روی نمودار **A** قرار دارد و بیانگر رفتار عرضه‌کنندگان (کارگران) در بازار است. در این نقطه سطح دستمزد **۲** میلیون تومان و تعداد نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد برابر با صفر است. بنابراین مفهوم آن این است که در این سطح قیمت هیچ کارگری حاضر به انجام کار نیست.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۹۹- گزینهٔ «۳» *(مهدی ضیائی)*

نکته: نرخ بهره پولی است که وام‌دهنده از وام‌گیرنده در ازای در اختیار گذاشتن منابع مالی خود در یک دورهٔ زمانی مشخص دریافت می‌کند. این نرخ معمولاً به صورت سالانه و درصدی محاسبه می‌شود. نرخ بهره به عنوان هزینهٔ وام‌گیری در نظر گرفته می‌شود.

وام‌های با نرخ بهرهٔ ثابت وام‌هایی هستند که در آن نرخ بهرهٔ وام برای کل مدت آن وام ثابت باقی می‌ماند، صرف نظر از اینکه نرخ تورم یا نرخ‌های بهره بازار تغییر کند. بنابراین وام‌گیرندگان در شرایط تورمی از وام با نرخ بهرهٔ ثابت سود می‌برند. در سایر گزینه‌ها، گروه‌ها از تورم متضرر می‌شوند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۱۰۴)

۲۰۰- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور خارج از کشور ۱۴۰۳)*

زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به‌کار می‌گیرد.

یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به‌کار می‌گیرند، فروش اوراق مشارکت به مردم است که در این روش به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم می‌کاهد.

برای پاسخ به این سؤال باید به بررسی گزینه‌ها بپردازیم و ببینیم در کدام گزینه سیاست اعمال‌شده از سوی بانک مرکزی از حجم پول در گردش می‌کاهد. تنها مورد گزینهٔ «۴» باعث کاهش نقدینگی می‌شود.

گزینهٔ «۱»: نادرست است، کاهش نقدینگی صحیح است.

گزینهٔ «۲»: نادرست است، تسهیل استفادهٔ بیشتر از چک‌پول باعث افزایش حجم پول و به تبع آن منجر به افزایش نقدینگی می‌شود که صحیح نیست.

چک‌پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

گزینهٔ «۳»: نادرست است، افزایش سپرده‌های دیداری باعث افزایش حجم پول و به تبع آن منجر به افزایش نقدینگی می‌شود که صحیح نیست.

چک‌پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

گزینهٔ «۴»: صحیح است، محدود کردن افتتاح حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت باعث کاهش شبه‌پول و به تبع آن منجر به کاهش نقدینگی می‌شود که صحیح است.

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه‌پول

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۳)

novinkonkor.com

دفترچهٔ پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد)

۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۳

انسانی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۰۲۱

novinkonkor.com

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- **گزینهٔ «۳»** (میثم هاشمی)

در گزینهٔ «۳»، هر دو مورد نادرست است؛ زیرا آدمی با عزم خودش آن‌چه که انتخاب کرده عملی می‌سازد نه با عزم دیگران، و هم‌چنین در محاسبه و ارزیابی، عوامل موفقیت یا عدم موفقیت شناخته می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: مورد دوم، درست است.

گزینهٔ «۲»: هردو مورد درست است.

گزینهٔ «۴»: هردو مورد درست است.

(دین و زندگی۱، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۲۵۲- **گزینهٔ «۴»** (مرتضی محسنی‌کبیر)

برای حرکت در مسیر هدف، وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند، بسیار ضروری است؛ زیرا وجود این الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است، ثانیاً می‌توان از تجربهٔ آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی (پیروی) از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

(دین و زندگی۱، آهنگ سفر، صفحهٔ ۱۰۱)

۲۵۳- **گزینهٔ «۲»** (میثم هاشمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

بعد از محاسبه، اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس گوییم و شکرگزار او باشیم؛ زیرا می‌دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست.

حضرت علی (ع) می‌فرماید: «زیرک‌ترین افراد کسی است که از خود و عملش بعد مرگ حساب بکشد.»

(دین و زندگی۱، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۵۴- **گزینهٔ «۴»** (مرتضی محسنی‌کبیر)

اسوه بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به‌طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می کنند، نیست؛ مانند وسایل حمل و نقل، امکانات شهری و ... بلکه اسوه‌بودن در اموری است که همواره برای بشر خوب و باارزش بوده‌اند. با گذشت زمان حتی درک بیشتری از آن‌ها نیز به دست آمده است مانند تقسیم اوقات پیامبر (ص) به سه قسمت.

(دین و زندگی۱، آهنگ سفر، صفحهٔ ۱۰۲)

۲۵۵- **گزینهٔ «۲»** (یاسین ساعدی)

استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف از آثار عزم قوی است.

(دین و زندگی۱، آهنگ سفر، صفحهٔ ۹۷)

۲۵۶- **گزینهٔ «۴»** (مرتضی محسنی‌کبیر)

امام علی (ع) می‌فرماید: «من حاسب نفسه وقف علی عیوبه و احاط بذنوبه و استقال الذنوب و اصلح العیوب: هر کس محاسبهٔ نفس کند، بر عیب‌هایش آگاه می‌شود و بر گناهانش احاطه پیدا می‌کند و گناهان را جبران می‌کند و عیب‌ها را اصلاح می‌کند.» و در بیان دیگری می‌فرماید: «من حاسَبَ نَفسَهُ، سَعِد: هر کس محاسبهٔ نفس کند، خوش‌بخت می‌شود» جملات بعد از «من حاسَبَ نفسَه» آثار محاسبهٔ نفس به شمارمی‌رود.

(دین و زندگی۱، آهنگ سفر، صفحهٔ ۱۰۰)

۲۵۷- **گزینهٔ «۳»** (یاسین ساعدی)

خداوند در آیهٔ ۱۰ سورهٔ فتح می‌فرماید: « ....و هر که به عهدی که با خدا بسته وفادار بماند، به‌زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.»

(دین و زندگی۱، آهنگ سفر، صفحهٔ ۹۸)

۲۵۸- **گزینهٔ «۱»** (مرتضی محسنی‌کبیر)

تمایلات دانی، مانند تمایل به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات و رفاه مادی که مربوط به بُعد حیوانی و دنیایی انسان است و وقتی به این تمایلات دست یابیم، از آن‌ها لذّت می‌بریم و خوشحال می‌شویم و انسان‌ها به‌طور طبیعی به این امور میل دارند و علاقه نشان می‌دهند؛ زیرا این‌ها لازمهٔ زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.

(دین و زندگی۲، عزت نفس، صفحهٔ ۲۰۱)

۲۵۹- **گزینهٔ «۳»** (میثم هاشمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

احادیث ذکرشده در صورت سؤال به‌ترتیب مربوط به دو مرحلهٔ تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» و «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(دین و زندگی۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۶، ۱۹۸ و ۱۹۹)

۲۶۰- **گزینهٔ «۴»** (مرتضی محسنی‌کبیر)

عزت نفس، فقط پیمان با خدا را به دنبال دارد.

تسلیم و بندگی خداوند، عزت نفس را به دنبال دارد.

(دین و زندگی۲، عزت نفس، صفحهٔ ۲۰۲)

---

novinkonkor.com

۲۶۱- **گزینهٔ «۲»** *(میثم هاشمی)*

یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال، تقویت عزت نفس است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است. معصومین بزرگوار (ع) این صفت را از ارکان فضایل اخلاقی دانسته‌اند که اگر در وجود ما شکل بگیرد، مانع بسیاری از زشتی‌ها خواهد شد. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

اگر کالای گران‌قیمتی مانند طلا داشته باشیم، اما ارزش واقعی آن را ندانیم، به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم اما اگر ارزش واقعی آن را بدانیم، آن را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم.

(دین و زندگی۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۶ و ۱۹۸)

۲۶۲- **گزینهٔ «۱»** *(یاسین ساعدی)*

شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک: اگر کالای گران قیمتی مانند طلا داشته باشیم اما ارزش و قیمت آن را ندانیم، به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم اما اگر ارزش آن را بدانیم، آن را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم و بهایی برابر با ارزش آن به دست می‌آوریم.

از همین رو خداوند خطاب به انسان فرموده: «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» و حضرت علی (ع) می‌فرماید: «أنّه لَیسَ لِأنفسکم ثمنٌ إلّا الجنّة ...: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست پس خود را به کمتر از آن نفروشید.»

(دین و زندگی۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

۲۶۳- **گزینهٔ «۴»** *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

عقل و وجدان یا همان نفس لوّامه از انسان می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهد و فرصتی فراهم کند که تمایلات معنوی و الهی در او پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها وجودش را فرابگیرد. به تعبیر پیامبر اکرم (ص) جوان به آسمان نزدیک‌تر است؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

(دین و زندگی۲، عزت نفس، صفحه‌های ۲۰۱ و ۲۰۲)

۲۶۴- **گزینهٔ «۱»** *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

رسول خدا (ص) فرمودند: «راهنمایی‌کننده به راه خیر، مانند انجام‌دهندهٔ آن است.»

علم حقیقی، نگاه انسان را توحیدی می‌کند. در حدیث می‌خوانیم: «ثمرة العلم معرفة الله: ثمرهٔ علم، شناخت خداوند است.»

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۸، ۱۹ و ۲۴)

۲۶۵- **گزینهٔ «۴»** *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

قرآن کریم، دربارهٔ بعضی انسان‌ها می‌فرماید: «اولئک کالأنعام بل هم اضلّ: آن‌ها مثل حیوانات هستند، بلکه پست‌تر.» سپس دلیل انحراف آن‌ها را این‌گونه بیان می‌کند: «اولئک هم الغافلون».

غفلت انواعی دارد: عده‌ای، از توانمندی‌های خود غافل‌اند و نمی‌دانند که چه موجودی هستند.

رسول خدا (ص) فرمودند: «بالاترین صدقات آن است که انسان چیزی را یاد بگیرد و به دیگران بیاموزد.»

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۸ و ۲۱)

۲۶۶- **گزینهٔ «۴»** *(یاسین ساعدی)*

سیزده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر اکرم (ص) اختصاص یافته که با کلمهٔ «یسئلونک» همراه است. این نشان می‌دهد که پیامبر (ص) معلم مردم بوده است.

تعلیم و تربیت، مبارک‌ترین کاری است که خداوند آن را بر دوش انبیا و اوصیا (ع) گذاشته است.

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۶۷- **گزینهٔ «۴»** *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

قائل نبودن به محدودیت جغرافیایی: «اطلبوا العلم و لو بالصّین: دانش را بجویید، اگرچه در چین باشد.»

«فبعث الله غرابا یبحث فی الأرض لیریه کیف یواری سوأة أخیه: پس خداوند زاغی را فرستاد که زمین را می‌کاوید، تا به او نشان دهد که چگونه کشتهٔ برادرش را بپوشاند [و دفن کند].

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۲۶۸- **گزینهٔ «۲»** *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

امام حسین (ع) به معلم فرزندش صد دینار هدیه داد و در پاسخ به اعتراض مردم فرمود: «این یقع هذا من عطائه یعنی تعلیمه: این مبلغ، در قبال تعلیمات او چه ارزشی دارد؟»

«من عمل صالحاً من ذکر او انثی و هو مؤمن فلنحیینّه حیاة طیّبة: هر کس کار شایسته‌ای کند، چه مرد یا زن، درحالی‌که مؤمن باشد، به زندگی پاک و پسندیده زنده‌اش می‌داریم.»

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۸)

۲۶۹- **گزینهٔ «۱»** *(یاسین ساعدی)*

در قرآن برای توصیف انبیا (ع) عبارات متعددی به کار رفته ولی آنچه بیش از همه استفاده شده، تعبیر «یُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ وَ یُزَکِّیهِمْ» است که نشان می‌دهد کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۷۰- **گزینهٔ «۲»** *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

نشانهٔ فقیه آن است که مردم را از شر دشمنانشان آزاد سازد: «و انقذهم من اعدائهم».

ناگفته پیداست که «ربوبیت» زمانی کامل است که بر اساس علم، حکمت، مصلحت و رحمت باشد که خداوند همه را دارد.

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۴)

---

novinkonkor.com

استعدادتحلیلی

۲۷۱- گزینهٔ «۳» *(حمید اصفهانی)*

مشحون: پُر، لبریز، مالامال

(هوش کلامی)

۲۷۲- گزینهٔ «۱» *(حمید اصفهانی)*

شهروندانی که خشمگین بودند و برخی از ایشان به فکر پول دیجیتال افتادند.

(هوش کلامی)

۲۷۳- گزینهٔ «۲» *(حمید اصفهانی)*

بند دوم متن، پاسخ به این سؤال است که اگر وجهی فارغ از دولت‌ها باشد، چگونه می‌توان آن را کنترل کرد؟

(هوش کلامی)

۲۷۴- گزینهٔ «۴» *(حمید اصفهانی)*

دربارهٔ کاهش یا افزایش ارزش پول دیجیتال یا نحوهٔ ارتباط بانکداران خصوصی و دولتی، مطلبی در متن نیست ولی انگیزهٔ ساخت ارز دیجیتال در متن هست: جداسازی پول از دولت‌ها.

(هوش کلامی)

۲۷۵- گزینهٔ «۳» *(کتاب استعدادتحلیلی هوش کلامی)*

«پسته» و «بادام» هر دو از انواع خشکبار و همهٔ خشکبارها خوراکی‌اند. بنابراین رابطهٔ بین این کلمه‌ها به‌ترتیب یادشده در گزینهٔ «۳»، به آنچه در صورت سؤال نمودار شده است همانند است. در سایر گزینه‌ها دقت کنید «شلیل» و «هلو» و «انار» از انواعِ هم نیستند، قرمز و سبز و زرد هر سه رنگ‌اند.

(هوش کلامی)

۲۷۶- گزینهٔ «۳» *(کتاب استعدادتحلیلی هوش کلامی، بر اساس کنکور دکتری سال ۹۲)*

گزینهٔ پاسخ، اساس استدلال صورت سؤال را زیر سؤال می‌برد: اگر قرار است خزه‌های دریایی نه ازبین‌برندهٔ دی‌اکسیدکربن که صرفاً نگهدارندهٔ آن باشند و در نهایت آن را به محیط بفرستند و باعث آلودگی شوند، چه فایده‌ای برای بهبود محیط زیست دارند؟

(هوش کلامی)

۲۷۷- گزینهٔ «۲» *(کتاب استعدادتحلیلی هوش کلامی، بر اساس کنکور دکتری سال ۹۲)*

طبق گزینهٔ پاسخ، مقایسهٔ دو کشور و دو محصول با یکدیگر درست نیست، چرا که محصول ذرّت در کشور «ب» به اندازهٔ کشور «الف» به‌صرفه نیست. این بهترین گزینه است.

(هوش کلامی)

۲۷۸- گزینهٔ «۲» *(فرزاد شیرممدلی)*

منعی برای کنار هم بودن «ب» و «ن» نیست، ولی چهار حرف «ز ذ ض ظ» نمی‌توانند کنار هم قرار بگیرند، چرا که خانه‌های عددهای ۳، ۶، ۹ و ۱۲ به حرف‌های «ت»، «ف»، «ق» و «ن» اختصاص دارد.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۷۹- گزینهٔ «۲» *(فرزاد شیرممدلی)*

حرف‌های «ت» و «ف» قطعاً کنار هم نیستند. حروف «ج ذ ب» نیز بی‌فاصله کنار هم نمی‌آیند، چرا که هیچ کدام «ت»، «ق»، «ف» و «ن» نیستند.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۸۰- گزینهٔ «۲» *(فرزاد شیرممدلی)*

در ساعت یادشده، دو عقربه روی یکدیگرند و یک حرف را نشان می‌دهند.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۸۱- گزینهٔ «۳» *(فرزاد شیرممدلی)*

حرف «ش» اصلاً در حروف نیست. بین «ن» و «ق» نیز حداقل باید دو حرف باشد ولی «زنبغ» ممکن است، مثلاً:

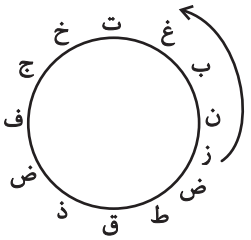

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۸۲- گزینهٔ «۲» *(حمید کنبی)*

امیر در هر ساعت $\frac{1}{12}$ کار را انجام می‌دهد. او در هشت ساعت، $8\times\frac{1}{12}=\frac{2}{3}$ از کار را انجام داده است پس $\frac{1}{3}$ کار باقی بوده است. سه نفر با هم، در یک ساعت $\frac{1}{3}$ باقی‌مانده را انجام داده‌اند، یعنی:

$$\text{کار زهرا و مینا} + \text{کار امیر} = \frac{1}{12}+x=\frac{1}{3}\Rightarrow x=\frac{1}{3}-\frac{1}{12}=\frac{1}{4}$$

پس زهرا و مینا در هر ساعت $\frac{1}{4}$ از کار را انجام می‌دهند. پس در چهار ساعت به انجام کل کار می‌رسند.

(هوش منطقی و ریاضی)

---

novinkonkor.com

۲۸۳- گزینهٔ «۴» *(فاطمه راسخ)*

تعداد پرتاب‌های دوامتیازی دادهٔ مفیدی نیست، از پرتاب‌های یک‌امتیازی هم اطلاعی نداریم! تعداد پرتاب‌های یک شخص خاص هم درصدِ پرتاب‌های درست تیم را معلوم نمی‌کند.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۸۴- گزینهٔ «۱» *(حمید کنبی)*

اعداد بر اساس باقی‌ماندهٔ تقسیم آن‌ها بر عدد چهار تقسیم‌بندی شده است:

۳۱۳,۶۰۵,۷۲۱ ← ۱

۱۶۰,۵۰۸,۴۰۴ ← ۰

۹۰۳,۲۱۵,۱۱۱ ← ۳

۷۲۶,۸۱۴ ← ۲

در نتیجه عدد خواسته شده باید در تقسیم بر ۴ باقی‌ماندهٔ ۲ داشته باشد.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۸۵- گزینهٔ «۲» *(حمید اصفهانی)*

در الگوی صورت سؤال:

۹ − ۲ = ۷,۲ × ۹ = ۱۸,۹ − ۵ = ۴,۹ × ۵ = ۴۵ ← ۷۱۸۴۴۵

۶ − ۳ = ۳,۳ × ۶ = ۱۸,۶ − ۴ = ۲,۶ × ۴ = ۲۴ ← ۳۱۸۲۲۴

۷ − ۵ = ۲,۵ × ۷ = ۳۵,۷ − ۱ = ۶,۷ × ۱ = ۷ ← ۲۳۵۶۷

۸ − ۴ = ۴,۴ × ۸ = ۳۲,۸ − ۰ = ۸,۸ × ۰ = ۰ ← ۴۳۲۸۰

۳ − ۱ = ۲,۳ × ۱ = ۳,۳ − ۲ = ۱,۳ × ۲ = ۶ ← ۲۳۱۶

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۸۶- گزینهٔ «۳» *(فاطمه راسخ)*

هر دو قطعهٔ روبه‌روی هم در شکل صورت سؤال، به این شکل قرینهٔ یکدیگرند که دایره‌های رنگی به مربع‌های سفید تبدیل می‌شوند و دایره‌های سفید به مربع‌های رنگی

(هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینهٔ «۳» *(فاطمه راسخ)*

در انتقال از بالا به پایین در الگوی صورت سؤال، جهت شکل وسط ۱۸۰° و جایگاه همهٔ شکل‌ها قرینه می‌شود و رنگ داشتن یا نداشتن آن‌ها هم جابه‌جا می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینهٔ «۴» *(فاطمه راسخ)*

شکل از سه طرح در قالب تشکیل شده است که با الگویی ثابت از چپ به راست در حرکتند:

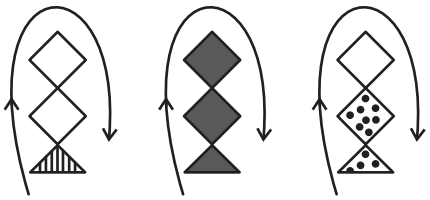

(هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینهٔ «۴» *(حمید کنبی)*

در ساعت شنی اصولاً شن‌ها رو به پایین حرکت می‌کنند. در ساعت‌های شنی صورت سؤال که این قاعده در آن‌ها رعایت شده است کُد «الف» داریم و آن ساعت‌های شنی که خلاف قاعده‌اند کُد «ب» خورده‌اند. کدهای «ج» و «د» نیز به رنگ بالای ساعت مربوط است.

(هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینهٔ «۳» *(فرزاد شیرمحمدلی)*

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به‌ترتیب نماها از جلو، راست و بالای حجم است.

(هوش غیرکلامی)

---

novinkonkor.com

نوین کنکور

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور
در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی